

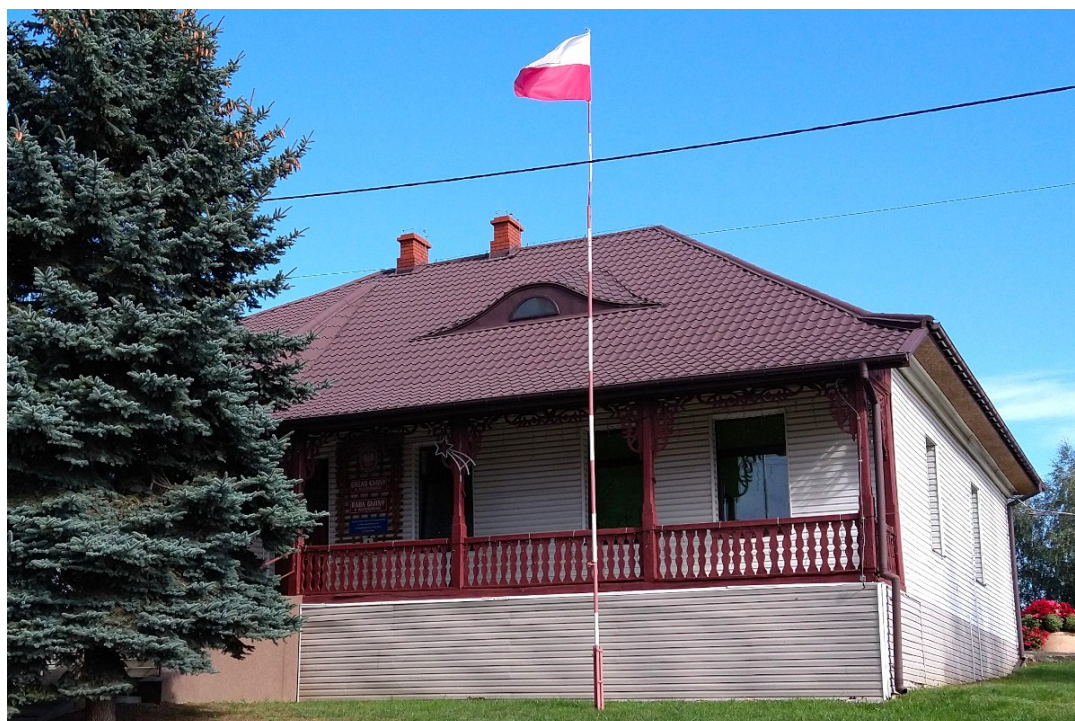
URZĄD GMINY W WOJCIECHOWICACH

RAPORT

O STANIE GMINY WOJCIECHOWICE

za 2023 rok

Podstawa prawna:

Art. 28aa. 1. Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 609) „Wójt co roku do dnia 31 maja przedstawia radzie gminy raport o stanie gminy”.

Spis treści

1. Ogólna charakterystyka gminy	4
2. Demografia gminy	5
3. Sytuacja finansowa gminy	9
4. Rolnictwo i leśnictwo	16
5. Gmina i jej jednostki pomocnicze, jednostki organizacyjne	23
6. Edukacja w gminie	41
7. Świadczenia socjalne i inne zadania	47
8. Sport, rekreacja, turystyka	53
9. Informatyzacja, cyfryzacja, dostępność	54
10. Gospodarka nieruchomościami gminy	55
11. Podmioty gospodarcze i rynek pracy	56
12. Zabytki gminy	58
13. Promocja gminy	60
14. Współpraca gminy z organizacjami pozarządowymi	70
15. Koła Gospodyń Wiejskich	72
16. Opieka zdrowotna w gminie	74
17. Drogi, komunikacja publiczna i oświetlenie uliczne	76
18. Wodociągi, kanalizacja i gazyfikacja gminy	78
19. Realizacja zadań z zakresu polityk, programów i strategii, ładu przestrzennego i ochrony środowiska	79
20. Ochrona przyrody i ochrona zwierząt	92
21. Bezpieczeństwo publiczne, ochrona przeciwpożarowa, zarządzanie kryzysowe	94
22. Gospodarka odpadami	99
23. Usuwanie odpadów z folii rolniczych, siatki i sznurka do owijania balotów, opakowań po nawozach i typu Big Bag	102
24. Gospodarka komunalna gminy	103

25. Posiedzenia Rady Gminy i realizacja uchwał.....	113
26. Wybory do Sejmu i Senatu.....	123
27. Budżet obywatelski	126
28. Podsumowanie.....	126

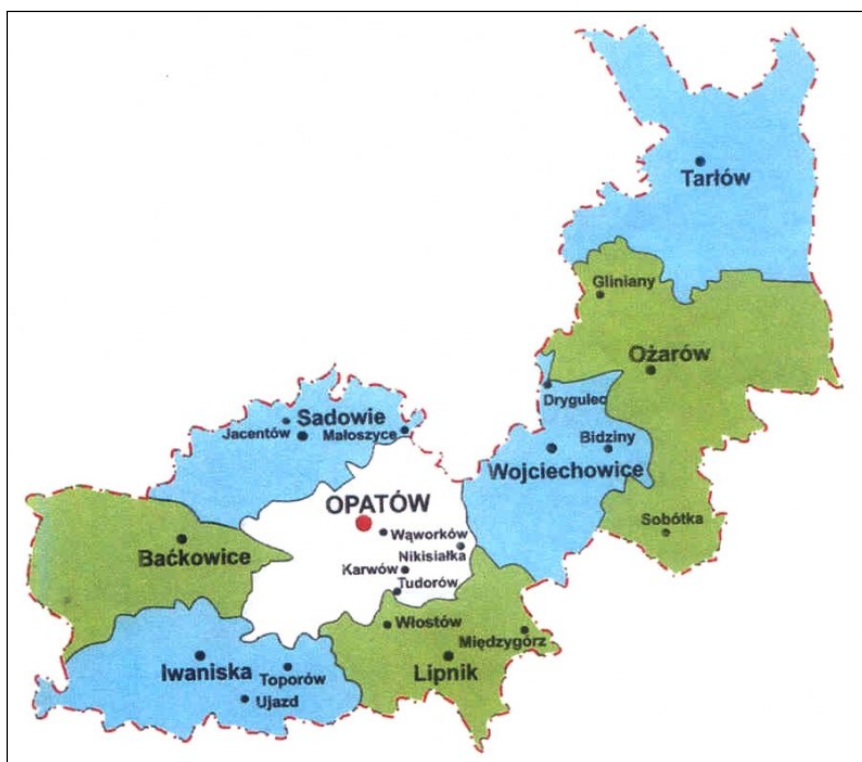
1. Ogólna charakterystyka gminy

Gmina Wojciechowice jest położona w granicach administracyjnych powiatu opatowskiego, we wschodniej części województwa świętokrzyskiego, w odległości ok. 76 km na wschód od ośrodka wojewódzkiego – Kielc oraz ok. 16 km na wschód od ośrodka powiatowego – Opatowa. Graniczy bezpośrednio z gminami:

- od północnego- zachodu z miastem i gminą Ćmielów,
- od zachodu z miastem i gminą Opatów,
- od południa z gminą Lipnik,
- od południowego - wschodu z gminą Wilczyce,
- od wschodu i północnego - wschodu z miastem i gminą Ożarów.

Głównym korytarzem transportowym przebiegającym przez gminę jest droga krajowa nr 74 Katowice, Kraków – Lublin. Przez obszar gminy przebiega linia kolejowa Łódź – Dęblin oraz zlokalizowane są na terenie gminy dwie stacje przeładunkowe, w tym jedna towarowa i jeden przystanek przewozu osób (obecnie nieczynny). Pod względem zajmowanej powierzchni (86,5 km²) gmina zalicza się do grupy gmin małych (powierzchnia gminy stanowi 0,7% ogólnej powierzchni województwa i 9,4% powierzchni powiatu) z dominującą funkcją rolnictwa indywidualnego, o znacznie wyższej od średniej wojewódzkiej przydatności rolniczej gleb. Według podziału fizyczno-geograficznego Polski J. Kondrackiego (1998) zdecydowanie większa część terenu gminy położona jest w obrębie mezoregionu – Wyżyna Kielecka oraz dwóch mezoregionów będących jego częściami – Wyżyny Sandomierskiej i Przedgórze Łżeckiego. Wyżyna Sandomierska obejmuje znaczną część gminy (z wyjątkiem jej północnych obrzeży), zajmując 1140 km². Na terenie gminy znajduje się północna granica wyżyny, którą tworzy dolina Kamiennej i stok pokrywy lessowej pomiędzy Ćmielowem i Zawichostem. Wysokości nad poziomem morza kształtują się od niespełna 300 do 180 m. Urodzajne gleby wytworzone na podłożu lessowym sprawiają, że jest to region rolniczy, prawie w całości pozbawiony większych kompleksów leśnych.

Rysunek 1 Mapa Powiatu Opatowskiego

Źródło: „Tam, gdzie świt cywilizacji rolniczej: monografia krajoznawcza gminy Wojciechowice” Józef Myjak

2. Demografia gminy

Dane demograficzne

Ewidencja ludności polega na rejestracji określonych w ustawie z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 736) podstawowych danych identyfikujących tożsamość oraz status administracyjnoprawny osób fizycznych. Ewidencję ludności prowadzi się w Powszechnym Elektronicznym Systemie Ewidencji Ludności, który stanowi rejestr PESEL, w rejestrach mieszkańców oraz rejestrach zamieszkania cudzoziemców, prowadzonych w systemie teleinformatycznym. Rejestr mieszkańców jest prowadzony zgodnie z właściwością miejscową przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta). W rejestrze mieszkańców gromadzone są dane osób, które wykonały obowiązek meldunkowy na terenie danej gminy.

Na terenie gminy Wojciechowice według stanu na 31. grudnia 2023 zameldowanych na pobyt stały i czasowy było 3 865 osób, 49,86 % to kobiety (1 927) i 50,14% mężczyźni (1 938). W roku 2023 na terenie gminy urodziło się 13 dziewczynek i 16 chłopców. Zmarło 58 osób.

Na wykresie słupkowym przedstawiono wykaz ilościowy mieszkańców w podziale na sołectwa.

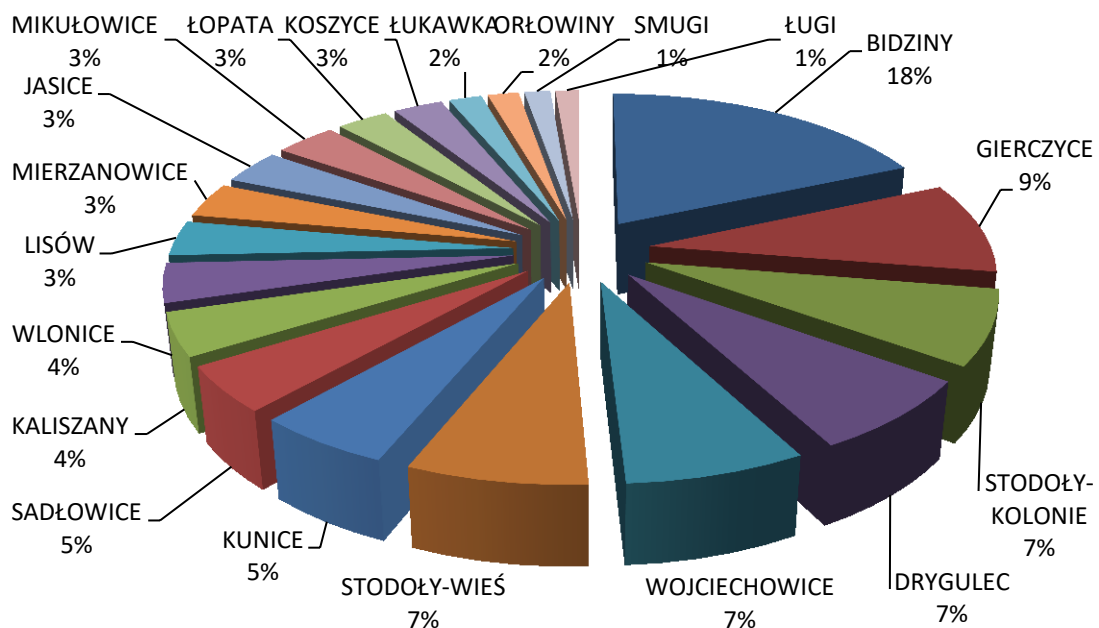
Wykres 1 Wykaz ilościowy mieszkańców według sołectw

Źródło: Opracowanie własne

Z kolei na wykresie kołowym zaprezentowano udział procentowy poszczególnych miejscowości w odniesieniu do łącznej liczby ludności.

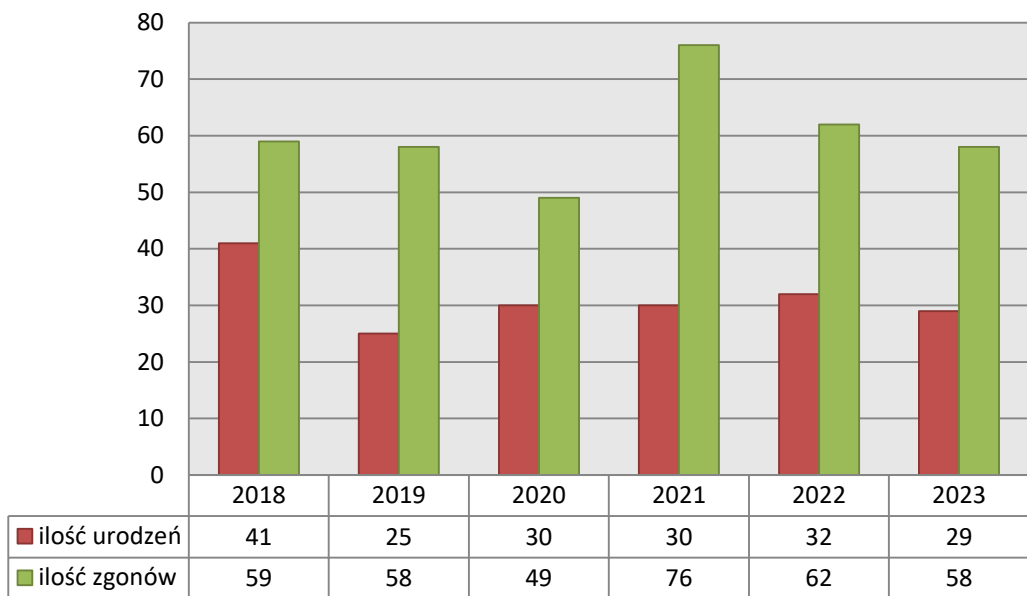
Wykres 2 Wykaz procentowy liczby mieszkańców w poszczególnych miejscowościach

Źródło: Opracowanie własne

Jak widać z załączonego wykresu stan ludności na terenie gminy Wojciechowice stale maleje.

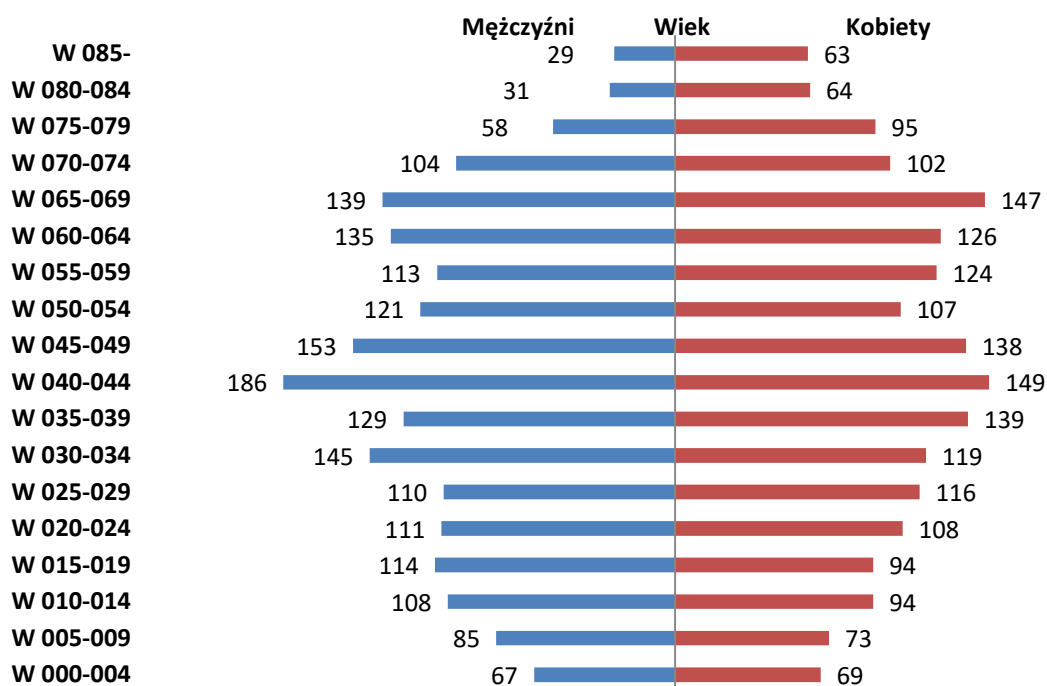
Wykres 3 Liczba urodzeń i zgonów w latach 2018 – 2023

Źródło: Opracowanie własne

Statystyka mieszkańców wg wieku i płci

Wykres 4 Piramida wieku

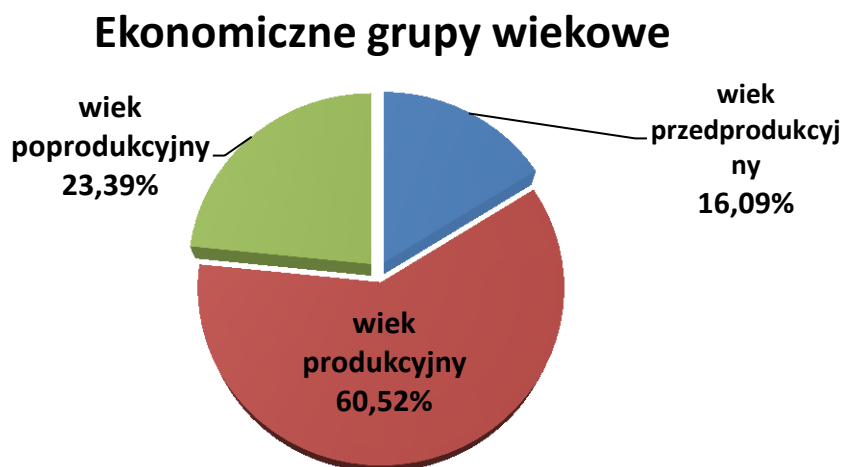
Źródło: Opracowanie własne

Mieszkańcy według ekonomicznych grup wiekowych tj.

- wiek przedprodukcyjny 0-17 lat – 16,09%
- wiek produkcyjny 18-60 kobiety i 18-65 mężczyźni – 60,52%
- wiek poprodukcyjny 61+ kobiety i 66+ mężczyźni – 23,39%

Wykres 5 Struktura ludności według ekonomicznych grup wiekowych

Źródło: Opracowanie własne

3. Sytuacja finansowa gminy

Planowanie budżetu

Budżet Gminy Wojciechowice w 2023 roku, który został przyjęty uchwałą Rady Gminy Wojciechowice nr XLVI/301/2023 z dnia 30.01.2023 roku, zakładał:

- uzyskanie dochodów w kwocie 30 836 872,00 zł;
- realizację wydatków na poziomie 38 407 102,00 zł;
- pozyskanie przychodów w kwocie 7 987 230,00 zł;
- realizację rozchodów na poziomie 417 000,00 zł.

Różnica między planem dochodów a planem wydatków wynosiła 7 570 230,00 zł i stanowiła planowany deficyt budżetu Gminy Wojciechowice na 2023 rok. Planowana na 2023 rok wartość przychodów stanowiła źródło pokrycia powstałego deficytu a w pozostałej części została przeznaczona na rozchody.

W 2023 roku dokonano łącznie 37 zmian budżetu, z czego 9 uchwałami Rady Gminy Wojciechowice i 28 zarządzeniami Wójta Gminy Wojciechowice.

W wyniku wprowadzonych zmian w ciągu roku:

- plan dochodów wzrósł o 2 424 411,30 zł do kwoty 33 261 283,30 zł;
- plan wydatków wzrósł o 990 250,86 zł do kwoty 39 397 352,86 zł;
- plan przychodów zmalał o 1 434 160,44 zł do kwoty 6 553 069,56 zł;

- plan rozchodów nie uległ zmianie.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku budżet Gminy Wojciechowice zamknął się planowanym deficytem budżetowym w kwocie 6 136 069,56 zł stanowiącym różnicę między planem dochodów a planem wydatków.

W poniższym opisie wykonanie odnosi się do planowanych wartości na dzień 31 grudnia 2023 roku. Ponadto w celach porównawczych na wykresach przedstawiono wielkości dochodów i wydatków zrealizowanych w 2022 roku i 2023 roku.

Dane ogólne

Syntetyczne zestawienie wartości dochodów, wydatków oraz wyniku finansowego wg planu na dzień 1 stycznia 2023 roku, planu na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz wykonania za 2023 rok ujęto w ramach poniższej tabeli.

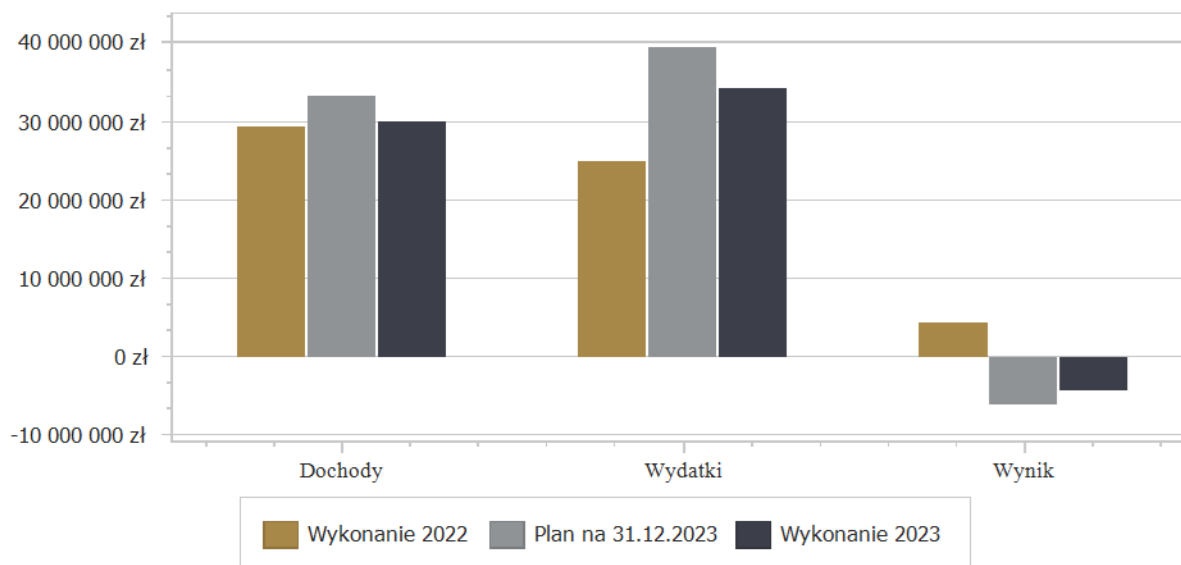
Tabela 1 Podstawowe dane budżetowej

Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2023 r. (w zł)	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)
Dochody	30 836 872,00	33 261 283,30	29 972 898,60	90,11%
Wydatki	38 407 102,00	39 397 352,86	34 266 212,56	86,98%
Wynik	-7 570 230,00	-6 136 069,56	-4 293 313,96	-

Źródło: Opracowanie własne

Porównanie salda budżetu planowanego i wykonanego na koniec 2023 roku na przestrzeni lat 2022-2023 ujęto na wykresie poniżej.

Wykres 6 Wynik budżetu Gminy Wojciechowice w 2023 roku w porównaniu do roku 2022

Źródło: Opracowanie własne

Dochody ogółem

Dochody budżetu Gminy w 2023 roku wyniosły 29 972 898,60 zł, a ich realizacja stanowiła 90,11% planu wynoszącego 33 261 283,30 zł. Realizację planu dochodów w 2023 roku przedstawiają tabele poniżej.

Tabela 2 Realizacja planu dochodów w 2023 roku w Gminie Wojciechowice

Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2023 r. (w zł)	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
Dochody bieżące	17 166 090,00	21 164 901,30	20 792 603,48	98,24%	69,37%
Dochody majątkowe	13 670 782,00	12 096 382,00	9 180 295,12	75,89%	30,63%
RAZEM DOCHODY OGÓŁEM	30 836 872,00	33 261 283,30	29 972 898,60	90,11%	100,00%

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 3 Realizacja planu dochodów w 2023 roku w Gminie Wojciechowice według działów klasyfikacji budżetowej

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2022 r. (w zł)	Plan na 31.12.2022 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
758	Różne rozliczenia	7 143 002,00	9 019 349,80	9 023 299,80	100,04%	30,10%
600	Transport i łączność	5 550 000,00	5 449 921,00	5 399 930,29	99,08%	18,02%
756	Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	4 846 995,00	5 054 854,00	5 147 401,51	101,83%	17,17%
801	Oświata i wychowanie	5 010 000,00	3 741 762,47	2 718 695,45	72,66%	9,07%
855	Rodzina	2 088 230,00	2 066 880,00	2 036 475,80	98,53%	6,79%
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 718 763,00	1 718 744,00	1 718 743,95	100,00%	5,73%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 161 330,00	1 270 504,41	1 194 796,14	94,04%	3,99%
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	1 463 330,00	1 362 041,64	1 143 511,53	83,96%	3,82%
010	Rolnictwo i łowiectwo	1 121 361,00	2 809 331,93	918 103,92	32,68%	3,06%
852	Pomoc społeczna	333 551,00	357 521,00	347 844,02	97,29%	1,16%
750	Administracja publiczna	66 078,00	84 195,00	110 708,97	131,49%	0,37%
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	844,00	62 708,00	62 708,00	100,00%	0,21%
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	180 562,00	50 000,00	50 000,00	100,00%	0,17%
700	Gospodarka mieszkaniowa	122 226,00	139 286,00	39 321,88	28,23%	0,13%
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	30 600,00	44 024,05	31 197,34	70,86%	0,10%
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	0,00	30 000,00	30 000,00	100,00%	0,10%

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2022 r. (w zł)	Plan na 31.12.2022 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
851	Ochrona zdrowia	0,00	160,00	160,00	100,00%	< 0,01%
	RAZEM DOCHODY OGÓŁEM	30 836 872,00	33 261 283,30	29 972 898,60	90,11%	100,00%

Źródło: Opracowanie własne

Wydatki ogółem

Wydatki budżetu Gminy w 2023 roku wyniosły 34 266 212,56 zł, a ich realizacja wyniosła 86,98% planu wynoszącego 39 397 352,86 zł. Realizację planu wydatków w 2023 roku przedstawiają tabele poniżej.

Tabela 4 Realizacja planu wydatków w 2023 roku w Gminie Wojciechowice

Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2023 r. (w zł)	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
Wydatki bieżące	21 058 268,00	23 117 459,86	20 396 361,05	88,23%	59,52%
Wydatki majątkowe	17 348 834,00	16 279 893,00	13 869 851,51	85,20%	40,48%
RAZEM WYDATKI OGÓŁEM	38 407 102,00	39 397 352,86	34 266 212,56	86,98%	100,00%

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 5 Realizacja planu wydatków ogółem w 2023 roku w Gminie Wojciechowice według działów klasyfikacji budżetowej

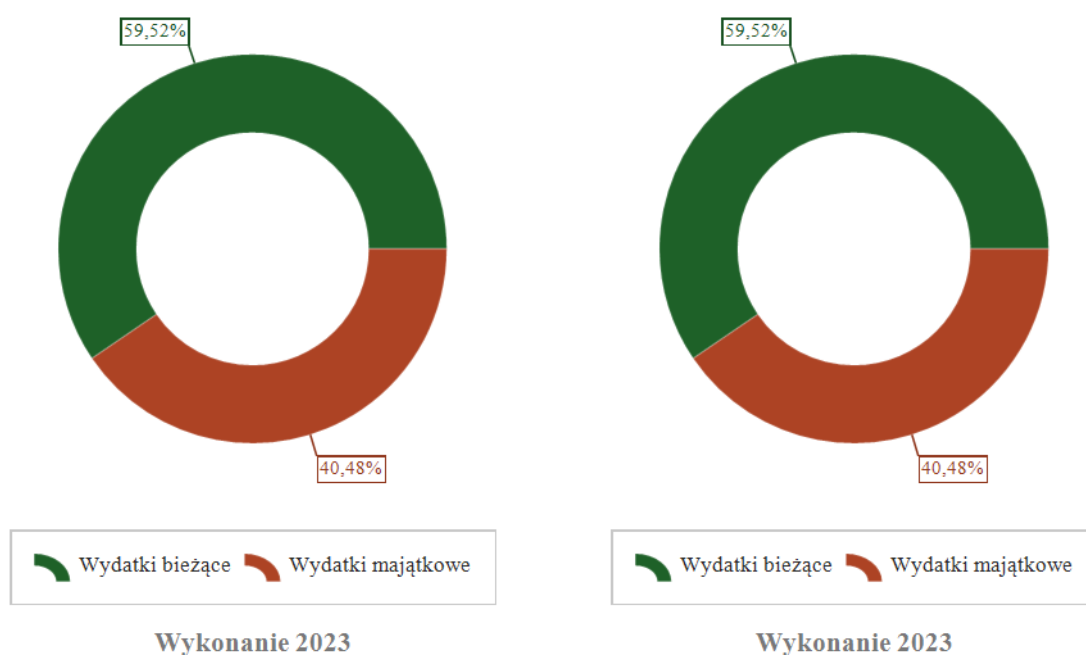
Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2023 r. (w zł)	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
801	Oświata i wychowanie	12 671 052,00	11 564 366,27	10 036 810,66	86,79%	29,29%
600	Transport i łączność	8 107 050,00	8 049 376,00	7 512 727,81	93,33%	21,92%
750	Administracja publiczna	4 431 754,00	4 779 030,00	4 051 029,11	84,77%	11,82%

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2023 r. (w zł)	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
010	Rolnictwo i łowiectwo	4 303 971,00	4 833 886,61	3 573 692,02	73,93%	10,43%
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 995 763,00	2 143 890,78	2 092 665,77	97,61%	6,11%
855	Rodzina	2 118 230,00	2 084 085,00	2 043 618,03	98,06%	5,96%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 382 900,00	2 279 439,93	1 727 691,24	75,79%	5,04%
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	1 257 500,00	1 329 545,00	1 213 023,19	91,24%	3,54%
852	Pomoc społeczna	1 172 230,00	1 045 995,00	1 019 100,21	97,43%	2,97%
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	556 500,00	645 000,00	479 241,60	74,30%	1,40%
757	Obsługa długu publicznego	120 000,00	150 000,00	133 241,07	88,83%	0,39%
720	Informatyka	5 000,00	112 194,00	106 372,00	94,81%	0,31%
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	844,00	62 708,00	62 708,00	100,00%	0,18%
851	Ochrona zdrowia	42 250,00	79 176,22	56 789,42	71,73%	0,17%
926	Kultura fizyczna	50 000,00	50 000,00	50 000,00	100,00%	0,15%
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	30 600,00	44 024,05	35 628,41	80,93%	0,10%
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	26 758,00	56 758,00	35 000,00	61,67%	0,10%
700	Gospodarka mieszkaniowa	32 700,00	41 700,00	27 060,89	64,89%	0,08%

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2023 r. (w zł)	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
756	Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	8 000,00	12 293,00	9 813,13	79,83%	0,03%
710	Działalność usługowa	6 000,00	5 178,00	0,00	0,00%	0,00%
758	Różne rozliczenia	88 000,00	28 707,00	0,00	0,00%	0,00%
	RAZEM WYDATKI OGÓŁEM	38 407 102,00	39 397 352,86	34 266 212,56	86,98%	100,00%

Źródło: Opracowanie własne

Wykres 7 Struktura wydatków ogółem Gminy Wojciechowice w 2023 roku w porównaniu do roku 2022

Źródło: Opracowanie własne

Przychody

Przychody w 2023 roku zrealizowano w łącznej kwocie 9 609 800,85 zł, (co stanowi 146,65% planu), w tym:

- spłata udzielonych pożyczek – 143 886,00 zł,
- niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych – 1 042 570,00 zł;
- wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych – 8 423 344,85 zł.

Rozchody

Rozchody w 2023 roku zrealizowano w łącznej kwocie 560 886,00 zł (co stanowi 134,51% planu), w tym:

- Spłaty kredytów i pożyczek, wykup papierów wartościowych – 417 000,00 zł.
- Udzielone pożyczki – 143 886,00 zł.

Tabela 6 Zmiana stanu zadłużenia na koniec 2023 roku w Gminie Wojciechowice

Wyszczególnienie	Wartości
Przychody z tytułu kredytów, pożyczek i emisji papierów wartościowych	0,00
Rozchody z tytułu spłaty kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych	417 000,00
Spadek zadłużenia na koniec roku	417 000,00
Stan zadłużenia na koniec 2023 roku wynosi	1 520 000,00

Źródło: Opracowanie własne

4. Rolnictwo i leśnictwo

Rolnictwo

Obszar gminy Wojciechowice charakteryzuje się bardzo dobrą jakością gleb nie tylko w skali wojewódzkiej, ale i krajowej. Średni wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej wynosi, bowiem 104,4 pkt. (w skali 120-to punktowej), podczas gdy w regionie wynosi on 70,4 pkt, zaś w kraju – 66,6 pkt. Gleby gminy powstały głównie z lessów głębokich i średnich, które zalegają na ok. 93% jej obszaru. Charakterystyczną cechą

krajobrazu jest tu płaska lub lekko falista powierzchnia zrównania, pocięta gęstą siecią płytkich dolin rzecznych i bezodpływowych, często o stromych zboczach o nachyleniu przekraczającym 30%. Taka struktura i jakość gleb sprawia, że na terenie gminy ziemie wykorzystywane są głównie jako grunty orne (73%), a w dolinach rzecznych jako łąki i pastwiska (5,3%). W klasach I-II jest 61,5% gruntów, w klasie III – 24,6%, w klasach V i VI jest zaledwie 3,0% z ogólnej powierzchni gminy. Gleby o najniższej bonitacji prawie w całości leżą w sołectwach północnych – Drygulec, Smugi, Ługi. Gleby gminy w zdecydowanej większości przeznaczone są do intensywnego zagospodarowania na cele upraw polowych i podlegają wzmożonej ochronie prawnej przed wyłączeniem z użytkowania rolniczego. Największy problem przestrzeni rolniczej stanowi erozja wodna, zachodząca na terenach stokowych. Zaleca się podjęcie działań zapobiegawczych. W związku ze zbyt małą retencją wód dla potrzeb rolnictwa oraz niedoborem terenów zadrzewionych i zakrzewionych o funkcji wodochronnej i wiatrochronnej dużym zagrożeniem stanowi proces stepowienia gleb. Proces ten nasila się w latach niedoboru opadów. Przy uwzględnieniu minimalizacji zagrożeń środowiska rolniczego gmina posiada dogodne warunki przyrodnicze do rozwoju produkcji ekologicznej.

Wiodącą funkcją na terenie gminy Wojciechowice jest rolnictwo oparte na sektorze prywatnym. Sprzyjające warunki glebowo – klimatyczne powodują, że gmina jest dobrze rozwinięta rolniczo i posiada dobre warunki do rozwoju warzywnictwa i sadownictwa.

Bogactwem ekonomicznym są bardzo dobrej jakości gleby oraz znaczny potencjał rolniczy (tradycje rolnicze, wiedza rolnicza rolników, zasoby doświadczonej siły roboczej, wyposażenie gospodarstw w sprzęt rolniczy).

Średni wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej dla gminy (wg IUNG w Puławach) wynosi 104,4 pkt i jest wyższy od wskaźnika dla powiatu opatowskiego (87,1 pkt) i dużo wyższy od wskaźnika dla kraju (66,6 pkt). We wskaźniku tym: jakość i przydatność rolnicza gleb oraz warunki wodne są wysoko wycenione, a rzeźba terenu i agroklimat znacznie niżej w porównaniu z danymi dla powiatu i kraju. Pod względem bonitacji gleb gmina Wojciechowice znajduje się na 1 miejscu w powiecie opatowskim.

Udział procentowy gleb klas od I do III w gminach powiatu opatowskiego – wskazano poniżej:

- Wojciechowice – 91%,
- Lipnik – 90,7%,

- Opatów – 88%,
- Sadowie – 83%,
- Baćkowice – 50%,
- Ożarów – 48%,
- Iwaniska – 36%,
- Tarłów – 18%.

Gleby na terenie gminy mają wysoką klasę. Najlepszej jakości czarnoziemy mają dobre właściwości wodne i powietrzne oraz bogate są w składniki pokarmowe, dzięki czemu odznaczają się dużą urodzajnością. Na czarnoziemach udają się najbardziej wymagające rośliny zbożowe, okopowe i przemysłowe.

Udział klas bonitacyjnych gruntów użytkowanych jako użytki rolne, lasy i grunty leśne w gminie Wojciechowice został przedstawiony w tabeli poniżej.

Tabela 7 Klasy gruntów ornych na obszarze gminy

I	II	III	III a	III b	IV	IV a	IV b	V	VI
1924,06	3345,38	206,99	1602,6	301,52	141,03	947,81	147,9	167,32	96,29

Źródło: Opracowanie własne

Bonitacja użytków rolnych ogółem przedstawia się następująco:

- klasa I – 21,7%,
- klasa II – 37,6%,
- klasa III – 23,8%,
- klasa IV – 13,9%,
- klasa V – 1,8%,
- klasa VI – 1,1%.

Tabela 8 Struktura użytków rolnych gminy na tle powiatu opatowskiego

Obszar	Powierzchnia ogólna	użytki rolne	% powierzchni ogólnej	grunty rolne	% u.r.	Uprawy stałe (w tym sady)	% u.r.	łąki	%	pastwiska	% u.r.	razem użytki zielone	% u.r.
Gmina Wojciechowice	6 090	5 804	95	5277	91	211	3,6	245	4,2	7	0,1	252	4,3
Powiat opatowski	60 613	53 695	89	43660	81	4046	7,5	razem			3 879	7,2	

Źródło: Urząd Statystyczny Kielce

W strukturze użytków rolnych największy udział 91% powierzchni posiadają grunty orne. Udział gruntów ornych w gminach powiatu opatowskiego jest niższy i wynosi 81% ogólnej powierzchni użytków rolnych. Grunty orne są w przeważającej większości bardzo wysokich klas i zaliczane są do 1 i 2 kompleksu glebowo – rolniczego. Są to grunty przydatne do uprawy roślin zwłaszcza o większych wymaganiach glebowych jak: burak cukrowy, pszenica, jęczmień, kukurydza, rzepak. Najlepsze grunty orne prawie w całości występują w sołectwach północnych – Drygulec, Smugi, Ługi.

Udział łąk i pastwisk w gminie jest niewielki i wynosi 4,3% ogólnej powierzchni użytków rolnych. Powierzchnia sadów w ostatnich latach uległa zmniejszeniu, udział sadów wynosi 3,6% powierzchni użytków rolnych, jest dwukrotnie mniejszy od udziału sadów w powiecie opatowskim. Produkcja sadownicza opiera się głównie na produkcji jabłka, głównie odmiany przemysłowej.

W strukturze zasiewów dominują zboża – około 70% całkowitej powierzchni zasiewów, uprawiane są głównie pszenica i jęczmień. Uprawa zbóż jest kierunkiem wiodącym, znaczny udział w strukturze zasiewów stanowią rośliny przemysłowe: rzepak, kukurydza. Dużym zainteresowaniem cieszy się upraw prosa oraz ziół. W ostatnich latach obserwuje się tendencję wzrostową w produkcji warzyw, spowodowaną głównie korzystnymi cenami sprzedaży. Wprowadzane są do upraw nowe gatunki roślin takie jak sorgo oraz soja.

Tabela 9 Struktura zasiewów

Obszar	Powierzchnia Zasiewów w ha ogółem	Zboża ogółem	pszenica	żyto	jęczmień	owies	pszenżyto	mieszanki zbożowe	Ziemniaki	Przemysłowe	Pastewne
gmina Wojciechowice	5 277	3 666	1 630	6	813	39	89	125	123	831	180

Źródło: Główny Urząd Statystyczny w Kielcach

Bardzo dobrze prosperują założone w Orłowinach dwa gospodarstwa ekologiczne, szczycące się certyfikatami i nagrodami. Hodowla zwierząt hodowlanych w ciągu ostatnich lat ulega systematycznemu zmniejszeniu, co spowodowane jest brakiem rynków zbytu i małą opłacalnością chowu. Produkcja zwierzęca opiera się głównie na hodowli bydła ogólnoużytkowego, zwłaszcza krów mlecznych oraz hodowli trzody chlewnej.

W gminie Wojciechowice można zaobserwować malejące zainteresowanie uprawą maku odmiany niskomorfinowej. Powierzchnia uprawy maku z roku na rok na terenie gminy Wojciechowice stopniowo się zmniejsza. Powodem zmniejszenia powierzchni uprawy maku są wysokie koszty produkcji oraz niska cena skupu nasion. Zgodnie z ustawą z dnia 24 marca 2022 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 764), z dniem 31 grudnia 2022 r. zezwolenia w zakresie skupu maku wydane przez marszałka województwa oraz zezwolenia na uprawę maku wydane przez wójta straciły ważność. Z dniem 1 stycznia 2023 r. warunkiem prowadzenia działalności w zakresie uprawy lub skupu maku jest uzyskanie wpisu do rejestru maku, prowadzonego przez właściwego dyrektora oddziału KOWR ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę podmiotu zamierzającego uprawiać lub skupować mak.

W wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych w 2023 r. wystąpiły przymrozki wiosenne. W wyniku tych zjawisk uszkodzonych zostało 34 gospodarstw rolnych, a łączna powierzchnia użytków rolnych na której wystąpiły szkody wyniosła 163,55 ha.

Leśnictwo

Lasy na terenie gminy Wojciechowice zajmują zaledwie 2,2 % powierzchni gminy, znajdują się w sołectwach Lisów (na południowym zachodzie) oraz Drygulec i częściowo Smugi (na północnym zachodzie). Lasy zajmują wg danych US w Kielcach z 2013 r. areał 195,1 ha, to jest zaledwie 2,3 % powierzchni ogólnej gminy, podczas gdy lesistość województwa kształtuje się na poziomie ok. 27,5 %. Lasy publiczne zajmują areał ok. 82,1 ha i zarządzane są przez Nadleśnictwo Ostrowiec Świętokrzyski. Skupiają się w południowo-zachodniej części gminy w uroczysku „Lisów”, należącym organizacyjnie do obrębu Ćmielów. Największy kompleks leśny (bór sosnowy) zachował się na północ od miejscowości Drygulec. Drugi nieco mniejszy (las mieszany) położony jest w pobliżu miejscowości Gierczyce. Lasy nie stanowiące własności Skarbu Państwa skupiają się natomiast w północnej części gminy we wsiach Drygulec i Smugi. Wszystkie lasy pełnią funkcje gospodarczą. Przydatność turystyczna lasów gminy jest niewielka.

Stan drzewostanu lasów gminy Wojciechowice wskazuje się jako dobry. Jednak lasy państwowe zaliczone zostały do I grupy zagrożeń przemysłowych (tzw. zagrożeń słabych). Innymi zagrożeniami są:

- zagrożenie pożarowe spotęgowane brakiem zbiorników ppoż.,
- kradzieże drzewa z lasów wszystkich form własności,
- brak dbałości o zabiegi pielęgnacyjne w lasach prywatnych,
- zaśmiecanie terenów leśnych.

W obszarze gminy Wojciechowice występują również niewielkie skupiska zieleni wysokiej – parkowej, w obrębie cmentarzy i terenów kościołów, w otoczeniu budynków szkolnych oraz w parkach podworskich, później stanowiących zaplecze PGR. Ważnym elementem szaty roślinnej na terenie gminy są zadrzewienia śródpolne i przydrożne. W aktualnej sytuacji niewielkiego wskaźnika lesistości gminy, spełniają one bardzo ważne funkcje ekologiczno-gospodarcze: zwiększają retencję gleb, zwiększają plony, obniżają intensywność rozwoju procesów erozyjnych, zmniejszają prędkość wiatru.

Łowiectwo

Na terenie gminy Wojciechowice występuje dość liczna populacja bobrów europejskich (*Castor fiber*). W związku z tym coraz częściej powstają szkody powodowane przez bobry w gospodarce rolnej tj.: podtapianie terenów rolniczych po budowie tam i zabudowywaniu przepustów, zmiany ukształtowania cieków, niszczenie grobli, niszczenie drzew owocowych, wykradanie zbiorów (buraki, marchew, kukurydza, kapusta), a także szkody powstałe na skutek zapadania się terenu nad norami.

W związku ze szkodliwą działalnością bobrów na terenie gminy Wojciechowice 2022 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach wydał decyzję zezwalającą na czynności zakazane względem gatunku chronionego bobra europejskiego będącego pod ochroną. Zezwolono na odstrzał z broni myśliwskiej 4 osobników gatunku bóbr europejski w miejscowości Łukawka. RDOŚ wydał również decyzję zezwalającą na rozbiórkę 8 tam wybudowanych przez bobry w obrębie geodezyjnym Jasice.

W związku z dokonaniem przez Sejmik Województwa Świętokrzyskiego w drodze uchwały nr XXIV/337/20 z dnia 7 września 2020 r. nowym podziałem województwa na obwody łowieckie, Starosta Opatowski i Sandomierski na wniosek Polskiego Związku Łowieckiego Zarządu Okręgowego w Tarnobrzegu wydzierżawił obwody łowieckie polne kołom łowieckim. W związku z powyższym podpisano umowy dzierżawy obwodów łowickich, które położone są częściowo na terenie gminy Wojciechowice tj. Koło Łowieckie Nr 1 „Hubert” w Jakubowicach, Koło Łowieckie Nr 3 „Muflon” w Ostrowcu Świętokrzyskim, Koło Łowieckie „Ludowe” w Opatowie, Koło Łowieckie „Pustułka” w Ożarowie oraz Koło Łowieckie Nr 11 „Przepiórka” w Kielcach.

Partnerstwo „Ziemia Opatowska”

W dniu 24 września 2020 roku został podpisany list intencyjny, który jest podstawą działania partnerstwa „Ziemia Opatowska”. List ten został podpisany przez 9 jednostek samorządu terytorialnego położonych na obszarze powiatu opatowskiego. Celem partnerstwa jest wzmocnienie kompetencji samorządów wchodzących w skład Partnerstwa do zarządzania strategicznego rozwojem lokalnym oraz inicjowania i realizacji kompleksowych przedsięwzięć rozwojowych w partnerstwie społeczno-gospodarczym i publiczno-prawnym, a także w dłuższej perspektywie czasowej – wspólnej realizacji usług publicznych przez przedstawicieli Partnerstwa. Ze względu na wyjątkowe walory rolnicze

oraz przyrodniczo-klimatyczne sygnatariusze listu intencyjnego będą współpracować w szczególności w takich obszarach jak:

- tworzenie warunków dla rozwoju nowoczesnego rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego;
- rozwój istniejącego przemysłu;
- wspieranie działań integrujących mieszkańców z regionem.

Partnerstwo „Dolina Wisły”

W dniu 16 września 2021 roku zostało podpisane porozumienie określające zasady współpracy jednostek samorządu terytorialnego w celu przygotowania i wdrażania Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla Obszaru Strategicznej Interwencji- Dolina Wisły na lata 2021-2020. Porozumienie zostało zawarte w Połańcu a stronami porozumienia jest 20 gmin. Porozumienie określa zasady współpracy stron porozumienia przy koordynacji, przygotowaniu, wdrażaniu i finansowaniu Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla Obszaru Strategicznej Interwencji- Dolina Wisły na lata 2021-2030. Zasięg terytorialny obejmuje obszar 20 gmin, tj. Sandomierz, Klimontów, Koprzywnica, Opatów, Osiek, Ożarów, Zawichost, Pacanów, Połaniec, Staszów, Dwikozy, Lipnika, Łoniów, Łubnica, Obrazów, Rytwiany, Samborzec, Tarłów, Wilczyce i Wojciechowice.

5. Gmina i jej jednostki pomocnicze, jednostki organizacyjne

Gmina Wojciechowice działa na podstawie Statutu Gminy Wojciechowice przyjętego uchwałą Nr XLIX/257/2018 Rady Gminy w Wojciechowicach z dnia 15 października 2018 roku w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Wojciechowice.

Jednostki pomocnicze gminy

Obszar gminy Wojciechowice podzielony jest na 20 jednostek pomocniczych – sołectw.

Tabela 10 Wykaz jednostek pomocniczych – sołectw gminy

Nazwa Sołectwa	Sołtys
Bidziny	Zuzanna Barańska
Drygulec	Ewa Pawłowska
Gierczyce	Sławomir Skrzyniarz
Jasice	Grażyna Patyk
Kaliszany	Monika Gałka
Koszyce	Małgorzata Wiśniewska
Kunice	Wojciech Grzesiak
Lisów	Jacek Majcher
Łopata	Andrzej Mazur
Ługi	Małgorzata Ostrowska
Łukawka	Ewa Gorazd
Mierzanowice	Anna Smykła
Mikułowice	Marzena Zakrzewska
Orłowiny	Aneta Świstak
Sadłowice	Wojciech Bakalarski
Smugi	Henryk Pastuszka
Stodoły-Kolonie	Barbara Lasota
Stodoły-Wieś	Bożena Strzębska
Wlonice	Rafał Kawa
Wojciechowice	Mirosław Mierzyński

Źródło: Opracowanie własne

Jednostki organizacyjne gminy

W skład gminnych jednostek organizacyjnych oraz instytucji kultury wchodzi: Urząd Gminy w Wojciechowicach, Ośrodek Pomocy Społecznej w Wojciechowicach, Publiczna Szkoła Podstawowa w Bidzinach, Gminna Biblioteka Publiczna w Wojciechowicach wraz z Filią Gminnej Biblioteki Publicznej w Bidzinach.

Wykaz gminnych jednostek

1. Urząd Gminy w Wojciechowicach
2. Ośrodek Pomocy Społecznej w Wojciechowicach
3. Publiczna szkoła Podstawowa w Bidzinach
4. Gminna Biblioteka Publiczna w Wojciechowicach
4.1 Filia Gminnej Biblioteki Publicznej w Bidzinach

Urząd Gminy w Wojciechowicach

Urząd Gminy w Wojciechowicach funkcjonuje na podstawie Regulaminu Organizacyjnego przyjętego zarządzeniem Wójta Gminy Wojciechowice Nr 120.101.2021 z dnia 8 października 2021 roku w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy w Wojciechowicach.

Urząd Gminy wykonuje zadania mające na celu realizację zadań własnych, zadań zleconych, zadań wykonywanych na podstawie porozumień z organami administracji rządowej, zadań publicznych powierzonych gminie w drodze zawartych porozumień.

Wójt jest organem wykonawczym oraz kierownikiem Urzędu Gminy w Wojciechowicach. Kadencja wójta trwa 5 lat. Funkcje Wójta Gminy Wojciechowice na kadencję 2018 - 2024 sprawuje **Szymon Sidor**.

Wójt kieruje bieżącymi sprawami gminy i reprezentuje ją na zewnątrz. Do zadań wójta należy w szczególności: przygotowanie projektów uchwał rady gminy, określanie sposobu wykonywania uchwał, gospodarowanie mieniem komunalnym, wykonywanie budżetu, zatrudnianie i zwalnianie kierowników gminnych jednostek organizacyjnych.

W Urzędzie Gminy w Wojciechowicach funkcjonowały w 2023 r. następujące

Referaty:

1. Referat Organizacyjny i Obsługi Rady Gminy
2. Referat Finansowy
3. Referat Spraw Obywatelskich i Kadr oraz Urząd Stanu Cywilnego
4. Referat Rozwoju Gospodarczego i Rolnictwa
5. Referat Gospodarki Komunalnej z siedzibą w Bidzinach

Na 1.01.2023 r. stan zatrudnienia wynosił: 38,63 etatów w tym:

- Urząd Gminy: 31,3 etatów,

- Referat Gospodarki Komunalnej: 7,33 etatów.

na dzień 31.12.2023 r.: 38,63 etatu.

Na staż w ramach umowy z Powiatowym Urzędem Pracy w Opatowie przyjęto 4 osoby. Po odbyciu stażu zatrudniono 1 pracownika na 1/2 etatu w ramach umowy o pracę na czas określony. Zorganizowano pracę dla 4 osób bezrobotnych w ramach robót publicznych i podpisano z nimi umowy o pracę na czas określony oraz z zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych skorzystały trzy osoby.

W ramach współpracy z Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej w Opatowie zgłoszonych było 2 osoby z terenu gminy skazane do odpracowania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne. Współpraca z tymi osobami układała się zgodnie z ustalonymi harmonogramami.

Urząd Stanu Cywilnego

Urząd Stanu Cywilnego w Wojciechowice wykonuje zadania zlecone z zakresu administracji rządowej określone w ustawach: prawo o aktach stanu cywilnego, o ewidencji ludności i dowodach osobistych, o zmianie imienia i nazwiska oraz w kodeksie rodzinnym i opiekuńczym, kodeksie cywilnym, konwencjach międzynarodowych, a także w przepisach o archiwach państwowych i przepisach o statystyce. Rejestr Stanu Cywilnego jest prowadzony w Bazie Usług Stanu Cywilnego przez ministra właściwego do spraw informatyzacji. Czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego dokonuje kierownik USC. Odpisy aktów stanu cywilnego oraz zaświadczenia można pobierać w dowolnym urzędzie stanu cywilnego. Przed wydaniem odpisu dokonuje się migracji aktu stanu cywilnego, czyli przeniesienia do Rejestru Stanu Cywilnego, w 2023 roku dokonano 861 migracji aktów z ksiąg papierowych do Rejestru Stanu Cywilnego oraz wydano 273 odpisy aktów stanu cywilnego. W 2023 roku sporządzono:

- ogółem 50 aktów, w tym:
  - 2 akty urodzenia dzieci urodzonych na terenie Gminy Wojciechowice,
  - 2 zagraniczne akty urodzenia wpisane do polskiego Rejestru Stanu Cywilnego,
  - 22 akty małżeństwa,
  - 24 akty zgonu.

Ponadto przyjmowane są zapewnienia o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa, wydawane są zaświadczenia do zawierania małżeństw konkordatowych, zaświadczenia o stanie cywilnym, przyjmowane są oświadczenia o uznaniu ojcostwa oraz na bieżąco dokonuje się przypiski oraz wzmianki do aktów stanu cywilnego.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wojciechowicach

W okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadania z zakresu:

- Pomoc społeczna – wynikające z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej ze zm.,
- Przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych, wynikające z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych ze zm.,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej.
- Realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci ze zm.,
- Realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny ze zm.,
- Realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej ze zm.,
- Realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2022r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa ze zm.,
- Przyznawanie i wypłacanie świadczeń zgodnie z ustawą z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023r. ze zm.,
- Wydawanie skierowań osobom uprawnionym do pomocy w postaci paczek żywnościowych w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 - 2020 Podprogram 2021, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym do Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Ostrowcu Św.

Pomoc społeczna

W 2023 roku ze świadczeń pomocy społecznej skorzystało **90 rodzin - 219 osób w rodzinach.**

Rodziny zostały objęte następującymi formami pomocy:

- **zasiłek stały - wykonanie: 212 593,63 zł**

Pomocą w postaci zasiłku stałego objęto 36 osób uprawnionych, w tym 31 osób samotnie gospodarujących oraz 5 osób pozostających w rodzinie.

- **składki zdrowotne - wykonanie: 190 133,21 zł**

Pomocą w postaci opłaty składki na ubezpieczenie zdrowotne objęto 36 osób, które pobierały zasiłek stały.

- **zasiłek okresowy - wykonanie: 14 920,00 zł**

Pomocą w postaci zasiłku okresowego objęto 15 rodzin.

- **zasiłek jednorazowy - wykonanie: 40 341,90 zł**

W porównaniu do 2022 roku liczba osób korzystających z w/w świadczeń pozostała na zbliżonym poziomie, a w niektórych przypadkach kwota wypłaconych świadczeń uległa zwiększeniu.

- **Domy Pomocy Społecznej - wykonanie 139 249,06 zł**

Pomocą w postaci odpłatności za pobyt w DPS objęto 4 osoby. Nasi mieszkańcy przebywali w domach pomocy społecznej na terenie powiatu opatowskiego i sandomierskiego:

- 1 osoba w DPS w Zochcinku - przeznaczonym dla osób przewlekle psychicznie chorych,
- 1 osoba w DPS w Sobowie z Filią w Suchodółce – przeznaczonym dla osób niepełnosprawnych intelektualnie oraz przewlekle psychicznie chorych,
- 2 osoby w DPS w Sandomierzu – przeznaczonym dla osób przewlekle somatycznie chorych.

- **Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” – wykonanie 51 058,75 zł w tym: 30 635,25 zł – dotacja
20 423,50 zł – wkład własny**

W ramach programu finansowane były obiady dla dzieci w szkołach podstawowych i oddziałach przedszkolnych na terenie gminy Wojciechowice, okolicznych przedszkolach, szkołach podstawowych i ponadpodstawowych w Opatowie, Janowicach, Kielcach, Darominie, Ćmielowie, jak również dla dzieci uczących się w specjalnych ośrodkach szkolno - wychowawczych w Jałowęsach i Niemienicach.

W 2023 r. koszt dożywiania dzieci w szkołach wyniósł **48 036,30 zł**. Pomocą objęto 60 dzieci z 28 rodzin oraz 2 osoby dorosłe.

Ponadto przyznawane były świadczenia pieniężne czyli zasiłki celowe na zakup żywności. Z tej formy pomocy skorzystało 33 rodziny. Łącznie wypłacono **16 277,26 zł**.

1 osoba otrzymała świadczenie rzeczowe o wartości **188,40 zł**.

W obrębie zadań z pomocy społecznej wydano 241 decyzji (w tym 211 przyznających, 1 decyzję odmowną, 11 decyzji uchylających, 18 decyzji zamiennych).

Świadczenia rodzinne i opiekuńcze

W 2023 r. wypłacono świadczenia rodzinne wraz ze składkami emerytalno – rentowymi oraz zdrowotnymi na łączną kwotę 1 812 088,85 zł plus koszty obsługi 51 053,30 zł

Całkowita kwota wynosi 1 863 142,15 zł w tym:

- zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego – 365 806,64 zł,
- świadczenie rodzicielskie – 91 434,00 zł,
- zasiłki pielęgnacyjne – 303 686,88 zł,
- świadczenie pielęgnacyjne – 825 634,00 zł,
- specjalny zasiłek opiekuńczy – 6 200,00 zł,
- zasiłek dla opiekuna – 19 640,00 zł,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka „becik” – 18 000,00 zł,
- składki na ubezpieczenie emerytalno – rentowe – 152 809,21 zł,
- składki na ubezpieczenie zdrowotne – 28 878,12 zł.

W ramach świadczeń rodzinnych (zasiłek rodzinny oraz świadczenia opiekuńcze) nienależnie pobranych dokonano zwrotów do budżetu państwa w łącznej kwocie 11 330,05 zł.

Pomocą w ramach świadczeń rodzinnych objęto 175 rodzin. Najwięcej rodzin skorzystało z pomocy w postaci zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami - 72 rodziny. W porównaniu do roku 2022 uległa zmniejszeniu liczba rodzin pobierających zasiłek rodzinny.

W ramach świadczeń rodzinnych wydano 267 decyzji administracyjnych w tym:

- 211 przyznające,
- 1 zł za 1 zł przyznających – 8,
- odmawiające przyznania świadczeń – 21,
- uchylające przyznane świadczenia – 20,
- stwierdzające nienależnie pobrane świadczenia – 5,
- umarzających postępowanie administracyjne – 2.

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

W 2023 r. roku odbyły się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego. Wpłynęło 5 kwestionariusze „Niebieska Karta – A”. Prowadzono działania w stosunku do 6 rodzin, w 3 rodzinach procedurę zakończono, w związku z ustaniem przemocy. Zespół Interdyscyplinarny skierował 4 wniosków do Sądu Rejonowego w Opatowie o wgląd w sytuację rodziny i podjęcie działań według kompetencji.

Głównym problemem w rodzinach było nadużywanie alkoholu przez jednego z członków rodziny oraz problemy w relacjach małżeńskich.

Świadczenie wychowawcze 500+

Wykonanie: 6 500,00 zł w tym:

- wydatki poniesione na wypłatę świadczeń – 4 500,00 zł,
- koszty obsługi – 2 000,00 zł.

Od 01 lipca 2019 r. świadczenie wychowawcze przysługuje na każde dziecko do ukończenia 18 roku życia, bez kryterium dochodowego. Od 1 czerwca 2022 r. obsługę świadczenia wychowawczego przejął Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

W 2023 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Wojciechowicach w ramach koordynacji, na podstawie decyzji Wojewody Świętokrzyskiego wypłacił świadczenie wychowawcze na 1 dziecko, na kwotę 4 500,00 zł.

Karta Dużej Rodziny – rządowy program dla rodzin wielodzietnych

W 2023 r. zrealizowano **41 wniosków**.

Wydatki poniesione na obsługę ww. wniosków wyniosły **721,00 zł**.

Realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (zadania własne gminy)

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wojciechowicach zgodnie z ww. ustawą ponosił koszty pobytu **5 dzieci** z terenu gminy Wojciechowice, umieszczonych w rodzinach zastępczych spokrewnionych oraz objęcia tych rodzin wsparciem koordynatora pieczy zastępczej.

Wyplacono środki w łącznej kwocie **25 434,77 zł**.

Prowadzone są również działania mające na celu wspieranie rodzin przeżywających trudności w wykonywaniu funkcji opiekuńczo - wychowawczych zgodnie z Gminnym Programem Wspierania Rodziny dla Gminy Wojciechowice na lata 2022 – 2024.

Realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

W ramach tego zadania wyplacono świadczenie w wysokości 300 zł jednorazowo na osobę dla 3 osób, w łącznej kwocie **900,00 zł**. Koszt obsługi w wys. 2% wyniósł 18,00 zł. Łącznie wydatkowano **918,00 zł**.

Refundacja podatku Vat za dostarczone paliwo gazowe w 2023 r.

Odbiorcy paliw gazowych przysługiwała refundacja kwoty odpowiadającej podatkowi VAT wynikającej z opłaconej faktury dokumentującej dostarczenie paliw gazowych od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r.

Refundacja Vat przysługiwała w gospodarstwie domowym, które wykorzystuje jako główne źródło ogrzewania gospodarstwa domowego urządzenia grzewcze zasilane paliwami gazowymi, wpisane lub zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków, do dnia wejścia w życie ustawy, albo po tym dniu – w przypadku głównego źródła ogrzewania wpisanego lub zgłoszonego po raz pierwszy do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o których mowa w art. 27g ust. 1 tej ustawy.

Dodatek przysługiwał gospodarstwom domowym, których przeciętne miesięczne dochody netto nie przekraczały:

- **2 100,00 zł** w gospodarstwie jednoosobowym;
- **1 500,00 zł** na osobę w gospodarstwie wieloosobowym.

Wpłynęło 15 wniosków o wypłatę refundacji podatku VAT, wszystkie rozpatrzone pozytywnie. Wypłacono świadczenia w kwocie **3 904,74 zł**. Koszty obsługi w wys. 2% wyniosły 78,09 zł. Łącznie wydatkowano **3 982,83 zł**.

Program Operacyjny „Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020” Podprogram 2021

Ośrodek Pomocy Społecznej wydawał skierowania do otrzymywania pomocy w postaci paczek żywnościowych do Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Ostrowcu Św., w ramach Programu Operacyjnego „Pomoc Żywnościowa” współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym - Podprogram 2021.

Wydano łącznie skierowania dla 104 rodzin z liczbą osób w rodzinach 277.

Liczba osób korzystających z tej formy pomocy nieznacznie zmalała względem lat poprzednich.

Zatrudnienie w Ośrodku Pomocy Społecznej w Wojciechowicach, stan na dzień 31.12.2023 r.

- kierownik – 1 etat
- pracownik socjalny – 1 etat
- starszy pracownik socjalny – 1 etat
- podinspektor ds. świadczeń rodzinnych – 1 etat
- referent - 1 etat
- główny księgowy – 3/4 etatu

Publiczna Szkoła Podstawowa w Bidzinach

Organizacja pracy szkoły

W roku szkolnym 2022/2023 zajęcia odbywały się w 11 oddziałach, w tym:

- w 8 oddziałach szkoły podstawowej,
- w 3 oddziałach przedszkolnych: Smerfy, Krasnoludki, Tropiciele.

Do szkoły uczęszczało 153 uczniów: 107 uczniów z klas I - VIII oraz 46 dzieci z oddziałów przedszkolnych.

Nauka odbywa się w systemie jednozmianowym od 08:00 – 15:05.

Z opieki świetlicy szkolnej korzystało 64 uczniów.

Uczniów dojeżdżających do szkoły było 59 mieli oni zapewnioną opiekę w busach.

W szkole uczyło się 7 dzieci posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, 22 uczniów z opiniami z poradni psychologiczno – pedagogicznej.

W ramach realizacji zadań z zakresu pomocy psychologiczno – pedagogicznej dzieciom i młodzieży w roku szkolnym 2022/2023 prowadzono działania zgodne z obowiązującym prawem oraz arkuszem organizacyjnym.

Wprowadzono standard zatrudnienia nauczycieli specjalistów:

- pedagog specjalny – 13 godzin,
- pedagog szkolny – 4 godziny,
- psycholog szkolny – 9 godzin,
- logopeda – 7 godzin.

Uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego uczestniczyli w zajęciach rewalidacyjnych, korekcyjno-kompensacyjnych, rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne, logopedycznych oraz o charakterze terapeutycznym, u których rozpoznano potrzebę wsparcia.

Wszyscy uczniowie posiadający opinie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej korzystali z dostosowań wymagań edukacyjnych.

Innowacje pedagogiczne, projekty, programy realizowane w naszej szkole w roku szkolnym 2022/2023

- „Taneczna przerwa” w czasie realizacji innowacji podczas przerw międzylekcyjnych uczniowie klas I – III tańczyli proste układy taneczne oraz wykonywali ćwiczenia gimnastyczne.
- „Język smakuje, usta oblizuje” – innowacja z dziedziny logopedii.
- „Nauka języka niemieckiego poprzez zabawę”.
- Projekt językowy pod nazwą „Schon bald Ostern” – „Wkrótce Wielkanoc”.

- Projekt „Teatr Działa”, którego organizatorem było Świętokrzyskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli oraz Wojewódzki Dom Kultury im. Józefa Piłsudskiego w Kielcach.
- Program „Laboratoria Przyszłości” celem tego projektu było wsparcie szkoły w budowaniu wśród uczniów kompetencji przyszłości z tzw. kierunków STEAM (nauka, technologia, inżynieria, sztuka oraz matematyka). W ramach tego programu zostały zakupione innowacyjne pomoce dydaktyczne m.in. drukarka 3D, zestawy do konstruowania oryginalnych robotów i nauki ich programowania.
- Ogólnopolski projekt edukacyjny „Zdrowo jem, więcej wiem!” – realizowany w grupie sześciolatków.

Organizacje szkolne działające w szkole:

- Samorząd Uczniowski,
- Związek Harcerstwa Polskiego,
- Klub Wolontariatu.

Koła zainteresowań:

- koło teatralne,
- koło języka polskiego,
- koło ekologiczno – chemiczne,
- koło matematyczne,
- koło językowe.

Celem ich było rozwijanie uzdolnień uczniów oraz przygotowanie do egzaminu ósmoklasisty.

Kadra pedagogiczna i niepedagogiczna

W roku szkolnym 2022/2023 pracujących nauczycieli było 23, w tym pełnozatrudnionych 14, pracowników niepedagogicznych – 9 osób.

Nauczyciele ze względu na stopnie awansu zawodowego:

W roku szkolnym 2022/2023 stopniem nauczyciela dyplomowanego legitymowało się 16 osób tj. 70 % ogółu, nauczycieli mianowanych 3 osoby tj. 13 %, nauczycieli początkujących 4 osoby tj. 17 %.

W wakacje dwóch nauczycieli podniosło swoje kwalifikacje zawodowe: na stopień nauczyciela mianowanego i stopień zawodowy nauczyciela dyplomowanego.

Poziom nauczania – wyniki egzaminu ósmoklasisty

Do egzaminu przystąpiło 17 uczniów z wszystkich 18 (jedna uczennica zwolniona).

Tabela 11 Wyniki egzaminów ósmoklasistów

Wyniki egzaminu (%)	Szkoła	gmina	Powiat	Województwo	Kraj
Jęz. polski	61	64	61	65	66
matematyka	55	52	52	53	53
Jęz. angielski	64	57	60	64	66

Źródło: Opracowanie własne

Z matematyki szkoła osiągnęła średnią większą niż gmina, powiat i kraj, z języka angielskiego wyższą niż gmina i powiat.

Na podstawie rankingu szkół powiatu nasza szkoła uzyskała 6 wynik na 20 miejsc.

Inne osiągnięcia uczniów

- II miejsce w województwie w Świętokrzyskim Przeglądzie Teatrów Szkolnych.
- II miejsce w powiecie w „Ogólnopolskim Turnieju w Ruchu drogowym”.
- II miejsce w gminnych eliminacjach Ogólnopolskiego Turnieju Pożarniczego „Młodzież Zapobiega pożarom”.
- Udział w X Ogólnopolskim Dyktandzie Niepodległościowym „Po Polsku o Historii – etap wojewódzki.
- I miejsce w powiecie i finał wojewódzkiego konkursu recytatorskiego im. Wandy Łyczkowskiej „Obudź dzień... poezją”.
- I miejsce etapu dekanalnego w grupie wiekowej konkursu biblijnego ze znajomości „Księgi Rodzaju”.
- 7 uczniów szkoły na koniec roku szkolnego 2022/2023 uzyskało średnią powyżej 5,0 w tym najwyższa średnia w szkole to 5,5.

- Uczniowie szkoły brali też udział w kuratorskich konkursach przedmiotowych m.in. z j. polskiego, biologii, chemii, matematyki, geografii i języka angielskiego.

Realizacja dodatkowych działań

- patriotyczne – kształcenie postaw, wychowanie do wartości:
  - udział w obchodach wybuchu II wojny światowej,
  - udział w XX jubileuszowym Marszu Szlakiem Legionów,
  - udział w obchodach 104 rocznicy Odzyskania Niepodległości przez Polskę,
  - udział w Gminnym Marszu Niepodległościowego,
  - akcji Ministerstwa Edukacji i Nauki „Szkoła pamięta”,
  - wyjazd na film historyczny pt. „Orlęta. Grodno ‘39”,
  - udział w X Ogólnopolskim Dyktandzie Niepodległościowym „Po polsku o historii”,
  - udział w akcji „Szkoła do hymnu”,
  - udział w „żywej” lekcji patriotyzmu pokazie pt. „Konflikty XX wieku”,
  - obchody 232 rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja,
- wychowawczo – opiekuńcze i działania profilaktyczne:
  - realizacji programu „Bezpieczna i przyjazna szkoła”,
  - Europejski Tydzień Sportu,
  - udział w profilaktycznych spektaklach teatralnych na żywo przygotowanych przez TVP,
  - udział w profilaktycznych przedstawieniach Teatru Edukacji i Profilaktyki „MASKA” z Krakowa,
  - spotkania: z lekarką, która zapoznała dzieci ze swoją pracą, dietetykiem na temat zdrowego odżywiania się, pielęgniarką – higienistką szkolną na temat zdrowia i higieny, policjantem dotyczące różnego rodzaju napotykanym zagrożeń i niebezpieczeństw, warsztaty z pracownikiem firmy „Remondis” na temat segregowania śmieci i recyklingu, warsztaty z pracownikami KRUS z Ożarowa, warsztaty ze strażakami z Ochotniczej Straży Pożarnej z Gierczyc dla grup przedszkolnych,
  - udział w akcji „Tańczę dla zdrowia”,
  - realizacja programu profilaktycznego „Spójrz inaczej”,
  - udział w programie „Kubusiowi Przyjaciele Natury” i „Działaj z Impetem” w grupach przedszkolnych,

- działania na rzecz innych osób, kształtowanie postaw społecznych:
  - udział w akcjach charytatywnych,
  - udział w akcji Fundacji „Szkoła Pomóż i Ty”,
  - akcja „Góra Grosza”,
  - „Pomoc dla Ukrainy”,
  - zbiórka pluszaków i słodyczy w ramach pomocy dla Bartosza „Bartoszek walczy z SMA”,
  - zbiórka słodyczy i ubrań dla podopiecznych Domu Dziecka w Tarłowie.

W roku szkolnym 2022/2023 odbyło się wiele akcji i uroczystości szkolnych do których chętnie włączali się również rodzice; ślubowanie klasy I, Dzień Edukacji Narodowej, Dzień Kropki, Przerwa na czytanie, Dzień Języków Obcych, Dzień Przedszkolaka, Dzień Postaci z Bajek, Dzień Tabliczki Mnożenia, Dzień Bezpiecznego Internetu Dzień Jabłka, dzień Wody, Mikołajki, Dzień Kubusia Puchatka, Dzień Kolorowej skarpetki, Dzień Babci i Dziadka, Pierwszy dzień Wiosny, Dzień Mamy, Dzień Dziecka, jasełka bożonarodzeniowe, Dzień otwarty w przedszkolu.

Przedszkolaki, dzieci i młodzież uczestniczyli też w organizowanych przez szkołę wycieczkach krajoznawczych, wyjazdach i pokazach edukacyjnych:

- historii kolejnictwa i lewitacji prowadzony przez profesora wykładowcę Akademii Górniczo – Hutniczej z Krakowa Pana Antoniego Cieślę,
- właściwościach fizyczno-chemicznych wybranych gazów pt. „Zaelektryzowani”,
- pokaz historyczny pt. „Ogniem i krzemieniem – o prapoczątkach ludzkości na naszych ziemiach”,
- żywe spotkanie z historią prowadzone przez Pana Mariusza Małkiewicza właściciela serowarni w miejscowości Drygulec połączone z promocją książki pn. „Młynarz” autorstwa jego ojca,
- pokaz magii i iluzji.

Szkoła jest w trakcie realizacji inwestycji „**Przebudowa i termomodernizacja Publicznej Szkoły Podstawowej w Bidzinach**” w ramach uzyskanych środków z **Polskiego Ładu** zostały m.in. wymienione okna, podłogi, instalacja elektryczna, hydrauliczna, zamontowana pompa ciepła. Prace remontowe jeszcze trwają do użytku nie została oddana część sportowa wraz z zapleczem.

Pozyskiwanie środków finansowych dla szkoły – programy rządowe

- Realizacja programu ministerialnego na 2022 rok w ramach Priorytetu 3 „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025”. – Kwota przyznanego wsparcia finansowego to 4 000,00 zł szkoła podstawowa i 2 500,00 zł oddziały przedszkolne. Za pozyskane fundusze zakupiono 315 książek o różnej tematyce oraz wyposażenie meblowe do biblioteki szkolnej.
- W ramach przedsięwzięcia Ministra Edukacji i Nauki „Poznaj Polskę” – odbyły się 2 wycieczki w których wzięli udział wszyscy uczniowie szkoły. Kwota przyznanego wsparcia finansowego to 10 000,00 zł.
- W ramach programu „Aktywna Tablica” na lata 2020-2024 uzyskaliśmy dotację celową na zakup pomocy dydaktycznych dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych w ramach programu - wartość projektu 43 750,00 zł.
- W ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” – pozyskaliśmy środki finansowe na remont kuchni oraz zakup nowoczesnego energooszczędnego sprzętu do kuchni w tym taboret gazowy, kuchnie gazowo-konwekcyjne, lodówki, patelnie elektryczne, garnki, zastawy stołowe, regały i krzesła do stołówki szkolnej – wartość projektu 100 000 zł.

Współpraca szkoły ze środowiskiem lokalnym

W roku szkolnym 2022/2023 społeczność szkolna współpracowała z władzami lokalnymi i powiatowymi, Komisariatem Policji w Ożarowie i Opatowie, Komendą Powiatową Straży Pożarnej w Opatowie, Parafią pod wezwaniem Św. Piotra i Pawła w Bidzinach, Kołem Gospodyń Wiejskich w Bidzinach, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Ożarowie i Opatowie, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Ośrodkiem Zdrowia w Wojciechowicach, Bankiem Spółdzielczym w Bidzinach, lokalnymi przedsiębiorcami i zakładami pracy.

Podjęte działania sprzyjają integracji szkoły ze środowiskiem lokalnym, promowaniem osiągnięć i włączaniu środowiska lokalnego w życie szkoły.

Informacje o wszystkich działaniach i wydarzenia z życia szkoły zamieszczone są na stronie internetowej szkoły.

W roku szkolnym 2022/2023 nasza szkoła miała zaszczyt gościć księdza Biskupa Krzysztofa Nitkiewicza Ordynariusza Diecezji Sandomierskiej, który odwiedził szkołę w ramach wizytacji kanonicznej parafii pw. Św. Piotra i Pawła oraz Wojewodę

Świętokrzyskiego Pana Zbigniewa Koniusza w związku z wizytą gospodarczą w gminie Wojciechowice.

Posiłek w szkole i w domu

W dniu 27 czerwca 2023 r. w Urzędzie Wojewódzkim w Kielcach została podpisana umowa wsparcia finansowego z dotacji celowej budżetu państwa Gminę Wojciechowice będącą organem prowadzącym Publiczną Szkołę Podstawową w Bidzinach na podstawie wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” dotyczącego wspierania w latach 2019 – 2023 organów prowadzących publiczne szkoły podstawowe w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki przez organizację stołówek i miejsc spożywania posiłków.

Zgodnie z w/w umową na dofinansowanie organizacji stołówki oraz miejsca spożywania posiłków w szkole podstawowej w Bidzinach Gmina Wojciechowice otrzymała dotację w wysokości 79 053,10 zł. Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 100 711,70 zł, a udział finansowy gminy wyniósł 20 946,90 zł.

W ramach tego zadania została kompletnie wyposażona istniejąca kuchnia w niezbędne meble, sprzęt kuchenny, AGD a także krzeselka na stołówkę.

Aktywna tablica

W dniu 10 sierpnia br. w Urzędzie Wojewódzkim w Kielcach Wójt Gminy Wojciechowice Szymon Sidor i Skarbnik Gminy Sylwia Dzioba podpisali umowę na realizację programu „Aktywna tablica”.

W ramach kolejnej odsłony programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych „Aktywna tablica” na lata 2020-2024 Gmina Wojciechowice otrzymała 32 413,45 zł ze środków budżetu państwa, a 8 103,36 zł to wkład własny budżetu gminy. Realizacja programu umożliwiła wyposażenie Publicznej Szkoły Podstawowej w Bidzinach w nowoczesne technologie i pomoce edukacyjne niezbędne do rozwoju kompetencji w zakresie informacyjno-komunikacyjnym oraz przygotowała uczniów do życia w społeczeństwie informacyjnym.

Otrzymane środki finansowe zostały wykorzystane na zakup nowoczesnego sprzętu oraz edukacyjne programy multimedialne i pomoce edukacyjne (podłoga interaktywna).

Gminna Biblioteka Publiczna w Wojciechowicach oraz jej Filia w Bidzinach

Gminna Biblioteka Publiczna w Wojciechowicach jest samorządową instytucją kultury, wpisana do rejestru instytucji kultury. Biblioteka służy mieszkańcom gminy upowszechniając i promując czytelnictwo. Obejmuje swą działalnością obszar Gminy Wojciechowice. Sieć bibliotek tworzą - Gminna Biblioteka Publiczna w Wojciechowicach i Filia Biblioteczna w Bidzinach. W bibliotece zatrudnione są dwie osoby: 1 etat Bibliotekarz i ¼ etatu Główny Księgowy.

Zadania podstawowe:

- gromadzenie, opracowywanie i przechowywanie materiałów bibliotecznych, zakup nowości czytelniczych z uwzględnieniem poszczególnych grup czytelniczych,
- udostępnianie zbiorów bibliotecznych,
- ocena posiadanych zbiorów pod kątem ich przydatności w środowisku i dokonywanie niezbędnych selekcji,
- popularyzacja książki i czytelnictwa,
- przygotowanie i rozliczenie wniosku o udzielenie dotacji na zakup nowości wydawniczych ze środków Biblioteki Narodowej,
- gromadzenie i przechowywanie dokumentacji związanej z działalnością biblioteki,
- dbałość o stan lokalu i estetyczny wygląd,
- prowadzenie statystyki dziennej, miesięcznej i rocznej.

Gromadzenie i opracowanie zbiorów

Księgozbiór jest podstawowym czynnikiem warunkującym prace w bibliotece. Księgozbiór biblioteki ma charakter uniwersalny, obejmuje beletrystykę polską i obcą, literaturę popularnonaukową przeznaczoną dla czytelników z różnych grup wiekowych, literaturę dla dzieci i młodzieży oraz lektury szkolne. Gromadzone są nowości które są dostępne na rynku wydawniczym. Zakupów dokonuje się w księgarniach i hurtowniach książek. Przy wyborze określonych tytułów brane są pod uwagę sugestie i zapotrzebowanie czytelników. Podstawowym źródłem wpływu książek jest dotacja organizatora.

W roku 2023 zakupiono ogółem 215 książek na kwotę 5 282,625 zł.

W 2023 roku zakupiono:

- literaturę polską i obcą dla dorosłych: powieści obyczajowe, historyczne, sensacyjne, kryminalne, thrillery psychologiczne, romanse,
- literaturę dla młodzieży: powieści przygodowe, historyczne, horrory, literaturę SF i fantasy,
- literaturę dla dzieci: baśnie, bajki, wierszyki, komiksy, książki z dużymi literami do samodzielnego czytania, książki zabawki dla maluchów,
- lektury szkolne z opracowaniem, zgodnie z aktualnym kanonem,

Czytelnictwo i wypożyczenia zbiorów

Stan księgozbioru biblioteki wynosi ogółem – 38 977 woluminów.

Biblioteki udostępniają swoje zbiory w dwóch formach: prezencyjnej (na miejscu) i wypożyczenia na zewnątrz. Odbywa się ono w warunkach wolnego dostępu do półek co pozwala czytelnikowi na głębsze zapoznanie się z księgozbiorem biblioteki.

Zbiory biblioteki opracowane są na bieżąco i udostępniane w systemie MAK+, a katalogi biblioteki dostępne są na stronie internetowej biblioteki: www.bibliotekawojciechowice.pl. Ewidencja zbiorów, czytelników, wypożyczeń i zwrotów odbywa się elektronicznie przy pomocy kodów kreskowych i czytników.

W roku 2023 zarejestrowano w bibliotece ogółem – 508 czytelników – do lat 15 – 329 czytelników, wypożyczono 4 098 woluminów – do lat 15 wypożyczono – 2 238 woluminy.

Biblioteka służy jako zaplecze lekturowe dla szkół, organizując głośne czytanie bajek i prowadzi lekcje biblioteczne zgodnie z zapotrzebowaniem. Biblioteka stara się w ten sposób kształtować odpowiednie nawyki i zachowania czytelnicze, a także formować odpowiednią postawę wobec książki i biblioteki.

6. Edukacja w gminie

W gminie Wojciechowice funkcjonują 4 publiczne szkoły podstawowe. Gmina Wojciechowice jest organem prowadzącym dla Publicznej Szkoły Podstawowej w Bidzinach, Stowarzyszenie Na Rzecz Edukacji Gminy Wojciechowice „Dzieci Naszym Dobrem” jest organem prowadzącym dla: Publicznej Szkoły Podstawowej im. ofiar Katynia w Gierczycach, Publicznej Szkoły Podstawowej w Stodołach, Publicznej Szkoły Podstawowej w Wojciechowicach im. gen. Franciszka Kamińskiego Komendanta Głównego

BCH. Istniejąca sieć szkół zapewnia możliwość realizacji obowiązku szkolnego przez wszystkie dzieci zamieszkałe na terenie gminy Wojciechowice najbliższej miejsca zamieszkania. Generalnie istniejące obwody szkolne ustalone są tak, żeby droga dziecka z domu do szkoły w obwodzie, w której dziecko mieszka, nie przekraczało 3 km – w przypadku uczniów klas I – IV szkół podstawowych, 4 km – w przypadku uczniów klas V – VIII szkół podstawowych. W przypadku przekroczenia tych odległości gmina zapewniała bezpłatny transport i opiekę w czasie przewozu dziecka.

Całkowite koszty dowozu dzieci w roku 2023 r.:

Gmina pokrywa koszty z tytułu uczęszczania dzieci do Oddziałów przedszkolnych poza gminą; tj. koszt całkowity ponoszony to 296 608,83 zł

- Gmina Ożarów – 198 432,76 zł,
- Gmina Ćmielów – 8 981,76 zł,
- Gmina Ostrowiec Św. – 6 730,81 zł,
- Gmina Wilczyce – 18 433,06 zł,
- Gmina Opatów – 64 030,44 zł.

Koszty przejazdu ucznia z niepełnosprawnościami i opiekuna do placówek szkolno-wychowawczych:

- SOSZW w Niemienicach – 17 462,85 zł,
- SOSZW w Jałowęsach – 11 000,00 zł.

Usługa transportowa za przewóz dzieci do Publicznej Szkoły Podstawowej w Bidzinach realizowana przez:

- ATS Koseła – 68 928,20 zł,
- Olmas – 51 148,00 zł.

Ponadto uczniowie wyżej wymienionej szkoły korzystają z transportu publicznego realizowanego przez Powiatowy Zakład Transportu w Opatowie. Na podstawie umowy zawartej pomiędzy rodzicem/ opiekunem prawnym, a dyrektorem szkoły mają zwracane koszty zakupu biletów szkolnych. Koszty poniesione w 2023 roku na ten cel to kwota 21 998,19 zł.

Edukacja przedszkolna

W gminie Wojciechowice były 4 oddziały przedszkolne w każdej ze szkół podstawowych. Oddziały przedszkolne przyjmują chętnie dzieci od 3. roku życia oraz realizują obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego dla 6 latków. Dzieci z oddziału przedszkolnego korzystały w 2023 roku ze zorganizowanego dowozu.

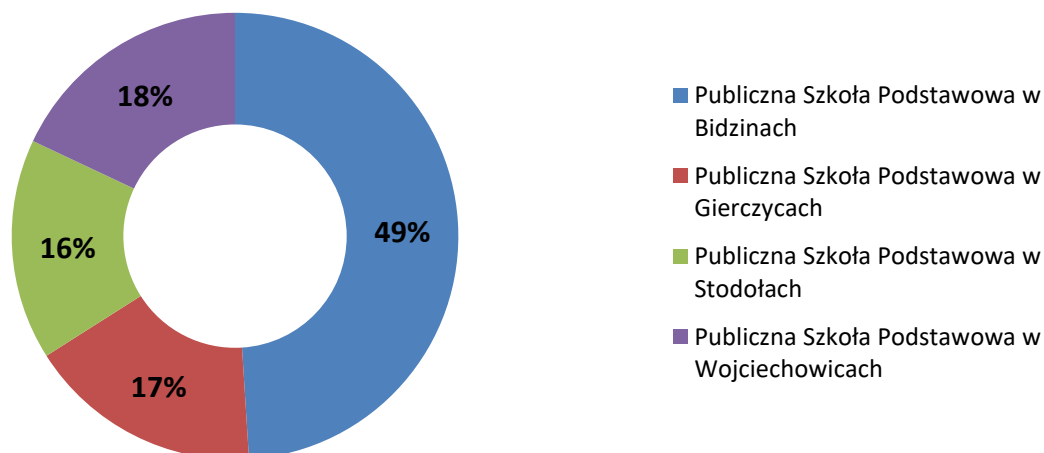
Tabela 12 Liczba uczniów w szkołach podstawowych w roku 2022 / 2023

Nazwa szkoły	Liczba uczniów w klasach I-VIII	Liczba oddziałów w szkole	Średnia liczba uczniów w oddziale szkolnym	Liczba uczniów w oddziale przedszkolnym (3,4,5 i 6 latków)	Liczba oddziałów przedszkolnych	Średnia liczba uczniów w oddziale przedszkolnym
Publiczna Szkoła Podstawowa w Bidzinach	107	8	13,4	38	3	12,7
Publiczna Szkoła Podstawowa w Gierczycach	37	8	4,6	10	1	10
Publiczna Szkoła Podstawowa w Stodołach	35	6 (brak klasy I i V)	5,8	17	1	17
Publiczna Szkoła Podstawowa w Wojciechowicach	40	8	5	6	1	6
Razem uczniów w szkołach podstawowych	219 uczniów	30 oddziałów		71 dzieci	6 oddziałów	

Źródło: Opracowanie własne

Wykres 8 Udział % liczby uczniów poszczególnych szkół podstawowych w stosunku do ogólnej liczby uczniów na terenie gminy Wojciechowice w roku szkolnym 2022/2023

Udział % liczby uczniów poszczególnych szkół podstawowych w stosunku do ogólnej liczby uczniów na terenie gminy Wojciechowice w roku szkolnym 2022/2023

Źródło: Opracowanie własne

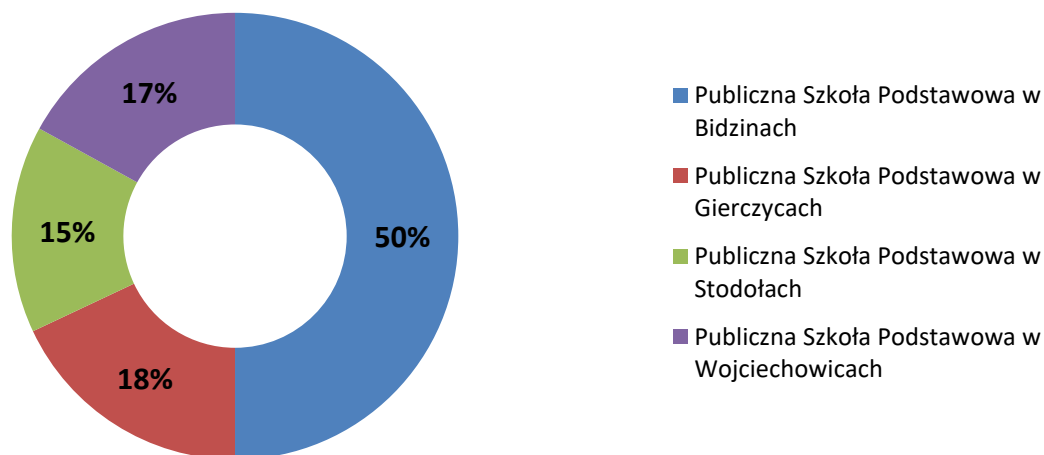
Tabela 13 Liczba uczniów w szkołach podstawowych w roku 2023 / 2024

Nazwa szkoły	Liczba uczniów w klasach I-VIII	Liczba oddziałów w szkole	Średnia liczba uczniów w oddziale szkolnym	Liczba uczniów w oddziale przedszkolnym (3,4,5 i 6 latków)	Liczba oddziałów przedszkolnych	Średnia liczba uczniów w oddziale przedszkolnym
Publiczna Szkoła Podstawowa w Bidzinach	104	8	13	48	3	16
Publiczna Szkoła Podstawowa w Gierczycach	39	8	4,875	10	1	10
Publiczna Szkoła Podstawowa w Stodołach	31	6 (brak klasy II i VI)	5,17	16	1	16
Publiczna Szkoła Podstawowa w Wojciechowicach	35	8	4,375	12	1	12
Razem uczniów w szkołach podstawowych	209 uczniów	30 oddziałów		86 dzieci	6 oddziałów	

Źródło: Opracowanie własne

Wykres 9 Udział % liczby uczniów poszczególnych szkół podstawowych w stosunku do ogólnej liczby uczniów na terenie gminy Wojciechowice w roku szkolnym 2023/2024

Udział % liczby uczniów poszczególnych szkół podstawowych w stosunku do ogólnej liczby uczniów na terenie gminy Wojciechowice w roku szkolnym 2023/2024

Źródło: Opracowanie własne

Subwencja oświatowa otrzymana w 2023 roku

Podstawowa kwota subwencji oświatowej – **4 190 276 ,00 zł**

Niepokojącym zjawiskiem od kilku lat występującym w gminie Wojciechowice jest pogłębiający się niż demograficzny. Klasy w szkołach podstawowych są mało liczne, koszty zatrudnienia nauczycieli oraz bieżące koszty funkcjonowania szkół stale rosną. Ponadto bardzo duży problem (organizacyjny i finansowy) w naszym małych, wiejskich szkołach to edukacja dzieci z różnego rodzaju deficytami, w tym z niepełnosprawnością, których niestety z roku na rok jest coraz więcej.

Dotacje na szkoły prowadzone przez Stowarzyszenie Na Rzecz Gminy Wojciechowice „Dzieci Naszym Dobrem”

- 801 – OŚWIATA I WYCHOWANIE
  - 80101.2590 SZKOŁY PODSTAWOWE – 2 153 820,21 zł
    - Szkoła Stodoły – 694 476,33 zł,
    - Szkoła Gierczyce – 770 9403,60 zł,
    - Szkoła Wojciechowice – 688 403,28 zł.

- 80101.2340. DOTACJA CELOWA DLA JEDNOSTKI SPOZA SEKTORA FINANSÓW PUBLICZNYCH NA FINANSOWANIE LUB DOFINANSOWANIE ZADAŃ BIEŻĄCYCH ZWIĄZANYCH Z POMOCĄ OBYWATELOM UKRAINY – 8 120,00 zł
  - Szkoła Stodoły – 0,00 zł,
  - Szkoła Gierczyce – 0,00 zł,
  - Szkoła Wojciechowice – 8 120,00 zł.
- 80101.2830. DOTACJA CELOWA Z BUDŻETU NA FINANSOWANIE LUB DOFINANSOWANIE ZADAŃ ZLECONYCH DO REALIZACJI POZOSTAŁYM JEDNOSTKOM NIEZALICZANYM DO SEKTORA FINANSÓW PUBLICZNYCH – 33 439,28 zł
  - Szkoła Stodoły – 9 395,72 zł,
  - Szkoła Gierczyce – 13 339,16 zł,
  - Szkoła Wojciechowice – 10 704,40 zł.
- 80103.2590 ODDZIAŁY PRZEDSZKOLNE W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH – 387 047,58 zł
  - Szkoła Stodoły – 209 237,70 zł,
  - Szkoła Gierczyce – 69 205,55 zł,
  - Szkoła Wojciechowice – 108 604,33 zł.
- 80149.2590 REALIZACJA ZADAŃ WYMAGAJĄCYCH STOSOWANIA SPECJALNEJ ORGANIZACJI NAUKI I METOD PRACY DLA DZIECI W PRZEDSZKOLACH, ODDZIAŁACH PRZEDSZKOLNYCH W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH I INNYCH FORMACH WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO – 43 363,31 zł
  - Szkoła Stodoły – 0,00 zł,
  - Szkoła Gierczyce – 43 363,31 zł,
  - Szkoła Wojciechowice – 0,00 zł.
- 80150.2590 REALIZACJA ZADAŃ WYMAGAJĄCYCH STOSOWANIA SPECJALNEJ ORGANIZACJI NAUKI I METOD PRACY DLA DZIECI I MŁODZIEŻY W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH – 128 032,77 zł
  - Szkoła Stodoły – 33 207,21 zł,
  - Szkoła Gierczyce – 72 309,24 zł,
  - Szkoła Wojciechowice – 22 516,32 zł.

- 80153.2530 ZAPEWNIENIE UCZNIOM PRAWA DO BEZPŁATNEGO DOSTĘPU DO PODRĘCZNIKÓW, MATERIAŁÓW EDUKACYJNYCH LUB MATERIAŁÓW ĆWICZENIOWYCH – 1 8450,25 zł
  - Szkoła Stodoły – 6 598,21 zł,
  - Szkoła Gierczyce – 5 238,71 zł,
  - Szkoła Wojciechowice – 6 523,33 zł.

7. Świadczenia socjalne i inne zadania

Fundusz alimentacyjny

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego to rodzaj finansowego wsparcia, skierowany do rodzin, których pomimo zasądzonych od rodzica wyrokiem sądu alimentów, są ich pozbawione z powodu bezskuteczności egzekucji sądowej.

W takich okolicznościach państwo zastępczo wypłaca osobom uprawnionym świadczenia pieniężne w wysokości zgodnej z wyrokiem sądowym, nie więcej jednak niż 500 zł na dziecko.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo.

W przypadku ukończenia przez osobę uprawnioną szkoły wyższej w trakcie ostatniego roku studiów prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego przysługuje do zakończenia tego roku studiów, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez osobę uprawnioną 25 roku życia.

Jeżeli osoba uprawniona po ukończeniu nauki w szkole została w tym samym roku kalendarzowym przyjęta do szkoły wyższej, świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują również za wrzesień.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego nie przysługują, jeżeli osoba uprawniona: została umieszczona w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie albo w pieczy zastępczej bądź zawarła związek małżeński.

Przyznanie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 1 209,00 zł miesięcznie (okres zasiłkowy 2023/2024).

Dochód ustala się na podstawie dochodu z roku poprzedzającego okres zasiłkowy, tzw. bazowego (okres zasiłkowy 2023/2024 rok bazowy 2022) uwzględniając jednocześnie aktualną sytuację rodziny tzn. utratę dochodu lub jego uzyskanie po roku bazowym.

Jednocześnie, od 1 października 2020 r., przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego obowiązuje tzw. mechanizm „złotówka za złotówkę”.

W przypadku, gdy dochód rodziny przekroczy kwotę 1 209 zł na osobę w rodzinie, fundusz alimentacyjny będzie pomniejszony o kwotę przekroczenia dochodu. Przekroczenie dochodu nie może być wyższe niż kwota funduszu.

Jeśli w wyniku przeliczenia, wysokość świadczenia z funduszu alimentacyjnego będzie niższa niż 100 zł, fundusz alimentacyjny nie przysługuje.

Okres świadczeniowy, tj. okres, na jaki ustala się prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego, trwa od dnia 1 października do dnia 30 września następnego roku kalendarzowego.

W 2023 roku wydatki na świadczenia z funduszu alimentacyjnego wyniosły po uwzględnieniu świadczeń nienależnie pobranych **127 520,00 zł** wraz z kosztami obsługi tych świadczeń w wysokości 3 % otrzymanej dotacji na świadczenia:

- w kwocie **3 836,10 zł** co stanowi łączną kwotę wydatków na ww. zadanie,
- w wysokości: **131 356,10 zł**.

W sprawach dotyczących świadczeń z funduszu alimentacyjnego wydano 21 pozytywnych decyzji administracyjnych.

W roku 2023 r. wypłacono dla 17 rodzin 278 świadczeń, w tym: było 6 osób uprawnionych jako osoby pełnoletnie i one pobrały 56 świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wypłacano dla 4 osób posiadających orzeczenie o niepełnosprawności.

Łącznie liczba uprawnionych w 2023 r. otrzymujących świadczenie z funduszu alimentacyjnego to 25 osób.

W 2023 r. z powodu braku kontynuacji nauki w roku szkolnym 2023/2024 dla jednej osoby uprawnionej zastosowana została procedura dochodzenia nienależnie wypłaconych

świadczeń z funduszu alimentacyjnego, która pobrała nienależnie świadczenia z funduszu alimentacyjnego, w wyniku której została zobowiązana do ich zwrotu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie.

Wstrzymano wypłatę świadczeń z funduszu alimentacyjnego dla jednej rodziny z powodu zgonu dłużnika alimentacyjnego.

W 2023 r. łączna kwota należności zwróconych jako nienależnie pobranych wyniosła **354,00 zł** w tym **4,00 zł** kwota odsetek ustawowych.

Działania wobec dłużników alimentacyjnych

Jednym z ważniejszych zadań wiążącym się ze świadczeniami z funduszu alimentacyjnego zarówno organu właściwego wierzyciela, jak i organu właściwego dłużnika jest postępowanie wobec dłużnika alimentacyjnego.

Dłużnik jest obowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, łącznie z odsetkami ustawowymi za opóźnienie. 40% kwot należności stanowi dochód własny gminy organu właściwego wierzyciela, a pozostałe 60% tej kwoty oraz odsetki stanowią dochód budżetu państwa.

Na skutek podjętych działań dłużnicy alimentacyjni w roku 2023 (liczba dłużników na dzień 31.12.2023 r. wynosiła 31 osób) dokonali zwrotu z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na łączną kwotę **110 309,98 zł**, z tego:

- przekazane na dochody własne gminy – **18 291,34 zł**,
- przekazane na dochody budżetu państwa – **27 436,84 zł**,
- odsetki ustawowe za opóźnienie – **64 581,80 zł**.

W 2023 r. wobec dłużników alimentacyjnych podjęto następujące działania:

1. otrzymano od organu właściwego wierzyciela 8 wniosków o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego;
2. przeprowadzono 1 wywiad alimentacyjny i odebrano od dłużnika oświadczenie majątkowe;
3. przekazano organom właściwym wierzyciela 8 informacji o podjętych działaniach wobec dłużnika alimentacyjnego oraz i efektach;

4. dla dwóch dłużników alimentacyjnych wszczęto postępowanie dotyczące uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych
5. złożono 19 zawiadomień do organów ścigania, w przypadku gdy łączna wysokość należności powstałych wskutek zaległości stanowi równowartość co najmniej 3 miesiące;
6. złożono 2 wnioski o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 Kodeksu karnego;
7. przekazano 24 informacje do 5 biur informacji gospodarczych
8. o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego z tytułu wypłaconych świadczeń
9. z funduszu alimentacyjnego osobom uprawnionym oraz należności powstałych z tytułu zaliczek alimentacyjnych wypłaconych osobie uprawnionej do alimentów, w sytuacji powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

Pomoc materialna dla uczniów (stypendia i zasiłki szkolne)

W roku 2023 pomocą materialną w postaci stypendium szkolnego objęto **48 uczniów z 21 rodzin** na łączną kwotę **35 000,00 zł**, w tym otrzymana i wydatkowana w 100 % dotacja z budżetu państwa – **30 000,00 zł** oraz środki własne gminy (14,29 % udział procentowy wkładu własnego w całkowitym koszcie zadania) w wysokości **5 000,00 zł**.

W ramach Funduszu Pomocy nie został wypłacony zasiłek szkolny. Natomiast dla jednego ucznia wydano decyzję o odmowie przyznania stypendium szkolnego ze względu na przekroczone kryterium dochodowe, które wynosi 600,00 zł netto na osobę w rodzinie ucznia.

Dodatek mieszkaniowy i energetyczny

W roku 2023 nie wypłacono dodatku mieszkaniowego. O dodatek energetyczny również nie ubiegała się żadna osoba.

Dofinansowanie do kształcenia młodocianych pracowników

Dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników jest finansowane ze środków Funduszu Pracy.

W przedmiocie dofinansowania kosztów kształcenia młodocianego pracownika w roku 2023 wydano **3 decyzje pozytywne** na łączną kwotę **18 960,80 zł** (4 262,94 €). Zawody młodocianych pracowników to: 3 fryzjerów.

W 2023 r. wpłynęło **5 Zawiadomień** od pracodawcy o zawarciu umowy o pracę z pracownikiem młodocianym zamieszkującym na terenie gminy Wojciechowice, dla których po zakończeniu praktycznej nauki zawodu wraz z pozytywnym wynikiem egzaminu końcowego uzyskanego przez młodocianego będą ubiegać się o dofinansowanie kosztów kształcenia w zawodach: 3 fryzjerów, 1 mechanik pojazdów samochodowych oraz 1 kucharz.

Realizacja zadań z zakresu opieki nad dziećmi do lat 3

W roku 2023 na terenie gminy Wojciechowice nie odnotowano osób w Wykazie Dziennych Opiekunów. Działalność ww. instytucji została wyrejestrowana dnia 31.12.2021 r.

Świadczenie pieniężne za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy

Od 16 marca 2022 r. osoby zapewniające zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy, którzy przybyli na terytorium RP bezpośrednio z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa, mogą otrzymać świadczenie w wysokości 40 zł za każdy dzień pomocy.

Świadczenie przysługuje za okres faktycznego zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia, nie dłużej niż za okres 120 dni, od dnia przybycia obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Gmina może przychylić się do wniosku o przedłużenie okresu wypłaty świadczenia w sytuacji, gdy obywatel Ukrainy m. in.:

- posiada orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie, o którym mowa w art. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych lub posiada dokument potwierdzający I lub II stopień niepełnosprawności wydany w ramach ukraińskiego systemu orzekania o niepełnosprawności. (Świadczenie przysługuje za osobę niepełnosprawną, za osobę sprawującą nad nią opiekę i za każde małoletnie dziecko tych osób);
- ukończył 60 rok życia (kobiety) albo 65 rok życia (mężczyźni);
- jest kobietą w ciąży lub osobą wychowującą dziecko do 12 miesiąca życia (Świadczenie przysługuje za kobietę w ciąży i za każde jej małoletnie dziecko lub za

opiekuna wychowującego dziecko do 12 miesiąca życia i za wszystkie jego małoletnie dzieci);

- samotnie sprawuje na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej opiekę nad trojgiem i więcej dzieci. (Świadczenie przysługuje za opiekuna i za każde małoletnie dziecko);
- jest małoletnim obywatelem Ukrainy, który przybył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez opieki osoby sprawującej faktyczną pieczę nad nim, oraz małoletni obywatel Ukrainy, który przybył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i przed przybyciem był umieszczony w pieczy zastępczej na terytorium Ukrainy (Świadczenie przysługuje za małoletniego, za opiekuna tymczasowego ustanowionego dla małoletniego oraz za wszystkie małoletnie dzieci opiekuna tymczasowego).

W gminie Wojciechowice o przyznanie świadczenia za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy w roku 2023 złożono 7 wniosków, dla których wypłacono łącznie 8 800,00 zł. Jeden wniosek został pozostawiony bez rozpoznania z uwagi na fakt, iż zgodnie z art. 13 ust. 1 e ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa wniosek o świadczenie składa się w terminie miesiąca od ostatniego dnia okresu objętego wnioskiem i w tym właśnie jednym przypadku jeden wniosek został złożony z uchybieniem ww. terminu.

Dla jednego obywatela Ukrainy podanego w jednym ze złożonych wniosków końcowa data zakwaterowania przekroczyła maksymalny limit 120 dni pobytu na terenie Polski oraz osoba ta nie spełniała warunków, dla których gmina mogłaby przedłużyć okres wypłaty świadczenia zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia temu obywatelowi Ukrainy (mężczyzna miał nie ukończony 65 rok życia).

Łączna liczba dni pobytu obywateli Ukrainy u mieszkańców naszej gminy, którym wypłacono 40 zł to 220 dni. Zostało zakwaterowanych łącznie 4 obywateli Ukrainy, w tym 2 dzieci.

Tabela 14 Wysokość pomocy wypłaconych w 2023 roku

Lp.	Rodzaje pomocy	Świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń w zł
1	Fundusz alimentacyjny	Świadczenie z funduszu alimentacyjnego	278	127 520,00 zł
2	Stypendia szkolne i zasiłki szkolne	Pomoc uczniom	48	35 000,00 zł
3	Dodatek mieszkaniowy	Dodatek mieszkaniowy	-	- zł
4	Kształcenie młodocianych pracowników	Dofinansowanie pracodawcom	3	18 960,80 zł / 4 262,94 €
5	Opieka nad dziećmi do lat 3	Dzienny opiekun	-	wyrejestrowani 31.12.2021 r.
6	Zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy	Świadczenie 40 zł	4 obywateli UKR	8 800,00 zł
			Ogółem	190 280,80 zł

Źródło: Opracowanie własne

8. Sport, rekreacja, turystyka

W skład infrastruktury sportowo – rekreacyjnej na terenie gminy Wojciechowice wchodzi obiekt kulturalno – rekreacyjno – sportowy w Wojciechowicach i znajdująca się przy nim siłownia zewnętrzna wraz z placem zabaw dla dzieci, boiska przyszkolne przy szkołach podstawowych, hala gimnastyczna w PSP w Bidzinach i PSP w Stodołach, sala gimnastyczna w Wojciechowicach. Na terenie gminy działa Stowarzyszenie Gminnego Klubu Sportowego "ESTER" w Wojciechowicach, które uczestniczy w rozgrywkach prowadzonych przez Świętokrzyski Związek Piłki Nożnej.

Teren gminy Wojciechowice to również niepowtarzalne walory krajobrazowe, piękno przyrody, zabytki, czystość środowiska naturalnego, obecność zbiorników retencyjnych w Bidzinach, Jasicach i Gierczycach. Dlatego to doskonałe miejsce do uprawiania turystyki, zarówno dla osób spędzających czas aktywnie, jak i szukających spokoju i wytchnienia wśród przyrody. Przez teren gminy Wojciechowice przebiega zielony szlak rowerowy im. Witolda Gombrowicza, przebiegający przez miejscowości: Wlonice – Bidziny – Jasice – Mikułowice –Wojciechowice – Drygulec. Całkowita długość szlaku wynosi około 163 km,

z czego 13 km przebiega przez teren gminy Wojciechowice. Gmina Wojciechowice to region, do którego przyjeżdża się odpoczywać, podziwiać zabytki naszej bogatej historii i cieszyć się bliskością przyrody. Ponadto walory gminy Wojciechowice stwarzają szanse dla rozwoju agroturystyki, która może być alternatywnym źródłem dochodu dla rolników.

9. Informatyzacja, cyfryzacja, dostępność

Internet

W ramach realizacji zadania I osi priorytetowej Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa (POPC) w ramach którego wskazano placówki oświatowe objęte obowiązkiem podłączenia do sieci o przepustowości min. 100Mb/s podłączona została: Publiczna Szkoła Podstawowa w Bidzinach, Publiczna Szkoła Podstawowa w Wojciechowicach, Publiczna Szkoła Podstawowa w Stodołach, Publiczna Szkoła Podstawowa w Gierczycach oraz trwają prace nad budową infrastruktury telekomunikacyjnej sieci światłowodowej na terenie całej gminy w ramach działania nr 1.1: „Wylimitowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego Internetu o wysokich przepustowościach” do której mieszkańcy mają dostęp.

Projekt grantowy – Cyfrowa Gmina

Gmina Wojciechowice podjęła dalsze czynności dotyczące projektu Cyfrowa Gmina realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014 – 2020 Osi Priorytetowej V Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia REACT–EU działania 5.1 Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia.

W projekcie zakupiono:

- stacje komputerowe,
- sprzęt sieciowy,
- oprogramowanie biurowe,
- oprogramowanie antywirusowe.

Przeszkolono również pracowników z zakresu cyberbezpieczeństwa i dostępności cyfrowej.

- Całkowita wartość projektu: **122 261,28 zł**
  - Wartość dofinansowania: **119 640,00 zł.**
  - Wkład własny: **2 621,28 zł.**

Projekt grantowy – Cyberbezpieczny samorząd

Gmina Wojciechowice złożyła wniosek aplikacyjny do projektu Cyberbezpieczny samorząd realizowanego w ramach FUNDUSZY EUROPEJSKICH NA ROZWÓJ CYFROWY 2021 – 2027 (FERC) Priorytet II: Zaawansowane usługi cyfrowe, Działanie 2.2. – Wzmocnienie krajowego systemu cyberbezpieczeństwa.

Podpisano również umowę na działania doradcze mające na celu wsparcie przy diagnozie potrzeb Urzędu oraz stworzenia niezbędnej dokumentacji zakupowej.

Dostępny Samorząd – Granty

Projekt pn. „Dostępny samorząd – granty” był finansowany ze środków Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój.

Celem projektu była poprawa dostępności do usług publicznych świadczonych przez jednostki samorządu terytorialnego dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami, poprzez wsparcie JST w spełnieniu wymogów dostępności określonych w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Zakupione zostały:

- Drzwi zewnętrzne 1 sztuka oraz drzwi wewnętrzne 3 sztuki za kwotę 30 000,00 zł.
- Lupy 8 sztuk za kwotę 5 832,00 zł.
- Monitory 5 sztuk za kwotę 21 512,70 zł.

Razem wydatkowano: **57 344,70 zł.**

10. Gospodarka nieruchomościami gminy

Wójt Gminy Wojciechowice zarządzeniem Nr 0050.206.2021 z dnia 10 lutego 2021 roku przyjął plan wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Wojciechowice na lata 2021 – 2023. Przygotowany plan wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości nakreśla główne kierunki działań. W stosunku do każdej nieruchomości rozstrzygnięcia o sposobie i formie jej zagospodarowania zapadały indywidualnie. Gminny zasób nieruchomości wykorzystywany jest zgodnie z wiążącymi organ wykonawczy gminy ustaleniami, które wynikały z uchwał budżetowych na kolejne lata w formach prawnych przewidzianych w ustawie Kodeks cywilny, ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1990) oraz zgodnie z Uchwałą Nr XIV/89/2011

Rady Gminy w Wojciechowicach z dnia 28 listopada 2011 r. w sprawie zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas oznaczony.

Gmina Wojciechowice gospodaruje zasobem nieruchomości zgodnie z zasadami racjonalnej gospodarki, na podstawie obowiązujących przepisów prawa, uwzględniając w pierwszej kolejności potrzeby społeczności lokalnej i realizację zadań publicznych. Gminny zasób nieruchomości jest wykorzystywany na cele rozwojowe gminy i dla potrzeb zorganizowanej działalności inwestycyjnej. Założenia te dotyczą w szczególności realizacji związanych z budownictwem urządzeń infrastruktury technicznej, jak i innych, istotnych celów publicznych.

Gmina Wojciechowice dysponuje niewielkim zasobem mieszkaniowym. W skład zasobu mieszkaniowego gminy wchodzi jeden lokal mieszkalny oraz jeden lokal socjalny. Gospodarowanie zasobem mieszkaniowym gminy opiera się na Uchwale Nr XIV/87/2011 Rady Gminy w Wojciechowicach z dnia 28 listopada 2011 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy Wojciechowice.

Na terenie gminy Wojciechowice w 2023 roku zostało prowadzone jedno postępowanie dotyczące procedury rozgraniczenia nieruchomości. W ostatnich latach do tut. Urzędu wpływa coraz większa ilość wniosków dotyczących wszczęcia procedury rozgraniczeniowej. W 2023 roku zostało wydanych zostało 10 decyzji zatwierdzających podział nieruchomości.

11. Podmioty gospodarcze i rynek pracy

Podmioty gospodarcze

W roku 2023 za pośrednictwem urzędu gminy w Wojciechowicach zostało zarejestrowanych 7 działalności gospodarczych. Zawieszono 18 działalności gospodarczych, natomiast wznowiono działalność 8 podmiotów. Całkowitego zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej dokonało 6 przedsiębiorców.

Na podstawie raportu dostępnego w aplikacji Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej stworzono listę 10 najczęściej wybieranych kodów PKD.

Tabela 15 Raport gminny o przedsiębiorcach działających na terenie gminy pod względem rodzaju wykonywanej działalności

Kod PKD	Nazwa	Liczba przedsiębiorców
4941Z	Transport drogowy towarów	53
0161Z	Działalność usługowa wspomagająca produkcję roślinną	44
4520Z	Konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli	37
4621Z	Sprzedaż hurtowa zboża, nieprzetworzonego tytoniu, nasion i pasz dla zwierząt	33
4321Z	Wykonywanie instalacji elektrycznych	31
4339Z	Wykonywanie pozostałych robót budowlanych wykończeniowych	31
4322Z	Wykonywanie instalacji wodno-kanalizacyjnych, ciepłych, gazowych i klimatyzacyjnych	25
4333Z	Posadzkarstwo; tapetowanie i oblicowywanie ścian	23
4334Z	Malowanie i szklenie	21
4511Z	Sprzedaż hurtowa i detaliczna samochodów osobowych i furgonetek	21

Źródło: Raport CEiDG

Najczęściej wskazywanym kodem PKD jest transport drogowy towarów oraz działalność usługowa wspomagająca produkcję roślinną.

Rynek pracy w gminie Wojciechowice

Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Opatowie na koniec grudnia 2023 r. wynosiła 2 673 osoby, z czego 186 to bezrobotni z terenu gminy Wojciechowice, co stanowi 6,96 % bezrobotnych powiatu opatowskiego.

Stopy bezrobocia na koniec roku 2023 w powiecie opatowskim wynosiła 15,2%, gdzie bezrobocie w woj. świętokrzyskim osiągnęło poziom 7,8% a w kraju ukształtowało się na poziomie 5,1%).

Wśród programów aktywizacyjnych bezrobotnych z powiatu opatowskiego w roku 2023 Powiatowy Urząd Pracy zrealizował m.in. takie programy jak:

- prace interwencyjne – skorzystało z nich 41 bezrobotnych,

- roboty publiczne – zatrudnienie znalazło 265 osób, z czego 13 osób z terenu gminy Wojciechowice,
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej – przyznano 48 dotacje, w tym dla 3 osoby z terenu gminy Wojciechowice
- staże – skierowano 464 osób, z czego 30 osób z terenu gminy Wojciechowice,
- szkolenia – 44 osoby, z czego 1 osoby z terenu gminy Wojciechowice,
- bon na zasiedlenie – 23 osób do 30 roku życia.

Jak wynika z danych otrzymanych z Powiatowego Urzędu Pracy w Opatowie, analizując statystyki rynku pracy w powiecie opatowskim zaobserwowano, iż poziom i struktura bezrobocia wykazują tendencje spadkową biorąc pod uwagę dane na koniec grudnia 2022 i 2023 roku.

Różne formy aktywacji zawodowych osób bezrobotnych na terenach poszczególnych gmin jest uzależniona od ilości wniosków składanych do Urzędu Pracy przez pracodawców oraz osoby bezrobotne.

12. Zabytki gminy

Gmina Wojciechowice, zwłaszcza rejon mierzanowicki zasłynął z wielu odkryć archeologicznych, które pozwoliły na wyodrębnienie spośród wielu kultur ceramiki sznurowej, kultury mierzanowickiej, nawiązującej wyraźnie poprzez formy naczyń oraz wyroby krzemienne do kultur neolitycznych.

Wykopaliska archeologiczne w rejonie mierzanowickim dostarczyły bardzo ważnych danych na temat osadnictwa neolitycznego, wczesnego brązu oraz epoki żelaza aż do późnego okresu rzymskiego i okresu średniowiecznego. Osada mierzanowicka położona była na wzgórzu, na urodzajnej lessowej glebie. Zamieszkiwało ją około kilkuset osób. Odkrycia pozwoliły stwierdzić, iż była to kultura rolniczo-rolniczo-rolnicza z przewagą hodowli. Mieszkańcy osady dysponowali znakomitym surowcem krzemieniem, służącym do wyrobu siekier, sierpów, sztyletów, drapaczy, grotów do strzał. Niezwykle istotne było odkrycie strzałek krzemienianych ze szczątkowymi cząstkami substancji żywicznej na końcach. Wraz z materiałem zabytkowym z okresu neolitu i wczesnej epoki brązu, odnaleziono również przedmioty z okresu rzymskiego. Była to głównie ceramika, wśród której wyróżniono: naczynia lepiące ręcznie i naczynia obtaczane na szybkoobrotowym kole garncarskim, palone na kolor czarny lub o barwie jasnej, ewentualnie ciemnobrunatnej, essowatego

kształtu z rozchylonymi szyjkami, przedmioty z brązu (szczypczyki, igły), krzemienia (osełki do narzędzi), żelaza (noże, sprzączka do pasa), srebrne ozdoby. Świadectwem dobrze rozwiniętej gospodarki z okresu rzymskiego było odkrycie kilku cedzideł-naczyń sitowych.

Obiekty z terenu gminy Wojciechowice wpisane do Rejestru Zabytków Nieruchomych według Rejestru Zabytków Województwa Świętokrzyskiego objęte ochroną konserwatorską:

- Kościół parafialny pw. św. Wojciecha Biskupa i Męczennika w Wojciechowicach;
- Kościół parafialny pw. św. Teresy od Dzieciątka Jezus w Stodołach;
- Kościół parafialny pw. św. Mikołaja Biskupa;
- Kościół parafialny pw. św. Apostołów Piotra i Pawła w Bidzinach;
- Cmentarz choleryczny w Gierczycach;
- Cmentarz parafialny w Gierczycach;
- Cmentarz parafialny w Bidzinach;
- Cmentarz parafialny w Stodołach;
- Cmentarz parafialny w Wojciechowicach;
- Zbiorowa mogiła żołnierzy Wojska Polskiego z 1939 r. w Drygulcu;
- Park Podworski z Aleją Dojazdową w Gierczycach;
- Park dworski w Jasicach;
- Zespół dworsko-parkowy w Kaliszanach;
- Park podworski w Mierzanowicach;
- Park podworski w Wojciechowicach

Na terenie gminy Wojciechowice występują również liczne obiekty kultu religijnego o charakterze zabytków nie objęte ochroną konserwatorską tj.: przydrożne kapliczki, figury i krzyże. Rada Gminy w Wojciechowicach Uchwałą Nr XXIX/201/2021 Rady Gminy w Wojciechowicach z dnia 29 października 2021 r. przyjęła Gminny Program Opieki nad Zabytkami Gminy Wojciechowice na lata 2021-2024. W tabeli nr 3 od strony 40 do w/w uchwały znajdują się szczegółowy wykaz figurek i krzyży znajdujących się na terenie gminy. Ponadto na stronie internetowej gminy www.wojciechowice.com.pl w zakładce warto zobaczyć udostępniony jest wykaz figurek i krzyży przydrożnych z terenu gminy.

Na terenie gminy Wojciechowice znajdują się również mogiły zbiorowe upamiętniające ważne w dziejach naszego kraju wydarzenia zbrojne o wolaść i niepodległość ojczyzny. W miejscowości Bidziny na cmentarzu rzymsko-katolickim znajdują się dwie mogiły zbiorowe żołnierzy poległych w I i II Wojnie Światowej. Pierwsza znajduje się w trzeciej

kwaterze po lewej stronie w odległości 30 m od alei głównej z napisem „Zbiorowa mogiła żołnierzy Wojska Polskiego poległych w II Wojnie Światowej dn. 7.IX.1939 r. w Wyszmontowie 1. Strzelec Jan Chmielowiec lat 29, 2. Strzelec Alfred Buntsch lat 18, 3. Nazwisko nieznane II Wojnie Światowe Cześć Ich Pamięci!” Druga mogiła zlokalizowana jest w pierwszej kwaterze w odległości 30 m od alei głównej z napisem „Zbiorowa mogiła żołnierzy poległych w I wojnie Światowej Cześć Ich Pamięci!”.

13. Promocja gminy

W ramach promocji zlecano okolicznościowe publikacje w regionalnym czasopiśmie „Echo Dnia” w wydaniu Echa Opatowskiego oraz organizowano i współorganizowano różnego rodzaju imprezy i wydarzenia o charakterze patriotycznym.

Wydarzenia zorganizowane w roku 2023

Festyn KGW w Wojciechowicach

5 czerwca 2023 r. na stadionie sportowym w Wojciechowicach odbył się festyn pn. "Integracja międzypokoleniowa, profilaktyka, ochrona i promocja zdrowia" zorganizowany przez Wójta Gminy Wojciechowice oraz Koła Gospodyń Wiejskich: Wojciechowice, Koszyce, Drygulec, Ługi i Smugi. Podczas festynu można było zobaczyć pokaz akrobatyki, gimnastyki artystycznej zaprezentowanej przez Klub Akrobatyki Black&White z Ostrowca Świętokrzyskiego. W trakcie festynu można również było posłuchać występów wokalnych KGW Drygulec, KGW "KALINKI" z Brzozowej oraz dzieci ze szkół z Wojciechowic i z Gierczyc. Promowano również zdrową żywność i ekologiczne produkty. Na uczestników festynu czekało wiele atrakcji. Podczas pikniku czas umiłał zespół folklorystyczny „FOLK NUTA”.

Koła Gospodyń Wiejskich przygotowały dla wszystkich uczestników darmową degustację potraw regionalnych.

Źródło: Zasoby własne

Sto lat mieszkanki Bidzin

17 lipca 2023 r. obchodziła swoje setne urodziny Pani Helena Kolasa z Bidzin życzenia z tej okazji jubilatce złożyli: Szymon Sidor Wójt Gminy Wojciechowice, Karolina Kasińska zastępca kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Wojciechowicach, Wioletta Rzetelna Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Wojciechowicach, Ireneusz Ciepiela kierownik Placówki Terenowej KRUS w Opatowie, Leszek Stępień Radny Gminy i Zuzanna Barańska sołtys wsi Bidziny.

Źródło: Zasoby własne

Gminne Zawody Sportowo – Pożarnicze

W dniu 23 lipca 2023 r w gminie Wojciechowice odbyły się Gminne Zawody Sportowo – Pożarnicze zorganizowane przez Zarząd Oddziału Gminnego ZOSP RP w Wojciechowicach z Szymonem Sidorem – Prezesem na czele.

Dowódcą uroczystości był Mirosław Mierzyński.

Udział w zawodach wzięły Drużyny Kobiety z OSP Gierczyce, Kaliszany, Wojciechowice.

Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze z Bidzin, Gierczyc, Wojciechowic oraz męskie drużyny OSP z Bidzin, Drygulca, Gierczyc, Kaliszan, Lisowa, Mierzanowic, Stodół, Wojciechowic.

Zawody były rozgrywane w dwóch rodzajach konkurencji – sztafeta oraz bojówka.

Wszystkie drużyny ukończyły ćwiczenia.

Klasyfikacja drużyn młodzieżowych ukształtowała się następująco:

- I miejsce MDP Bidziny.
- II miejsce MDP Gierczyce.
- III miejsce MDP Wojciechowice.

Klasyfikacja kobiecych drużyn ukształtowała się następująco:

- I miejsce KDP Gierczyce.

- II miejsce KDP Kaliszany.
- III miejsce KDP Wojciechowice.

Natomiast klasyfikacja męskich drużyn, którzy zajęli miejsca na podium to:

- I miejsce OSP Gierczyce.
- II miejsce OSP Kaliszany.
- III miejsce OSP Stodoły.

Dla wszystkich uczestników zawodów był przygotowany posiłek przez Kobięcą Drużynę Pożarniczą z Wojciechowic.

Wygrane drużyny otrzymali puchary, medale, dyplomy oraz ekwiwalenty pieniężne.

Nagrody finansowe dla Kobięcych Drużyn Pożarniczych ufundowała „Fundacja Polemika” którą reprezentował Pan Mikołaj Szczygieł.

Pani Bożena Kornacka – Przewodnicząca Rady Powiatu opatowskiego ufundowała grawertony dla trzech najlepszych drużyn w trzech kategoriach.

Z zaproszonych gości uczestniczyli Pani Bożena Kornacka – Przewodnicząca Rady Powiatu, Pani Agnieszka Łuba – Mendyk – Sekretarz Gminy, Pan Bogusław Włodarczyk – Radny powiatowy, ks. Rafał Olszówka – Kapelan gminny, oraz trzech sędziów z Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Opatowie.

Sprzyjająca pogoda przyczyniła się do dużej frekwencji kibiców i miłośników Ochotniczych Straży Pożarnych.

Źródło: Zasoby własne

Dożynki Gminne 2023 z KGW

Organizatorem uroczystości, która odbyła się 20 sierpnia 2023 roku był Wójt Gminy Wojciechowice Szymon Sidor wraz z Kołem Gospodyń Wiejskich w Bidzinach przy współudziale KGW w Gierczycach, KGW w Mierzanowicach, KGW w Mikułowicach. Dożynki Gminne rozpoczęły się uroczystą mszą św. dziękczynną za tegoroczne zbiory w kościele parafialnym pw. św. Wojciecha Biskupa i Męczennika w Wojciechowicach koncelebrowanej przez księdza emeryta Jerzego Figlewicza oraz księdza Tadeusza Jandę proboszcza parafii w Stodołach. Po zakończeniu mszy świętej wszyscy uczestnicy uroczystości przeszli w barwnym korowodzie na stadion w Wojciechowicach.

Oficjalnego otwarcia Dożynek dokonał Wójt Gminy Wojciechowice Szymon Sidor przyjmując z rąk Starostów dożynkowych p. Marzeny Zakrzewskiej oraz p. Roberta Sałapy chleb-owoc ziemi i pracy ludzkich rąk. Istotnym punktem w programie imprezy była prezentacja wieńców dożynkowych przygotowanych przez: sołectwo Drygulec, sołectwo Mierzanowice, sołectwo Wlonice, sołectwo Kaliszany, sołectwo Stodoły-Wieś, sołectwo i KGW w Mikułowicach, KGW w Bidzinach, KGW w Koszycach, KGW w Gierczycach, Dzienny Dom „Senior+”. W konkursie na najładniejszy wieniec dożynkowy wyróżnienie otrzymało sołectwo Mierzanowice. Nagroda dla zwycięzców została ufundowana przez tegorocznych Starostów dożynkowych. Dożynki Gminne uświetniły programy artystyczne

przygotowane przez zespoły ludowe, KGW w Drygulcu, KGW w Bidzinach, Dzienny Dom „Senior +”, dzieci ze szkół podstawowych z Wojciechowic, Gierczyc i Bidzin. W części rozrywkowej Dożynek Gminnych zgromadzona publiczność bawiła się z animatorami „Gwiazdorzy”. Zakończenie dożynek uwieńczyła zabawa taneczna przy muzyce zespołu „NEVAY”.

Źródło: Zasoby własne

Obchody 84. rocznicy wybuchu II Wojny Światowej w Drygulcu

1 września o godzinie 12:00 przy pomniku w Drygulcu, w gminie Wojciechowice odbyła się uroczystość upamiętniająca 84. rocznicę wybuchu II Wojny Światowej.

Organizatorem uroczystości był Wójt Gminy Wojciechowice Szymon Sidor wraz z Publiczną Szkołą Podstawową w Bidzinach.

Na wzór lat poprzednich w pierwszy dzień września mieszkańcy Drygulca, terenu gminy Wojciechowice, władze gminy Wojciechowice oraz przedstawiciele instytucji publicznych i zaproszeni goście w asyście pocztów sztandarowych spotkali się pod pomnikiem w Drygulcu, aby wspólnie uczcić 84. rocznicę wybuchu II wojny światowej. Wójt Szymon

Sidor w trakcie uroczystości wspominał o losach mieszkańców i żołnierzy Drygulca podkreślił jak ważna jest pamięć i szacunek wobec tamtych wydarzeń i ofiar.

Uroczystą modlitwę w intencji ofiar II wojny światowej odprawił proboszcz parafii w Bidzinach ks. kan. Dariusz Socha. Dla uczczenia pamięci poległych żołnierzy złożono kwiaty. Wiązanki złożyły reprezentacje władz samorządowych, poszczególne instytucje i zakłady pracy z terenu gminy Wojciechowice, Koła Gospodyń Wiejskich z terenu gminy.

Wśród zaproszonych gości obecni byli: Agata Wojtyszek poseł na Sejm RP, Andrzej Kryj poseł na Sejm RP, Bożena Kornacka przewodnicząca rady powiatu opatowskiego, Agnieszka Łuba-Mendyk wiceprzewodnicząca rady powiatu opatowskiego/sekretarz Gminy Wojciechowice, Andrzej Gajek członek zarządu powiatu opatowskiego. Ponadto swoją obecnością na uroczystości zaszczylicili radni gminy Wojciechowice z Grzegorzem Wójcikiem na czele oraz sołtysi. Szkoły Podstawowe z terenu gminy Wojciechowice reprezentowane były przez dzieci, młodzież i nauczycieli z Wojciechowic, Bidzin, Gierczyc i Stodół. Hołd poległym oddały również poczty sztandarowe uczestniczące w rocznicowych uroczystościach.

Uroczystości w Drygulcu uświetnił okolicznościowy program artystyczny przygotowany przez uczniów z Publicznej Szkoły Podstawowej w Bidzinach.

Źródło: Zasoby własne

Setne urodziny mieszkanki Smug

Wyjątkowa uroczystość miała miejsce w dniu 26 października 2024 roku. Swoje setne urodziny obchodziła Pani Jadwiga Słowik-mieszkanca naszej gminy. W/w uroczystość miała miejsce w nowopowstałej świetlicy wiejskiej dla Smug i Ług. Wśród zaproszonych gości obecni byli: Wójt Gminy Wojciechowice Szymon Sidor z małżonką, Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego Wioletta Rzetelna, Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej Agnieszka Krechowiak, Radna Rady Gminy w Wojciechowicach Małgorzata Ostrowska, Proboszcz Parafii w Bidzinach ks. kanonik Dariusz Socha, Starosta Opatowski Tomasz Staniek, Wicestarosta Małgorzata Jalowska, Przewodnicząca Rady Powiatu Opatowskiego Bożena Kornacka, Burmistrz Miasta i Gminy Ożarów Marcin Majcher z małżonką, Kierownik PT KRUS w Opatowie Ireneusz Ciepela, mieszkańcy wsi Smugi wraz z sołtysem Henrykiem Pastuszką. Serdeczne życzenia na dalsze lata życia dla dostojnej Jubilatki złożyli

zaproszeni goście. Wręczono kwiaty i upominki, jak również odśpiewano 200 lat dla Jubilatki.

Źródło: Zasoby własne

VI Marsz Niepodległości

W dniu 10.11.2023 r. w Gminie Wojciechowice odbył się VI Marsz Niepodległości. Organizatorami uroczystości byli Wójt Gminy Wojciechowice i Dyrektor Publicznej Szkoły Podstawowej w Wojciechowicach Andrzej Kaźmierczak. Marsz Niepodległości odbył się na trasie kościoł parafialny w Wojciechowicach- Publiczna Szkoła Podstawowa w Wojciechowicach. Uroczystość rozpoczęła się mszą św. w intencji ojczyzny w kościele parafialnym pw. Św. Wojciecha BiM w Wojciechowicach koncelebrowanej przez księdza Rafała Olszówkę oraz księdza Tadeusza Jandę proboszcza parafii w Stodołach. Po mszy świętej uczestnicy rozpoczęli marsz niepodległościowy.

W PSP w Wojciechowicach odśpiewano hymn państwowy. Kolejnym punktem obchodów Narodowego Święta Niepodległości było złożenie wiązanek i zniczy przy tablicy pamiątkowej generała Franciszka Kamińskiego przez przedstawicieli samorządu. Następnie obchody niepodległościowe w Wojciechowicach uświetnił okolicznościowy program

artystyczny przygotowany przez uczniów Stowarzyszenia na rzecz Edukacji Gminy Wojciechowice „Dzieci Naszym Dobrem” oraz Publicznej Szkoły Podstawowej w Bidzinach.

Wśród zaproszonych gości obecni byli: Bożena Kornacka Przewodnicząca Rady Powiatu Opatowskiego, Agnieszka Łuba-Mendyk Wiceprzewodnicząca Rady Powiatu Opatowskiego/Sekretarz Gminy, radni Rady Gminy w Wojciechowicach, sołtysi z terenu gminy Wojciechowice. Szkoły podstawowe z terenu gminy Wojciechowice reprezentowane były przez dzieci, młodzież i nauczycieli z Wojciechowic, Bidzin, Gierczyc i Stodół.

W obchodach Narodowego Święta Niepodległości brali udział również uczestnicy Warsztatów Terapii Zajęciowej w Bidzinach i Stodołach-Koloniach, poczty sztandarowe OSP z terenu gminy, przedstawiciele Kół Gospodyń Wiejskich z terenu gminy.

Źródło: Zasoby własne

Z wizytą u 101 latki

Wyjątkowa uroczystość miała miejsce w dniu 8 grudnia 2023 roku. Swoje 101. urodziny obchodziła Pani Władysława Wasińska – mieszkanka naszej gminy. Dostojna Jubilatka przyjęła serdeczne życzenia i gratulacje z okazji swoich 101 urodzin od Wójta Gminy Wojciechowice Szymona Sidora oraz Wioletty Rzetelnej – kierownika Urzędu Stanu Cywilnego Wojciechowice.

Źródło: Zasoby własne

14. Współpraca gminy z organizacjami pozarządowymi

Rada Gminy Wojciechowice w dniu 08 listopada 2022 r. uchwałą Nr XLI/281/2022 przyjęła Roczny program współpracy Gminy Wojciechowice z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2023. Celem nadrzędnym współpracy gminy Wojciechowice z organizacjami pozarządowymi

i podmiotami prowadzącymi działalność w sferze pożytku publicznego jest stworzenie szeroko pojętego partnerstwa władz samorządowych z trzecim sektorem, dzięki któremu możliwe będzie prawidłowe diagnozowanie środowiska, a poprzez to sprawniejsze i efektywniejsze zaspokajanie potrzeb mieszkańców. Współpraca ma również służyć wzmocnieniu potencjału mieszkańców oraz wyzwolić w nich energię, aktywność oraz realnie oceniać możliwości gminy do podejmowania inicjatyw z zakresu działalności pożytku publicznego oraz wspierać rozwój inicjatyw obywatelskich podejmowanych przez mieszkańców gminy. Program ten określa zasady, formy oraz zakres współpracy organów samorządowych z organizacjami. Współpraca z organizacjami pozarządowymi w gminie Wojciechowice odbywa się na zasadzie pomocniczości o charakterze finansowym i pozafinansowym.

Na realizację zadań publicznych w 2023 roku zaplanowano środki w wysokości 108 000,00 zł.

Współpraca gminy z organizacjami pozarządowymi w roku 2023 odbywała się w następujących formach:

1. finansowej poprzez:
  - a. powierzanie do realizacji organizacji określonego zadania publicznego wraz z udzieleniem dotacji na sfinansowanie ich realizacji;
2. pozafinansowej poprzez:
  - a. udostępniano lokale i pomieszczenia odpowiednie do rodzaju i z kresu prowadzonej działalności,
  - b. dla podtrzymania świadomości narodowej oraz tradycji wspólnie z przedstawicielami organizacji pozarządowych organizowane były spotkania i akademie z okazji rocznic i świąt państwowych, marsze poświęcone poległym w walkach o wolność i niepodległość, udostępniono halę i sale gimnastyczne, boiska sportowe na treningi i turnieje oraz sprzęt sportowy.

Poza nimi na terenie gminy Wojciechowice w 2023 r. swoją działalność prowadziło również Stowarzyszenie: Świętokrzyski Zarząd Wojewódzki Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Kielcach Oddział Terenowy w Ostrowcu Świętokrzyskim.

W roku 2023 r. dotację z budżetu gminy Wojciechowice na swoją statutową działalność otrzymały:

- Stowarzyszenie Gminnego Klubu Sportowego „Ester” w Wojciechowicach, na powierzenie realizacji zadania z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej pod nazwą: Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej na terenie Gminy Wojciechowice w roku 2023 otrzymało dotację w wysokości 50 000,00 zł.
- Koło Gospodyń Wiejskich w Wojciechowicach, na powierzenie realizacji zadania z zakresu integracji międzypokoleniowej, profilaktyki, ochrony i promocji zdrowia otrzymało dotację w wysokości 20 000,00 zł.
- Koło Gospodyń Wiejskich w Bidzinach, na powierzenie realizacji zadania z zakresu kultywowania tradycji – Dożynki Gminne 2023 otrzymało dotację w wysokości 25 000,00 zł.

Organizacje pozarządowe zarejestrowane na terenie gminy Wojciechowice

- Gminny Klub Sportowy „GKS STRAŻAK BIDZINY”.
- Stowarzyszenie Gminnego Klubu Sportowego „ESTER” w Wojciechowicach.
- Stowarzyszenie Na Rzecz Edukacji Gminy Wojciechowice „Dzieci Naszym Dobrem”.
- Stowarzyszenie Klub Motocyklowy RABID WOLVES.
- Gminne Stowarzyszenie Sołtysów RP w Wojciechowicach.
- Fundacja Blask-Daniel i Dawid.
- Fundacja Akademia Pomysłu.
- Stowarzyszenie Wspierania Lokalnej Społeczności NASZE WOJCIECHOWICE.
- Stowarzyszenie AKADEMIA POMYSŁU.
- Koła Gospodyń Wiejskich – 10 kół.
- Ochotnicze Straże Pożarne – 11 jednostek.

15. Koła Gospodyń Wiejskich

W roku 2023 na terenie gminy Wojciechowice funkcjonowało 10 Kół Gospodyń wiejskich:

- Koło Gospodyń Wiejskich w Bidzinach,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Drygulcu,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Gierczycach,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Koszycach,
- Koło gospodyń Wiejskich w Mikułowicach,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Mierzanowicach,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Sadłowicach,

- Koło Gospodyń Wiejskich w Stodołach – Wsi,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Wojciechowicach,
- Koło Gospodyń Wiejskich Ługi i Smugi.

Koła gospodyń wiejskich na ziemiach polskich mają około 150 – letnią tradycję. Pierwsze powstało w roku 1877, w Janisławicach pod Skierniewicami. Obecnie w Krajowym Rejestrze Kół Gospodyń Wiejskich jest zarejestrowanych ponad 10 800 kół.

Kobiety bez względu na miejsce zamieszkania, statut społeczny, materialny, czy wykształcenie spotykają się, rozmawiają i podejmują przeróżne działania, które w danej społeczności lokalnej są ważne do lepszego funkcjonowania. Dzięki przynależności do koła gospodyń wiejskich kobiety mogą wyjść z domu, zająć się czymś co sprawia radość, rozwijać pasję czy doskonalić się w wybranej dziedzinie.

To również sposób na budowanie przyjaźni nie tylko sąsiedzkich.

Działalność KGW jest adresowana nie tylko do członkiń, ale także do lokalnej społeczności np. dożynki, festyny. Często KGW uczestniczą w uroczystościach kościelnych, procesjach, a także tworzą ręcznie robione palmy na niedzielę palmowa, czerpią z tradycyjnych regionalnych wzorów, kolorów i zdobień.

Koła Gospodyń Wiejskich kojarzą się najczęściej z paniami w strojach regionalnych, częstujących własnoręcznie przygotowanymi smakołykami typowymi dla danego regionu.

Członkinie kół gospodyń wiejskich są ambasadorkami folkloru, miejscowej tradycji, kultury i kuchni.

Źródłami przychodów Kół Gospodyń Wiejskich są:

- składki członkowskie,
- przychody z działalności statutowej,
- darowizn, zapisów, dotacji, pomocy finansowej i nagród,
- ze sprzedaży wyrobów sztuki ludowej, żywności.

Koła Gospodyń Wiejskich mogą liczyć na finansowanie z zewnątrz, w tym:

- dotacje od gminy,
- dofinansowanie ze środków ARiMR (dotacja na realizację ustawowo określonego zadania), a także Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju,

- raz w roku może otrzymać z budżetu państwa pomoc finansową przeznaczoną na realizację swoich zadań.

16. Opieka zdrowotna w gminie

Na terenie gminy Wojciechowice w 2023 r. nie funkcjonowały podmioty lecznicze, zarządzane przez gminę. Natomiast funkcjonują dwa podmioty niepubliczne zaspokajające potrzeby zdrowotne mieszkańców gminy Wojciechowice tj.:

- Ośrodek Zdrowia Stanisław Kołodziej, Marzena Malec-Chodorek Spółka Jawna;
- Prywatny Gabinet Stomatologiczny

Działalność Prywatnego Gabinetu Stomatologicznego od kilku miesięcy jest zawieszona. Prawdopodobnie jego działalność zostanie wznowiona od lipca 2024 r. (w chwili obecnej trwa w NFZ tzw. postępowanie konkursowe na to stanowisko pracy).

Na terenie gminy Wojciechowice znajduje się jeden punkt apteczny „ESCULAP” S.C w Wojciechowicach. Ośrodek Zdrowia działa w oparciu o coroczną umowę ze Świętokrzyskim Oddziałem Narodowego Funduszu Zdrowia w zakresie: świadczenia lekarza POZ, świadczenia pielęgniarki POZ, świadczenia pielęgniarki szkolnej.

Kadra służby zdrowia – 2 lekarzy, 5 pielęgniarek, w tym 1 pielęgniarka zatrudniona na część etatu. W godzinach nocnych, w soboty, w niedziele i w święta pomoc uzyskać można w ambulatoryjnej nocnej i świątecznej pomocy przy szpitalu w Opatowie lub w przypadkach nagłych skorzystać można z pomocy Pogotowia Ratunkowego.

W roku 2023 Ośrodek Zdrowia udzielił 15 095 porad, w tym 2 411 teleporad oraz 222 wizyty domowe. W każdą środę w godz. 7:00 – 10:00 pobierany jest materiał do badań laboratoryjnych. Skierowania do lekarzy specjalistów, szpitala, na fizjoterapię, a także badania diagnostyczne jak gastroskopia, kolonoskopia wydaje się w formie e-skierowania.

Częstym schorzeniem są schorzenia z grupy schorzeń reumatycznych- głównie choroba zwyrodnieniowa kręgosłupa, choroba zwyrodnieniowa stawów, stawów biodrowych oraz stawów kolanowych. Częstym schorzeniem są schorzenia kardiologiczne- nadciśnienie tętnicze, choroba niedokrwienna serca i miażdżyca tętnic kończyn dolnych.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Wojciechowice

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2019 roku, poz. 2277 ze zm.) prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów należy do zadań własnych gminy. Aktem prawnym na podstawie którego prowadzona jest realizacja wskazanych w ustawie działań jest gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych uchwalany corocznie przez Radę Gminy. Uchwałą Nr XXXV/246/2022 Rady Gminy w Wojciechowicach z dnia 31 marca 2022 roku został uchwalony Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wojciechowice na lata 2022-2025. Środki na realizację zadań zawartych w Programie pochodzą w całości z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Dochody z tego tytułu w roku 2023 wynosiły 45 329,42 zł.

W oparciu o przepisy ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Wojciechowice działa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wojciechowicach. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach swojej działalności:

- opiniuje projekt Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w gminie Wojciechowice,
- podejmuje czynności zmierzające do orzekania o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
- przeprowadzanie rozmów motywacyjnych z osobami uzależnionymi mającymi na celu dobrowolne poddanie się terapii,
- uczestniczy w posiedzeniach roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego dotyczących podejmowania działań w ramach procedury „Niebieskiej Karty” związanej z podejrzeniem przemocy w rodzinie,
- kieruje wnioski do Sądu Rejonowego w sprawie zastosowania wobec osób uzależnionych od alkoholu zobowiązania do leczenia odwykowego,

- wydaje opinie o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałami Rady Gminy w Wojciechowicach,
- prowadzi działania kontrolne, dotyczące przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz podejmuje na uzasadnione wnioski interwencje związane z naruszeniem zakazu reklamy i promocji napojów alkoholowych,
- inicjuje działania w zakresie określonym Gminnym Programem.

17. Drogi, komunikacja publiczna i oświetlenie uliczne

Sieć dróg publicznych na terenie gminy:

- Bitumiczne: 88,366 km,
- tłuczniowe: 9,756 km,
- gruntowe wzmocnione żwirem: 10,77 km,
- gruntowe naturalne z gruntu rodzimego: 9,239 km,

Łączna sieć dróg: 113,281 km.

Realizacja zadań w zakresie drogownictwa i infrastruktury drogowej

1. Remont drogi gminnej Nr 004496T Sadłowice-Studzianki w km 0+000 do km 0+925, w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.
  - Całkowita wartość zadania 671 346,77 zł.
  - Dofinansowanie zadania 402 677,00 zł.
2. Przebudowa drogi gminnej Kaliszany – Rosochy Nr od km 0+000 do km 0+950
  - Całkowita wartość zadania 781 169,31 zł.
  - Dofinansowanie 546 818,52 zł.

Inne wydatki i zadania zrealizowane w zakresie drogownictwa:

1. Utrzymanie terenów zielonych (koszenie traw oraz wycinka i regulacja koron drzew): 58 476,13 zł.
2. Niwelacja dróg i zakup kruszywa na remonty bieżące dróg gminnych: 135 571,39 zł.

Pozostała działalność inwestycyjna:

1. Doposażenie świetlic wiejskich: (stoły, krzesła, sprzęt elektroniczny, wyposażenia kuchni, AGD) – 44 039,81zł.

2. Remont budynku świetlicy wiejskiej w Stodołach:
  - Wartość zadania: 207 099,78 zł.
  - Wkład z budżetu gminy: 63 213,78 zł.
3. Budowa świetlic wiejskiej w miejscowości Jasice, Kunice, Łukawka oraz przebudowa i termomodernizacja świetlicy wiejskiej w Łopacie – wartość zadania: 3 819 431,00 zł.
4. Gmina jest w trakcie realizacji zadania pn.: Przebudowa i termomodernizacja Publicznej Szkoły Podstawowej w Bidzinach oraz budowa boisk wielofunkcyjnych w obrębie szkół w Stodołach i Gierczycach:
  - przewidywana wartość zadania: 6 020 677,12 zł.
  - Wkład z budżetu gminy: 869 132,14 zł.
5. Przebudowa i remonty 18 odcinków dróg gminnych:
  - Wartość zadania: 5 037 910,43 zł.
  - Wkład z budżetu gminy: 262 475,16 zł.
6. Budowa 51 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków:
  - Wartość zadania: 1 715 850,00 zł.
  - Dofinansowanie: 100%.
7. Rozbudowa istniejącej sieci kanalizacji w Bidzinach III etap, dł. km. 1,866
  - Wartość zadania: 839 042,29 zł.
8. W trakcie realizacji rozbudowa istniejącej sieci kanalizacji w Bidzinach IV etap, dł. km. 2,188.
  - Wartość zadania: 860 877,00 zł.
9. W trakcie prac projektowych wymiana oświetlenia drogowego.
  - Wartość zadania: 942 400,00 zł.
  - Wkład z budżetu gminy: 188 480,00 zł.

Transport publiczny:

- na terenie gminy świadczących usługi w zakresie publicznego transportu zbiorowego jest 4 przewoźników,
- na terenie gminy jest zlokalizowanych 145 szt. przystanków autobusowych.

Oświetlenie uliczne

- Łączna ilość lamp oświetleniowych na terenie gminy – 486 szt.
- Koszty związane z utrzymaniem i z zużyciem energii wynosiły: 242 315,89 zł.
- Konserwacja oświetlenia ulicznego – 47 586,36 zł.

18. Wodociągi, kanalizacja i gazyfikacja gminy

Sieć infrastruktury na terenie gminy:

Wodociąg

- długość - 155 km,
- przyłącza – 1 287 szt.

Kanalizacja

- gminna oczyszczalnia ścieków - dobowa przepustowość – 360 m³
- sieć – 28,120 km w 4 sołectwach (Wojciechowice, Drygulec, Mikułowice i część Bidzin),
- przyłącze – 268 szt.
  - Ilość przydomowych oczyszczalni ścieków oddanych do użytkowania – 100 szt.
  - W 2023 r. powstały nowe przydomowe oczyszczalnie ścieków w ilości – 50 szt. – wartość zadania: 1 715 850,00 zł.

Gazyfikacja

- gazociąg wysokiego ciśnienia – 15,3 km,
- gazociąg średniego ciśnienia – 113,5 km,
- przyłącza gazowe – 21,4 km,
- liczba przyłączy gazowych – 802 szt.,
- stacje gazowe – 3 szt.

19. Realizacja zadań z zakresu polityk, programów i strategii, ładu przestrzennego i ochrony środowiska

Program Rewitalizacji Gminy Wojciechowice na lata 2018 – 2023

Uchwałą Nr XLII/218/2018 Rady Gminy w Wojciechowicach z dnia 28 marca 2019 r. został podjęty Program Rewitalizacji Gminy Wojciechowice na lata 2018 – 2023. Dokument warunkuje pozyskanie środków unijnych na lata 2014-2020 na przedsięwzięcia rewitalizacyjne.

Rewitalizacja wpisuje się w Strategię Rozwoju Gminy w szczególności w:

Obszar 1: **PRZESTRZEŃ I INFRASTRUKTURA** – cel operacyjne:

- modernizacja i rozwój infrastruktury drogowej i komunalnej,
- estetyzacja, rewitalizacja i funkcjonalne zagospodarowanie przestrzeni publicznej,
- modernizacja i rozbudowa infrastruktury społecznej.

Obszar 2: **ŚRODOWISKO** – cele operacyjne:

- ochrona walorów i zasobów środowiska naturalnego,
- zwiększenie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych,
- poprawa efektywności energetycznej budynków oraz gospodarka niskoemisyjna,
- wdrożenie systemu zapobiegania zanieczyszczeniu powietrza,
- podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców oraz upowszechnianie proekologicznego stylu życia.

Obszar 3: **SPOŁECZEŃSTWO** – cele operacyjne:

- podwyższenie poziomu edukacji, zwiększenie kompetencji zawodowych i upowszechnianie uczenia się przez całe życie,
- zapewnienie wysokiej jakości usług społecznych, profilaktycznych i zdrowotnych oraz promocja pro-zdrowotnego stylu życia,
- zapewnienie wysokiego poziomu usług edukacyjnych poprzez modernizację i doposażenie placówek edukacyjnych,
- wzrost poziomu bezpieczeństwa publicznego,
- wzrost tożsamości lokalnej poprzez ofertę kulturalną i aktywne spędzanie wolnego czasu,
- podejmowanie działań na rzecz integracji społeczności lokalnej.

Obszar 4: **NOWOCZENA, INNOWACYJNA I KONKURENCYJNA GOSPODARKA** – cele operacyjne:

- wspieranie rozwoju przedsiębiorczości i poprawy sytuacji na lokalnym rynku pracy,
- podnoszenie atrakcyjności inwestycyjnej gminy,
- podejmowanie działań na rzecz restrukturyzacji rolnictwa oraz zwiększenia opłacalności, racjonalizacji, specjalizacji i integracji produkcji rolnej,
- aktywizacja i promocja pozarolniczych form działalności gospodarczej,
- tworzenie korzystnych warunków do rozwoju agroturystyki i ekoturystyki,
- wdrożenie nowoczesnego i efektywnego systemu promocji gminy.

Strategia Rozwoju Gminy Wojciechowice na lata 2023 – 2030

22 czerwca 2023 roku uchwałą nr L/334/2023/ Rady Gminy w Wojciechowicach została przyjęta Strategia Rozwoju Gminy Wojciechowice na lata 2023-2030. Strategia Rozwoju jest dokumentem wyznaczającym cele i kierunki rozwoju gminy.

Celem głównym Strategii będzie wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój gminy oraz poprawę jakości życia ludności.

Planowane cele operacyjne wspierające rozwój Gminy Wojciechowice:

- Podwyższenie poziomu edukacji, zwiększenie kompetencji zawodowych i upowszechnianie uczenia się przez całe życie,
- Zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych poprzez modernizację i doposażenie placówek oświatowych,
- Podejmowanie działań na rzecz integracji społeczności lokalnej i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu,
- Rozwój usług społecznych, profilaktycznych i zdrowotnych oraz promocja prozdrowotnego stylu życia,
- Wzrost tożsamości lokalnej poprzez ofertę kulturalną i aktywne spędzanie wolnego czasu,
- Wzrost poziomu bezpieczeństwa publicznego,
- Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości i poprawy sytuacji na lokalnym rynku pracy,
- Podnoszenie atrakcyjności inwestycyjnej gminy,

- Podejmowanie działań na rzecz restrukturyzacji rolnictwa oraz zwiększania opłacalności, racjonalizacji, specjalizacji i integracji produkcji rolnej,
- Aktywizacja i promocja pozarolniczych form działalności gospodarczej,
- Tworzenie korzystnych warunków do rozwoju agroturystyki i ekoturystyki,
- Wdrożenie nowoczesnego i efektywnego systemu promocji gminy,
- Modernizacja i rozwój infrastruktury drogowej i komunalnej,
- Estetyzacja, rewitalizacja i funkcjonalne zagospodarowanie przestrzeni publicznych,
- Modernizacja i rozbudowa infrastruktury społecznej,
- Rozwój infrastruktury i dostępności technologii informacyjno-komunikacyjnych,
- Ochrona walorów i zasobów środowiska naturalnego,
- Zwiększanie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych,
- Poprawa efektywności energetycznej budynków oraz gospodarka niskoemisyjna,
- Rozwój systemu gospodarki odpadami,
- Wdrożenie systemu zapobiegania zanieczyszczeniom środowiska,
- Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców oraz upowszechnianie proekologicznego stylu życia.

Gminny program usuwania azbestu na lata 2009 – 2032

W 2023 roku wpłynęły 33 wnioski na odbiór zdemontowanych pokryć dachowych, które zostały odebrane w 2023 roku oraz 94 wnioski, na które właściciele chcą pozyskać dofinansowanie ARiMR.

Na zamówienie publiczne prowadzone w trybie podstawowym zgodnie z art. 275 ust. 1 Pzp ogłoszone w dniu 06.09.2023 r. wpłynęła 1 oferta, którą złożyła firma REVOL Sp. z o. o., ul. Świętej Teresy 106/10, 91-341 Łódź. Umowa z w/w firmą została podpisana w dniu 29.09.2023 r., termin wykonania zadania upłynął w dniu 31.10.2023 r.

W ramach zawartej umowy odebrano zdemontowane pokrycia dachowe z 33 posesji w ilości 102,140 Mg. Koszt całości zadania wyniósł 73 467,26 zł.

Zadanie pn.: „Realizacja gminnego programu usuwania azbestu w 2023 roku” zostało wykonane dzięki wsparciu Ministerstwa Klimatu i Środowiska, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach. Umowa na dofinansowanie w/w zadania

została podpisana w dniu 06.10.2023 r. z WFOŚiGW w Kielcach. Na kwotę dotacji składają się:

- środki z NFOŚiGW w Warszawie w wysokości 35 749,00 zł, tj. – 50,00% kosztów kwalifikowalnych zadania,
- środki z WFOŚiGW w Kielcach w wysokości 35 749,00 zł, tj. – 50,00% kosztów kwalifikowalnych zadania,

oraz część kosztów w wysokości 1 969,26 zł pokryła Gmina Wojciechowice.

Kwota dofinansowania w/w zadania została rozliczona z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach.

Punkt konsultacyjny Programu „Czyste Powietrze”

W dniu 15.12.2020 r. Gmina Wojciechowice zawarła porozumienie z WFOŚiGW Kielcach odnośnie prowadzenia Punktu konsultacyjno–informacyjnego w/w programu, który funkcjonuje w Urzędzie Gminy w Wojciechowicach i jest czynny codziennie od 7:30 do 15:30.

W punkcie konsultacyjno–informacyjnym w 2023 roku udzielane były informacje na temat w/w programu, zaś mieszkańcy gminy Wojciechowice uzyskiwali pomoc w złożeniu wniosków o dofinansowanie, płatność pośrednią lub końcową – 127 mieszkańców. Dodatkowo przeprowadzono rozmowy telefoniczne z 80 mieszkańcami gminy Wojciechowice.

W 2023 roku za pośrednictwem punktu konsultacyjno–informacyjnego zostało złożonych 14 wniosków o dofinansowanie, 13 wniosków o płatność końcową oraz 1 korekta wniosku o dofinansowanie.

Zorganizowane były spotkania z mieszkańcami podczas imprez okolicznościowych, przekazane zostały broszury i ulotki, dotyczące programu mieszkańcom gminy Wojciechowice.

Podczas w/w spotkań mieszkańcy zostali poinformowani o korzyściach z programu „Czyste powietrze”, poziomach dofinansowania o sposobach złożenia wniosków, potrzebnych dokumentach podczas rozliczenia. Na tablicach informacyjnych w Urzędzie Gminy w Wojciechowicach wywieszono informacje na temat w/w programu, na elektronicznej tablicy informacyjnej (ogólnodostępnej) wyświetlane są informacje dotyczące programu, na

stronie internetowej Urzędu Gminy pod linkiem: <https://wojciechowice.com.pl> umieszczane są informacje dot. programu.

Plan zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na lata 2019 – 2033

Uchwałą Nr XI/74/2019 Rady Gminy w Wojciechowicach z dnia 7 listopada 2019 r. zostały podjęte „**Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Wojciechowice na lata 2019 – 2033**”.

Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Wojciechowice na lata 2019 – 2033 na poziomie strategicznym określają i precyzują politykę energetyczną gminy do 2033 r. Plan zawiera pełną charakterystykę gminy w zakresie źródeł zasilania, sieci przemysłowych i instalacji odbiorczych wraz z bilansem zużycia energii i paliw. Dokument określa potrzeby energetyczne gminy w założonym okresie oraz możliwości i sposoby ich pokrycia.

Cele Projektu Założeń dla gminy Wojciechowice:

- poprawa jakości życia na terenie gminy Wojciechowice poprzez prowadzenie racjonalnego gospodarowania zasobami i energią,
- redukcja zużycia energii na terenie gminy Wojciechowice,
- zwiększenie wykorzystania energii odnawialnej w tym identyfikacja jej zasobów dostępnych lokalnie,
- zwiększenie efektywności energetycznej w obiektach zlokalizowanych na terenie gminy Wojciechowice,
- podejmowanie działań termomodernizacyjnych obiektów i wymiana źródeł ciepła (ograniczenie zużycia paliw kopalnianych),
- zastępowanie źródeł ciepła instalacjami bez emisyjnymi,
- pokrycie obecnego i przyszłego zapotrzebowania mieszkańców na ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe,
- edukacja społeczna i promowanie zachowań energooszczędnych,
- popularyzacja idei zmiany sposobu ogrzewania na proekologiczny.

Wymienione cele przyczynią się do osiągnięcia celów pośrednich, wśród których należy wymienić:

- wyraźne oszczędności w budżecie, dzięki ograniczeniu i optymalizacji zużycia energii elektrycznej, energii cieplnej, a także innych mediów,
- udoskonalenie zarządzania, wykorzystanie potencjału gminy w zakresie ograniczenia emisji zanieczyszczeń,
- korzystniejszy wizerunek władz samorządowych w oczach mieszkańców.

Instalacje fotowoltaiczne

Na przestrzeni kilku ostatnich lat zaobserwować można widoczny wzrost wydanych decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu dotyczących budowy instalacji fotowoltaicznych w północnej części gminy Wojciechowice. Są to tereny płaskie, dobrze nasłonecznione, o niskiej klasie bonitacyjnej gruntu sprzyjające budowie instalacji fotowoltaicznych.

W 2023 roku zostały wydane 5 decyzji instalacji dotyczące instalacji fotowoltaicznych 2 w miejscowości Sadłowice i 3 decyzje dotycząca budowy farmy fotowoltaicznej w miejscowości Ługi i Smugi.

Deklaracje CEEB

Od 1 lipca 2021 r. do 30.06.2022 r. trwał proces składania deklaracji do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków, który miał na celu zebranie wszystkich danych dotyczących źródeł ciepła i spalania paliw w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych.

Do bazy z końcem 2023 r. zostało wprowadzonych 1810 punktów adresowych posiadających źródło ciepła na terenie gminy Wojciechowice. W przypadku zmiany źródła ciepła w istniejącym budynku bądź w przypadku budowy nowego budynku ze źródłem ciepła, nadal istnieje obowiązek zgłoszenia do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków w terminie 14 dni.

Klaster Energii Powiatu Opatowskiego

Gmina Wojciechowice w roku 2023 kontynuowała współpracę z Gminą Baćkowice, Gminą Lipnik oraz DOEKO GROUP Sp. z o. o. na podstawie zawartego Porozumienia.

Celami działalności Klastra Energii Powiatu Opatowskiego są:

- ograniczenie niskiej emisji na terenie Członków Klastra będących jednostkami samorządu terytorialnego, w tym poprzez inwestycje w OZE;
- zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego poprzez dywersyfikację źródeł energii;

- rozwój OZE ze szczególnym naciskiem na rozwój rozproszonej energetyki prosumenckiej;
- edukacja ekologiczna w zakresie OZE;
- wspieranie innowacyjnych technologii w zakresie efektywnego zarządzania energią (ICT i OT).

Zagospodarowanie przestrzenne na terenie gminy Wojciechowice

Kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej na terenie gminy, należy do zadań własnych gminy. Zagospodarowanie przestrzenne w gminach opiera się na dwóch podstawowych aktach planistycznych: Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego oraz Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Wojciechowice. W kwestii zagospodarowania terenu obowiązująca jest Uchwała Nr XX/98/2016 z dnia 15 czerwca 2016 r., w sprawie zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Wojciechowice. Studium dostępne jest na stronie internetowej: <https://wojciechowice.e-mapa.net/>

W Gminie Wojciechowice obowiązują 3 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

1. Uchwała nr XLV/231/2018 Rady Gminy w Wojciechowicach z dnia 28 czerwca 2018 r., w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na obszarze gminy Wojciechowice, w obrębie Smugi, na działkach ewidencyjnych numer: 40/7, 39/5, 40/8, 39/6, 40/4, 39/4 – tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów, baz, zabudowy usługowej;
2. Uchwała nr XV/65/2004 Rady Gminy w Wojciechowicach z dnia 6 kwietnia 2004 r., w sprawie uchwalenie Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Wojciechowice Nr 1 w sołectwie Stodoły-Kolonie – tereny istniejącej bazy Spółdzielni Kółek Rolniczych, działalność usług z zakresu rolnictwa rozszerzona o funkcję przemysłową;
3. Uchwała nr XV/91/96 Rady Gminy w Wojciechowicach z dnia 23 lutego 1996 r., w sprawie uchwalenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego terenu zabudowy jednorodzinnej na działkach nr ewid. 276 i 245 w Jasicach.

Obowiązujące Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego obejmują obszary o łącznej powierzchni 11,94 ha, co stanowi około 0,1389% ogólnej powierzchni gminy Wojciechowice.

Decyzje o ustalenie warunków zabudowy i zagospodarowania przestrzennego na terenie Gminy Wojciechowice

Aktywnym instrumentem kształtowania przestrzeni w gminie są decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Zgodnie z Ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w przypadku braku Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego, określenie sposobu zagospodarowania terenu następuje w drodze decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. W 2023 roku zostały wydane 25 decyzje o ustaleniu warunków zabudowy i zagospodarowania terenu.

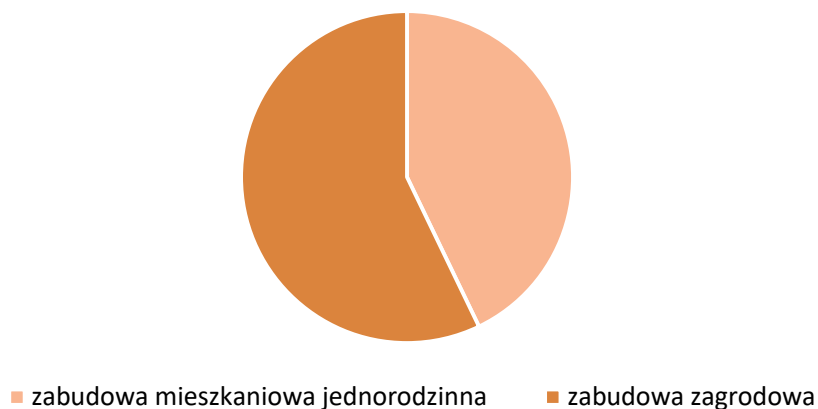
Zabudowa mieszkaniowa

Decyzji o ustaleniu warunków zabudowy i zagospodarowania terenu, zabudowy mieszkaniowej – łącznie było 7 decyzji. Biorąc pod uwagę fakt, iż na terenie gminy Wojciechowice przeważająca część mieszkańców prowadzi gospodarstwo rolne, większość decyzji dotyczyła zabudowy zagrodowej – w tym 5 decyzji. Decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu dla budownictwa mieszkaniowego zostały wydane w następujących miejscowościach:

- Drygulec – 1,
- Gierczyce – 1 (zabudowa zagrodowa),
- Kaliszany – 1 (zabudowa zagrodowa),
- Ługi – 1,
- Mikułowice – 2 (w tym 1 zabudowa zagrodowa)
- Stodoły-Kolonie – 1 (zabudowa zagrodowa).

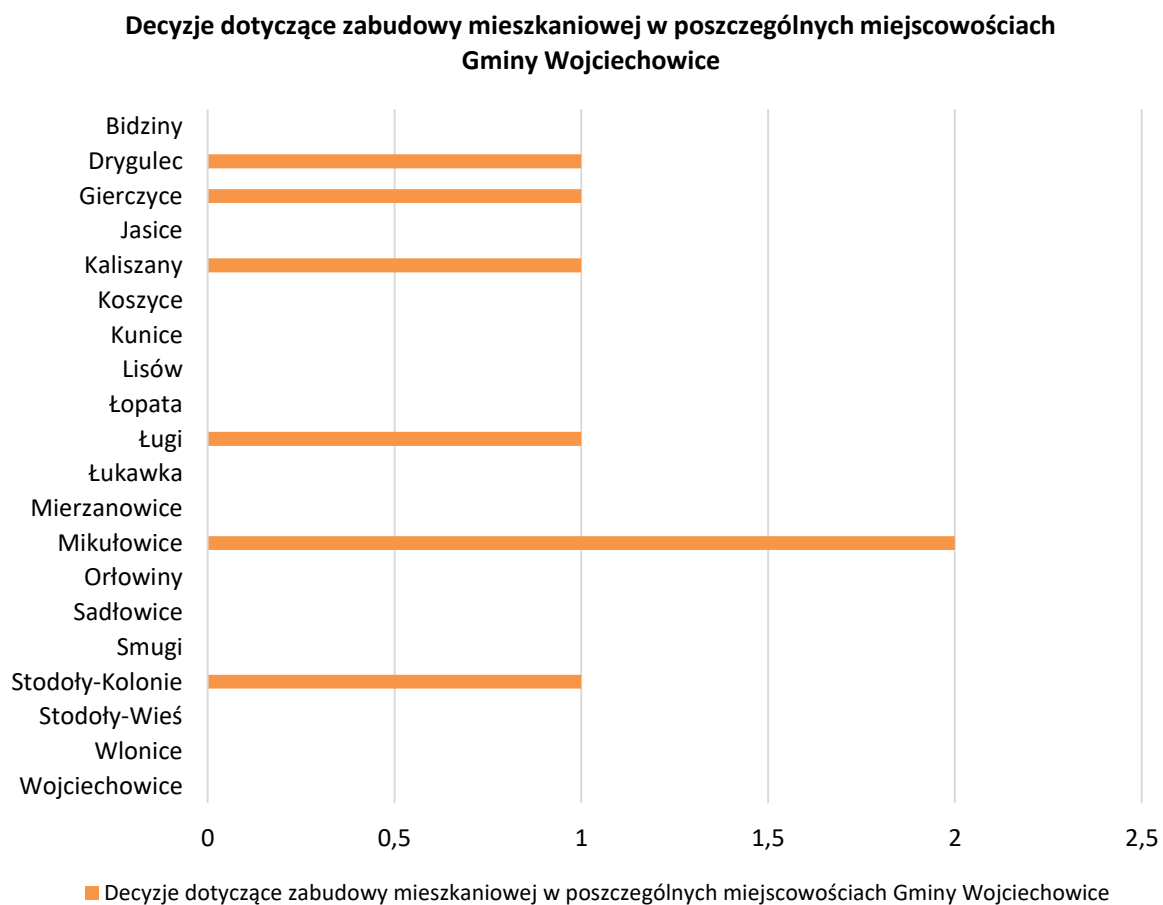
Wykres 10 Decyzje dotyczące zabudowy mieszkaniowej

Decyzje dotyczące zabudowy mieszkaniowej

Źródło: Opracowanie własne

Wykres 11 Decyzje dotyczące zabudowy mieszkaniowej w poszczególnych miejscowościach Gminy Wojciechowice

Źródło: Opracowanie własne

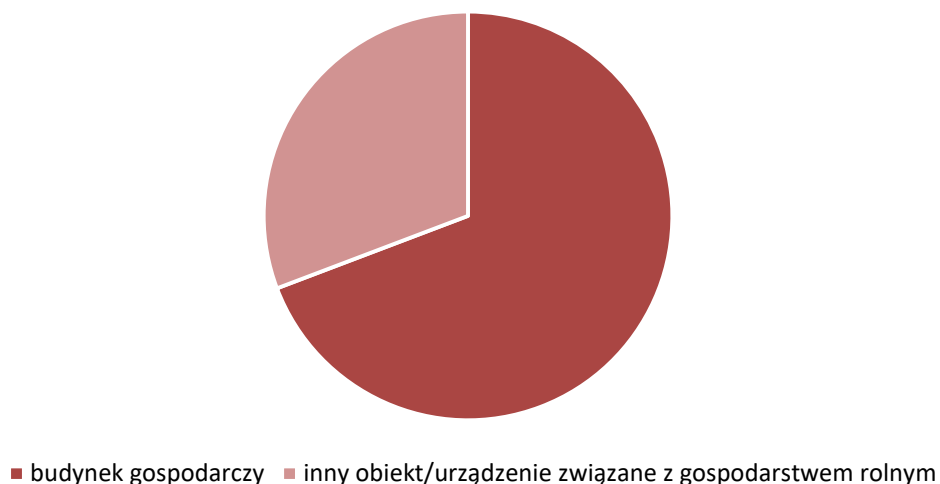
Budynki gospodarcze

Gmina Wojciechowice jest typową gminą rolniczą położoną na bardzo urodzajnych glebach. Zdecydowana większość mieszkańców zamieszkująca teren gminy Wojciechowice trudniąca się rolnictwem powiększa oraz unowocześnia swoje gospodarstwa rolne m.in. poprzez budowę nowych budynków gospodarczych, silosów, suszarni zbóż itp. W 2023 roku zostało wydanych 13 decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu dotyczących zabudowań bądź urządzeń związanych z gospodarstwem rolnym (w tym 9 dotyczących budowy budynków gospodarczych) w następujących miejscowościach:

- Bidziny – 1,
- Drygulec – 1,
- Jasice – 1,
- Kaliszany – 1,
- Kunice – 2,
- Mikułowice – 1,
- Sadłowice – 2,
- Stodoły-Kolonie – 1,
- Stodoły-Wieś – 2,
- Wlonice – 1.

Wykres 12 Decyzje dotyczące zabudowy gospodarczej

Decyzje dotyczące zabudowy gospodarczej

Źródło: Opracowanie własne

Wykres 13 Decyzje dotyczące zabudowy gospodarczej w poszczególnych miejscowościach Gminy Wojciechowice

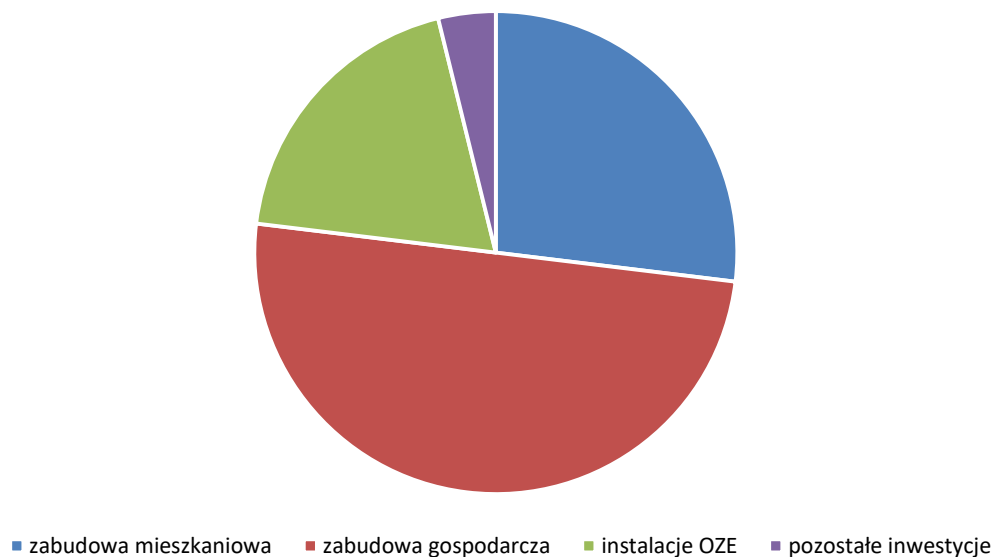
Źródło: Opracowanie własne

Podsumowanie

Na terenie gminy Wojciechowice oprócz zabudowy mieszkaniowej, gospodarczej, oraz OZE coraz częściej powstają inwestycje o innym charakterze np.: budynki rekreacji indywidualnej (1 decyzja wydana w 2023 r.), budynki usługowe (1 decyzje wydane w 2023 r.).

Wykres 14 Decyzje o warunkach zabudowy w roku 2023

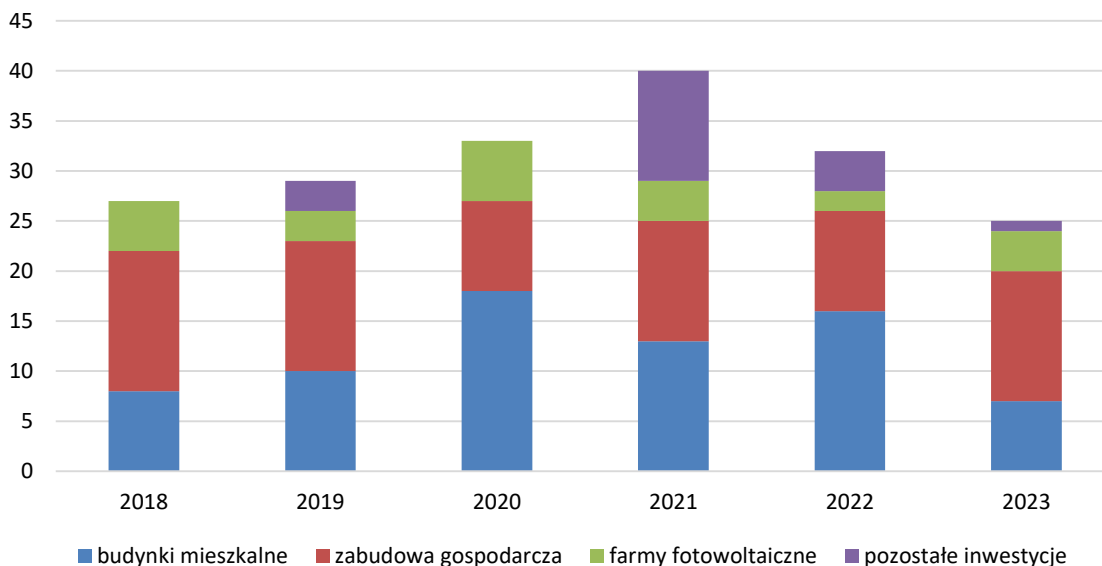
Decyzje o warunkach zabudowy w roku 2023

Źródło: Opracowanie własne

Wykres 15 Decyzje o warunkach zabudowy w ostatnich latach

Decyzje o warunkach zabudowy w ostatnich latach

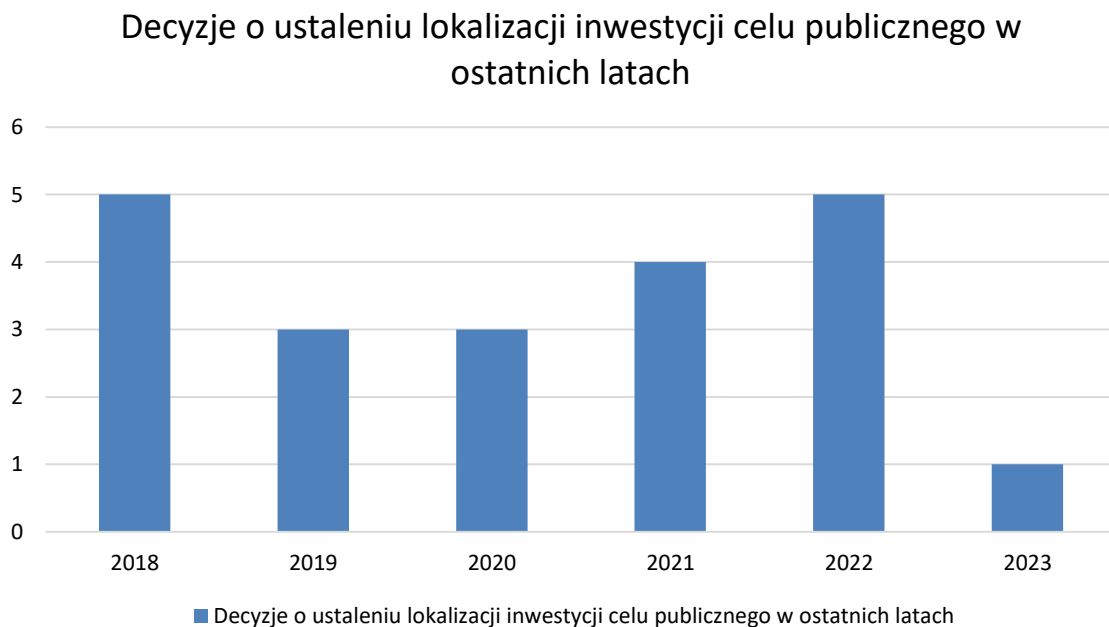
Źródło: Opracowanie własne

Decyzje o ustaleniu lokalizacji celu publicznego

Na terenie Gminy Wojciechowice realizowane są również inwestycje celu publicznego. W 2023 roku została wydana 1 decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego dla następujących przedsięwzięć:

- Budowa elektroenergetycznych linii kablowych oświetlenia drogowego 0,4 kV na terenie gminy Wojciechowice.
- Budowa elektroenergetycznych linii kablowych oświetlenia drogowego 0,4 kV na terenie gminy Wojciechowice na działkach nr ewid. 25, 253, 256 obręb geodezyjny Gierczyce, gmina Wojciechowice.
- Budowa elektroenergetycznych linii kablowych oświetlenia drogowego 0,4 kV na terenie gminy Wojciechowice na działkach nr ewid. 147, 148, 87, 88, 310, 146 obręb geodezyjny Stodoły-Wieś, gmina Wojciechowice.
- Budowa elektroenergetycznych linii kablowych oświetlenia drogowego 0,4 kV na terenie gminy Wojciechowice na działkach nr ewid. 85, 279/1, 78, 83, 85, 76 obręb geodezyjny Stodoły-Kolonie, gmina Wojciechowice.

Wykres 16 Decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego w ostatnich latach

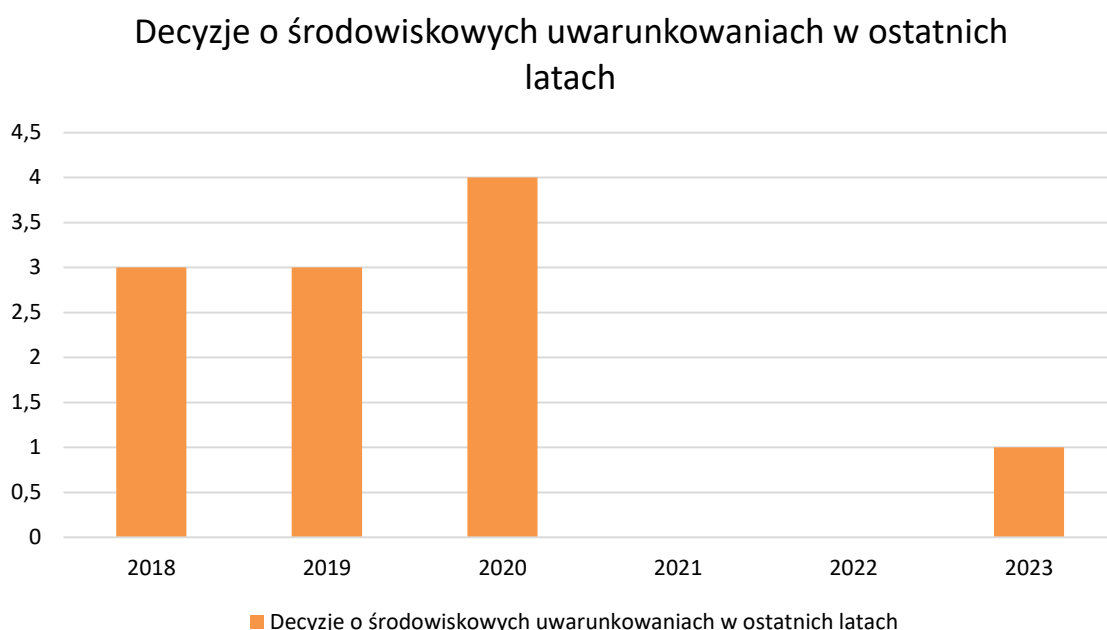
Źródło: Opracowanie własne

Decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach

Przed uzyskaniem decyzji o warunkach zabudowy, dla niektórych inwestycji wymagana jest decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach. Przedsięwzięcia, które wymagają tej decyzji są określone w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

W 2023 roku została wydana 1 decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji pn.: Budowa farmy fotowoltaicznej zlokalizowanej na części działki nr 33/2 w obrębie Smugi, gmina Wojciechowice

Wykres 17 Decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach w ostatnich latach

Źródło: Opracowanie własne

W 2023 roku zostało wydanych 120 zaświadczeń w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego.

20. Ochrona przyrody i ochrona zwierząt

Ochrona przyrody

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1336 z późn. zm.) określa cele, zasady i formy ochrony przyrody żywej i nieożywionej oraz krajobrazu. Według tej ustawy formami ochrony przyrody są: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura, pomniki

przyrody, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo – krajobrazowe, ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Wzorem lat ubiegłych w dniu 30 października 2023 r. pomiędzy Gminą Wojciechowice, a Województwem Świętokrzyskim została podpisana umowa dotycząca współrealizacji projektu pn.: „Zakup drzew i krzewów miododajnych przeznaczonych do nasadzeń na terenie zieleni dostępnych publicznie w województwie świętokrzyskim 2023 r.”

finansowanego ze środków Samorządu Województwa Świętokrzyskiego, dofinansowanego przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach.

W Gminie Wojciechowice zostanie zasadzone 80 szt. sadzonek krzewów miododajnych z Gospodarstwa Rolno-Ogrodniczego w Modliszewicach. Sadzonki drzew i krzewów zostały nasadzone w obrębie Urzędu Gminy Wojciechowice.

Ochrona zwierząt

W 2023 roku gmina Wojciechowice zgodnie z art. 11 ust 1 i 11a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1580 z późn. zm.) zadania realizowała na podstawie Uchwały Nr XLVIII/321/2023 Rady Gminy w Wojciechowicach z dnia 31 marca 2023 roku w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Wojciechowice.

W ramach Programu gmina Wojciechowice realizowała następujące zadania:

- zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt,
- opieka nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie,
- odławianie bezdomnych zwierząt,
- obowiązkowa sterylizacja albo kastracja zwierząt w schronisku dla zwierząt,
- poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt,
- usypianie ślepych miotów,
- wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich,
- zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych, z udziałem zwierząt,
- działania o charakterze edukacyjno-informacyjnym.

W 2023 r. zostało przekazanych do schroniska dla bezdomnych zwierząt w Janiku 13 bezdomnych psów. W 2023 r. gmina Wojciechowice pomogła znaleźć dom dla

28 bezdomnych zwierząt w tym dla 8 bezdomnych psów i 20 kotów. W ostatnich latach można zauważyć tendencję wzrostową bezdomnych zwierząt przekazywanych do schroniska. Łącznie na opiekę nad bezdomnymi zwierzętami w 2023 r. wydatkowano 30 193,00 zł.

21. Bezpieczeństwo publiczne, ochrona przeciwpożarowa, zarządzanie kryzysowe

Bezpieczeństwo publiczne

Prawo obywateli do bezpieczeństwa jest dobrem wynikającym z realizacji prawa do życia, a więc dobrem najważniejszym i niezbywalnym każdego człowieka.

Komisariat Policji w Ożarowie swym działaniem obejmuje teren gminy Ożarów, Tarłów oraz gminę Wojciechowice.

W roku 2023 na terenie gminy Wojciechowice nie odnotowano wykroczeń z ciężkich kategorii tj. zabójstwa, zgwałcenia, kradzieży pojazdu, bójek i pobić. Odnotowano 1 przypadek posiadania środków odurzających i psychotropowych.

Na stan porządku i bezpieczeństwa na terenie gminy wpływa liczba przestępstw komunikacyjnych, do których wlicza się katastrofy i wypadki drogowe, a także przypadki kierowania pojazdami w stanie nietrzeźwym. W toku 2023 stwierdzono 8 przestępstw drogowych. Zaistniały 2 wypadki drogowe, w których 1 osoba poniosła śmierć, 1 osoba doznała ciężkich obrażeń ciała oraz 3 osoby ranne o średnich obrażeniach ciała.

Na terenie gminy Wojciechowice w 2023 r. przeprowadzono ogółem 56 spotkań z młodzieżą szkół podstawowych: w Bidzinach, Gierczycach, Stodołach i Wojciechowicach z czego:

- 16 spotkań na temat „Bezpieczna droga do szkoły”,
- 4 spotkania na temat „Przemoc w szkole oraz bezpieczeństwo drogowe”,
- 4 spotkania na temat „Odpowiedzialność prawna nieletnich”,
- 16 spotkań na temat „Bezpieczne ferie”,
- 16 spotkań na temat „Bezpieczne wakacje”.

Podczas spotkań omawiano problematykę bezpieczeństwa pieszych na drodze, używanie elementów odblaskowych, poruszanie się pojazdami jednośladowymi. Omawiano również

kwesję przestępczości wśród nieletnich w szkole oraz zasady odpowiedzialności nieletnich za czyny karalne przy udziale kuratora sądowego.

Zarządzanie kryzysowe w gminie

Urząd Gminy w Wojciechowicach posiada opracowany „Gminny Plan Zarządzania Kryzysowego”, który jest realizacją zapisów ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym. Organem właściwym w sprawach zarządzania kryzysowego na terenie gminy Wojciechowice jest Wójt Gminy. Organem pomocniczym Wójta w zapewnieniu wykonywania zadań zarządzania kryzysowego jest Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego (GZZK).

Skład Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego:

- Przewodniczący: Wójt Gminy Wojciechowice,
- Zastępca: Sekretarz Gminy,
- Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Wojciechowicach,
- Kierownik Referatu Gospodarki Komunalnej,
- Kierownik Referatu Rozwoju Gospodarczego i Rolnictwa,
- Komendant Gminny OSP,
- Dyrektor Publicznej Szkoły Podstawowej w Bidzinach.

W roku 2023 odbyło się 1 posiedzenie GZZK.

Tematyka posiedzenia była związana ze zjawiskiem wystąpienia przymrozków wiosennych w dniach 8-9 maja 2023 r. W wyniku wypracowanych wniosków wystąpiono do Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego o zgłoszenie strat w rolnictwie i przystąpiono do szacowania strat.

Ochrona przeciwpożarowa na terenie gminy i propagowanie działalności Ochotniczych Straży Pożarnych

Na terenie gminy działa:

- 11 jednostek OSP w tym 2 jednostki są w systemie (KSRG),
- 3 drużyny kobiece (KDP),
- 3 drużyny młodzieżowe (MDP).

Wykaz jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w gminie Wojciechowice:

- Ochotnicza Straż Pożarna w Bidzinach,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Drygulcu,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Gierczycach (KSRG),
  - Kobięca Drużyna Pożarnicza,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Kaliszanach,
  - Kobięca Drużyna Pożarnicza,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Lisowie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Łopacie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Mierzanowicach,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Mikułowicach,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Stodołach (KSRG),
- Ochotnicza Straż Pożarna we Włonicach,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Wojciechowicach,
  - Kobięca Drużyna Pożarnicza,
  - Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza.

Każda jednostka jest wyposażona w podstawowy sprzęt ratowniczy, 10 jednostek posiada samochód.

Skład Zarządu Oddziału Gminnego ZOSP RP:

- dh Szymon Sidor – Prezes,
- dh Tadeusz Kabat – Wiceprezes,
- dh Adam Sulewski – Wiceprezes,
- dh Mirosław Mierzyński - Komendant gminny,
- dh Monika Gałka – Sekretarz,
- dh Marek Skórski – Skarbnik,
- dh Ryszard Mierzyński - członek zarządu,
- dh Bożena Strzębska - członek zarządu,
- dh Przemysław Goraj - członek zarządu,
- dh Michał Kwiatkowski - członek zarządu,
- dh Radosław Starzomski - członek zarządu,
- dh Marzena Zakrzewska - członek zarządu,

- dh Konrad Baran - członek zarządu.

Komisja Rewizyjna w składzie:

- dh Witold Wesołowski – Przewodniczący,
- dh Mariusz Czajkowski – Wiceprzewodniczący,
- dh Szczepan Sulewski – Sekretarz.

W 2023 roku na terenie gminy Wojciechowice miało miejsce 41 zdarzeń, które wymagały interwencji jednostek straży pożarnych.

Zdarzenia powstałe na terenie gminy Wojciechowice w 2023 roku

Tabela 16 Zdarzenia powstałe na terenie gminy Wojciechowice w 2023 roku

Lp.	Gmina	Požary	Miejscowe zagrożenia	Alarmy fałszywe	Ogółem
1	Wojciechowice	11	30	0	41

Źródło: Opracowanie własne na podstawie opr. Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Opatowie

Osoby poszkodowane w zdarzeniach na terenie gminy Wojciechowice w roku 2023

Tabela 17 Osoby poszkodowane w zdarzeniach na terenie gminy Wojciechowice w roku 2023

Gmina	Ogółem śmiertelnych	Ogółem rannych	Ogółem śmiertelnych w pożarach	Ogółem śmiertelnych w miejscowych zagrożeniach	Ogółem rannych w pożarach	Ogółem rannych w miejscowych zagrożeniach
Wojciechowice	1	12	1	1	1	11

Źródło: Opracowanie własne na podstawie opr. Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Opatowie

Udział jednostek OSP w zdarzeniach w roku 2023

- OSP Stodoły: 50 wyjazdów (jednostka w KSRG),
- OSP Gierczyce: 19 wyjazdów (jednostka w KSRG),
- OSP Wojciechowice: 9 wyjazdów (jednostka z poza KSRG).

Finansowanie i działalność Ochotniczych Staży Pożarnych:

- Prace modernizacyjne budynku remizy OSP Drygulec: za kwotę – 39 345 67,00 zł,
- Zakup samochodu pożarniczo-ratowniczego dla OSP Wojciechowice:
  - Wartość zadania – 400 000,00 zł.
  - Dofinansowanie – 200 000,00zł.
- Dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach:
  - OSP Wojciechowice – 10 000,00 zł.
  - OSP Mikułowice – 10 000,00 zł.
  - OSP Gierczyce – 10 000,00 zł.
- Dofinansowanie z Funduszu Sprawiedliwości:
  - OSP Stodoły – 10 000,00 zł.
  - OSP Gierczyce – 10 000,00 zł.
  - OSP Wojciechowice – 10 000,00 zł.
  - OSP Kaliszany – 10 000,00 zł.
  - OSP Mierzanowice – 10 000,00 zł.
  - Wkład z budżetu gminy – 2 500,00 zł.
- Dofinansowanie z Funduszu Składkowego Rolników:
  - OSP Wojciechowice – 5 000,00 zł.
  - Wkład z budżetu gminy – 400,00 zł.
- Koszty związane z ubezpieczeniami pojazdów pożarniczych, przeglądy okresowe, ubezpieczenia druhów, badania profilaktyczne, wypłaty ekwiwalentów, remonty bieżące: 159 985,00 zł.

Wyposażone jednostek OSP w ważniejszy sprzęt do prowadzenia działań pożarniczo – ratowniczych:

- 3 pojazdy pożarnicze średnie,
- 9 pojazdów lekkich,
- 6 pomp szlamowych,
- 4 agregaty prądotwórcze,
- 15 zestawów aparatów powietrznych,
- 4 zestawy hydrauliczne,
- 3 piły do betonu i stali,

- 1 kpl poduszek powietrznych do podnoszenia pojazdów,
- 4 zestawy PSP R1,
- 4 piły spalinowe,
- 1 defibrylator,
- kompletne ubrania specjalne i pozostałe niezbędne akcesoria.

Druhowie z jednostek OSP co roku podnoszą swoje kwalifikacje poprzez udział w szkoleniach.

22. Gospodarka odpadami

W 2023 roku odpady komunalne pochodzące z nieruchomości zamieszkałych z terenu Gminy Wojciechowice były odbierane i zagospodarowane przez Firmę Przedsiębiorstwem Usług Komunalnych FART-BIS Sp. z o.o. z siedzibą ul. Ściegiennego 268a, 25-116 Kielce wpisana do rejestru działalności regulowanej. Natomiast Firma Remondis Sp. z o.o. ul. Zawodzie 16, 02-981 Warszawa Oddział w Ostrowcu Św. ul. Antoniego Hedy ps. „Szary” 13A, 27-400 Ostrowiec Św. wpisana do rejestru działalności regulowanej pod numerem 5/2012 oraz Firma SanTa-EKO Sp. z o. o. ul. Portowa 24, 27-600 Sandomierz wpisana do rejestru działalności regulowanej pod numerem 3/2012 odbierały odpady z nieruchomości niezamieszkałych, z którymi zawarły umowy na odbiór i zagospodarowanie odpadów.

Firma FART-BIS Sp. z o.o. została wyłoniona w drodze przetargu w trybie podstawowym art. 275 pkt 1 na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Wojciechowice na okres od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. i została zawarta umowa nr 30/RGR/2023 w dniu 09.11.2023 r.

Odbiór niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych jak i odpadów komunalnych selektywnie zbieranych w 2023r. odbywał się z częstotliwością raz w miesiącu z nieruchomości objętych systemem odbioru odpadów.

W dniach 24.02.2023 r., 27-28.02.2023 r. i 01-02.08.2023 r., 7.08.2023 r. oraz w dniu 17.02.2023 r. i 18.08.2023 r. na terenie każdego z sołectw przeprowadzona została mobilna zbiórka następujących odpadów:

- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny AGD i RTV,
- odpady wielkogabarytowe,
- zużyte opony.

Na terenie Gminy Wojciechowice w miejscowości Bidziny funkcjonuje stacjonarny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych tzw. PSZOK.

Do PSZOK-u mieszkańcy mogą dostarczać:

- przeterminowanych leków i chemikaliów,
- zużytych baterii i akumulatorów,
- zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- mebli i innych odpadów wielkogabarytowych,
- odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne pochodzące z prowadzenia drobnych prac nie wymagających uzyskania pozwolenia na budowę, ani zgłoszenia zamiaru budowy lub wykonania robót, dostarczyć do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych w ilości nie przekraczającej 0,3m³/rok z gospodarstwa domowego,
- zużytych opon,
- odpadów zielonych,
- opakowania po środkach ochrony roślin,
- odpady niebezpieczne,
- odpady niekwalifikujących się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwach domowych w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek,
- odpady powstałe podczas sprzątania terenu gminy Wojciechowice (zmieszane i segregowane).

Liczba zameldowanych na dzień 31.12.2023 r. – 3 865 osoby.

Systemem objęto na dzień 31.12.2023 r. – 3 188 osób.

Liczba objętych systemem nieruchomości zamieszkałych: 1 194 osoby.

Z terenu gminy Wojciechowice w 2023 r. odebrano i zebrano 672,296 Mg odpadów o masie:

- 435,4900 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych,
- 18,4800 Mg odpadów wielkogabarytowych,
- 3,9260 Mg zużytych urządzeń elektrycznych i elektronicznych, w tym 2,0640 Mg zawierających niebezpieczne składniki oraz freon,

- 5,6600 Mg innych odpadów nie ulegających biodegradacji,
- 59,3200 Mg zmieszanych odpadów opakowaniowych,
- 10,9300 Mg opakowań z papieru i tektury,
- 89,3500 Mg opakowań ze szkła,
- 9,7800 Mg zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia,
- 15,4000 Mg odpady z tworzyw sztucznych,
- 11,9800 Mg zużyte opony,
- 11,9800 Mg odpady ulegające biodegradacji.

W 2023 roku z PSZOK-u zostały odebrane następujące odpady:

- 2,2620 Mg zużytych opon,
- 7,5480Mg zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03,
- 5,3200 Mg odpadów wielkogabarytowych,
- 0,7500 Mg opakowania z tworzyw sztucznych.

Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych odebranych w 2023 r. z terenu gminy Wojciechowice wyniosła 435,49 Mg natomiast bioodpadów wyniosła 11,98 Mg. Część w/w wymienionych odpadów niesegregowanych (zmieszanych) zostało przekazane do instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów do Międzygminnego Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o. o. w Janczycach Janczyce 50, 27-552 Baćkowice, Zakładu Mechaniczno-Biologicznego Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Stalowej Woli ul. COP 25, 37-450 Stalowa Wola, Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej w Końskich, Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Rzędowie, FCC Podkarpacie Sp. z o.o. w celu poddania ich procesowi R 12 a bioodpady zostały przekazane do Międzygminnego Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o. o. w Janczycach Janczyce 50, 27-552 Baćkowice do instalacji do kompostowania.

Masa odpadów powstałych po sortowaniu niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych odebranych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów niesegregowanych przekazanych do składowania:

- Łączna masa odpadów frakcji o wielkości co najmniej od 0 do 80 mm – 76,3490 Mg.
- Łączna masa odpadów frakcji o wielkości powyżej 80 mm – 26,9658 Mg.

- Łączna masa odpadów całego strumienia odpadów – 115,6278 Mg.

W związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem (zagospodarowaniem) odpadów komunalnych w okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. Gmina Wojciechowice wydatkowała kwotę w wysokości 616 146,38 zł. (na podstawie umowy zawartej z przedsiębiorcą wyłonionym w drodze przetargu na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych z terenu Gminy Wojciechowice). Wpływy z tytułu opłaty w w/w okresie za odbiór i zagospodarowanie odpadów wynosił 670 850,03 zł.

Ze względu na kwotę zaoferowaną w przetargu w wysokości 746 839,44 zł w dniu 30 stycznia 2023 r. została podjęta uchwała w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych nie pochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W/w uchwałą przeznaczono kwotę 100 000,00 zł z dochodów własnych nie pochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na pokrycie części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych nie pochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

23. Usuwanie odpadów z folii rolniczych, siatki i sznurka do owijania balotów, opakowań po nawozach i typu Big Bag

Sprawozdanie z realizacji zadania pn. „Usuwanie odpadów z folii rolniczych, siatki i sznurka do owijania balotów, opakowań po nawozach i typu Big Bag”.

Do tutejszego Urzędu wpłynęło 43 wnioski na usuwanie odpadów z folii rolniczych, siatki i sznurka do owijania balotów, opakowań po nawozach i typu Big Bag. Odpady zostały dostarczone w wyznaczone miejsce i odebrane od 24 rolników w ilości 29,66 Mg.

Na zaproszenie ogłoszone w dniu 11.08.2023 r. wpłynęła 1 oferta. Ofertę przedstawiła firma PHU „SO-MASZ” S.C. Janusz Socha i Krzysztof Socha ul. Leśników Polskich 65, 98-100 Łask. Umowa z w/w firmą została podpisana w dniu 31.08.2023 r. Termin wykonania zadania upłynął w dniu 20.09.2023 r.

Koszt całości zadania wyniósł 14 254,60 zł.

Umowa na dofinansowanie zadania pn.: „Usuwanie odpadów z folii rolniczych, siatki i sznurka do owijania balotów, opakowań po nawozach i typu Big Bag” z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie została podpisana

w dniu 12 czerwca 2023 r. Kwota dotacji to środki uzyskane z NFOŚiGW w Warszawie w wysokości 13 198,70 zł tj. 100% kosztów kwalifikowalnych zadania.

Kwota dofinansowania w/w zadania została rozliczona z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.

24. Gospodarka komunalna gminy

Do zadań Referatu Gospodarki Komunalnej z/s w Bidzinach przy Urzędzie Gminy w Wojciechowicach, w 2023 r. należały zadania z zakresu zarządzania mieniem gminnym, infrastrukturą techniczną, zbiorowym zaopatrzeniem w wodę i zbiorowym odprowadzaniem ścieków, drogami gminnymi, a w szczególności:

- Zbiorowe zaopatrzenie ludności w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków.
- Utrzymanie gminnych terenów zielonych i zakrzewień.
- Dowóz i odwóz dzieci i młodzieży do szkół gminnych.
- Koordynowanie i wykonywanie zadań wynikających z ustawy „o utrzymaniu czystości i porządku w Gminach”.
- Letnie i zimowe utrzymanie dróg gminnych.
- Wykonywanie innych usług na rzecz Gminy i jej jednostek organizacyjnych w granicach zastrzeżonych przepisami prawa dla samorządowych zakładów budżetowych.
- Kontrolowanie i realizowanie usług komunalnych finansowych ze środków Gminy.

W zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków w 2023 roku Referat Gospodarki Komunalnej z/s w Bidzinach wykonał następujący zakres prac.

- a) przestrzeganie zaleceń wynikających z wydanego Gminie pozwolenia na pobór wód podziemnych dla zabezpieczenia potrzeb zaopatrzenia w wodę wodociągu zbiorczego z ujęcia w Gierczycach (nr decyzji: **R.OŚ.I.6341.30.2012**),
- b) użytkowanie terenu w graniach istniejącego ogrodzenia ujęcia wody wyłącznie dla potrzeb związanych z jego eksploatacją oraz utrzymanie zgodnie z obowiązującymi przepisami tj.:
  - odprowadzanie wód opadowych w sposób umożliwiający przedostanie się ich do urządzeń służących do poboru wody,

- odprowadzanie poza granice terenu ochrony bezpośredniej ścieków z urzędzeń sanitarnych, przeznaczonych do użytku osób zatrudnionych przy obsłudze urzędzeń służących do poboru wody,
  - zagospodarowanie terenów zielonych (koszenie),
  - monitoring jakości wody przeznaczonej przez ludzi poprzez wykonywanie badań wody oraz przekazywanie wyników do PPIS w Opatowie i wiadomości publicznej. RGK z/s w Bidzinach wykonał zgodnie z obowiązującymi przepisami dziewięć badań kontrolnych i jedno badanie rozszerzone dotyczące analizy jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, a także jedno badanie wody pod kątem wskaźników pozwalających na wyznaczenie dawek promieniowania jonizującego stosowanych przy ocenie narażenia na promieniowanie jonizujące, za które Gmina Wojciechowice zapłaciła **7 104,00 zł.**
- c) przekazał stosowne sprawozdania jednostkom nadrzędnym (WOJEWÓDZKI INSPEKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA W KIELCACH, REGIONALNY ZARZĄD GOSPODARKI WODNEJ WODY POLSKIE W WARSZAWIE, URZĄD WOJEWÓDZKI W KIELCACH),
- d) w 2023 roku RGK z/s w Bidzinach poprzez ujęcie wody w Gierczycach na potrzeby zbiorowego zaopatrzenia w wodę na terenie Gminy Wojciechowice wydobył 224 600 m³ wody, którą zasilił wodociąg zbiorczy gminy. Wydobyta woda przeznaczona została na: sprzedaż hurtową wody: **23 300 m³**, woda przeznaczona na cele przemysłowe: **10 800 m³**, woda przeznaczona do obiektów użyteczności publicznej (m.in. szkoły, urzędy, świetlice wiejskie): **2 200 m³**, woda przeznaczona gospodarstwom domowym (odbiorcom indywidualnym): **163 400 m³**.
- e) Za wydobycie wód podziemnych na cele zbiorowego zaopatrzenia w wodę, Gmina Wojciechowice zapłaciła Regionalnemu Zarządowi Gospodarki Wodnej Wody Polskie w Warszawie za rok 2023 opłatę w kwocie: **43 023,00 zł.**
- opłata stała za wydobycie wód podziemnych: 1 520,00 zł,
  - opłata zmienna za wydobycie wód podziemnych: 41 503,00 zł.
- f) Referat Gospodarki Komunalnej prowadził rejestrację ilości i jakości wydobytej wody.
- g) przestrzeganie zaleceń wynikających z wydanego Gminie pozwolenia na wprowadzanie do ziemi za pośrednictwem rowu zwanego „Dopływ spod Bidzin” w km 3+240, w granicach działki nr 270/6 obręb: 0005 Jasice, istniejącym wylotem kanalizacyjnym Ø 300 mm oczyszczonych ścieków komunalnych, będących

ściekami bytowymi, z oczyszczalni zlokalizowanej w miejscowości Jasice, gm. Wojciechowice, pow. Opatowski, woj. świętokrzyskie (nr decyzji: **WA.ZUZ.4.4210.30.2022.MM**).

Rejestrowanie ilości i jakości ścieków bytowych.

RGK z/s w Bidzinach w 2023 r. przyjął i oczyścił w Gminnej Oczyszczalni Ścieków w Jasicach łącznie **44 411 m³** ścieków bytowych. Do oczyszczalni ścieków kolektorem zbiorczym dopłynęło **37 489 m³** ścieków, a **6 922m³** ścieków dowieziono wozem asenizacyjnym (na ten cel Gmina Wojciechowice przeznaczyła **81 092,59 zł** i są to koszty oleju napędowego, części, napraw, usług serwisowych sprzętu przeznaczonego do wywozu nieczystości ciekłych). Za wprowadzenie ścieków oczyszczonych do wód, Gmina Wojciechowice zapłaciła opłatę środowiskową za rok 2023 do RZGW Wody Polskie w Warszawie w kwocie: **1 149,00 zł**

- opłata stała za wprowadzenie wód do ziemi: 495,00 zł,
- opłata zmienna z wprowadzenie wód do ziemi: 654,00 zł.

Wykonywanie badań ścieków surowych i oczyszczonych,

W 2023 r. RGK z/s w Bidzinach zgodnie z obowiązującymi przepisami wykonał cztery badania ścieków surowych i cztery badania ścieków oczyszczonych za które, to Gmina Wojciechowice zapłaciła: **1 694,99 zł**.

Gospodarowanie odpadami wytworzonymi podczas procesów oczyszczania ścieków.

W 2023 r. RGK z/s w Bidzinach nadzorował jakość wytwarzanych podczas procesów oczyszczania ścieków osadów ściekowych, odpadów typu SKRATKI I Z PIASKOWNIKA, które badał zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska, za które to Gmina Wojciechowice zapłaciła **1 898,48 zł**.

- przekazywanie stosownych sprawozdań jednostkom nadrzędnym (WIOŚ W KIELCACH, RZGW W WARSZAWIE, URZĄD WOJEWÓDZKI W KIELCACH)

Nadzorowanie eksploatacji urządzeń i sprzętu wodno-kanalizacyjnych.

- utrzymanie w dobrym stanie technicznym i technologicznym urządzeń do oczyszczania, transportu i wylotu ścieków, eksploatując je z posiadaną instrukcją eksploatacyjną za co Gmina Wojciechowice zapłaciła **2 781,24zł**,
- naprawa (remonty) oraz wymiana pomp ściekowych pracujących w poszczególnych procesach technologicznych oczyszczalni ścieków w Jasicach. W 2023 r. za remonty i regeneracje pomp i silników pracujących na oczyszczalni ścieków w Jasicach oraz przepompowniach ścieków Gmina Wojciechowice zapłaciła **37 047,75 zł**,
- wymiana 10 szt. hydrantów p. pożarowych wraz z oprzyrządowaniem na sieci wodociągowej (wymieniono hydranty wraz ze wszystkimi elementami) za które Gmina Wojciechowice zapłaciła **25 779,79 zł**,
- zakupiono 1 szt. wodomierza DN 50 w celu opomiarowania sprzedaży hurtowej wody dla Gminy Lipnik, miejscowość Studzianki za który Gmina Wojciechowice zapłaciła kwotę: **1 839,99 zł**,
- usuwanie awarii na sieci wodociągowej oraz na sieciach kanalizacyjnych (łącznie w 2023 r. usunięto 22 awarie sieci wodociągowo-kanalizacyjnej). Za materiały hydrauliczne zakupione na cel usuwania awarii na sieci wodociągowej i kanalizacyjnej Gmina Wojciechowice zapłaciła w 2023 r. kwotę **26 809,51 zł**,
- monitoring ujęcia wody w Gierczycach jaki świadczy firma ochrony KARABELA – **1 771,20 zł**,
- monitoring likwidacji osadu nadmiernego (metoda biologiczna) stosowany w procesie oczyszczania ścieków w Gminnej oczyszczalni ścieków w Jasicach za który Gmina zapłaciła **27 601,20 zł**,
- usługa mini koparką w celu usunięcia awarii sieci wodociągowo-kanalizacyjnej (wynajęcie mini koparki było konieczne do usunięcia awarii w miejscach gdzie nie było to możliwe do wykonania sprzętem którym dysponuje RGK z/s w Bidzinach lub też wówczas gdy sprzęt RGK z/s w Bidzinach był uszkodzony) za które Gmina zapłaciła – **8 045,28 zł**,
- zakup wodomierzy 1/2" – 40 szt. oraz plomb do wodomierzy za które Gmina zapłaciła **3 160,00 zł**,
- zakup 1 szt. pompy do wypompowywania wody z wykopu podczas usuwania awarii sieci za którą Gmina zapłaciła – **137,76 zł**,
- za zakup 200 szt. wodomierzy DN20 które Gmina zapłaciła - **14 391,00 zł**,

- zakupiono i wykorzystano do dezynfekcji wody przeznaczonej dla ludzi w ramach zbiorowego zaopatrzenia w wodę CHLOROX S za który Gmina zapłaciła: **940,00 zł**,
- Gmina zapłaciła za energię elektryczną do celów zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz zbiorowego odprowadzania ścieków: **375 365,78 zł**
  - energia elektryczna zużyta przez ujęcie wody w Gierczycach: 132 149,34 zł,
  - gminną oczyszczalnię ścieków w Jasicach oraz przez przepompownie ścieków: 199 320,09 zł,
  - energia elektryczna zużyta przez bazę RGK z/s w Bidzinach: 7 452,00 zł.
- zakupiono 3 szt. wodomierzy 5/4", za które Gmina zapłaciła: **3 150,00 zł**,
- zakup materiałów remontowo – malarskich na cel przeprowadzenia prac remontowo – konserwacyjnych na obiektach Referatu za co Gmina zapłaciła **6 071,45 zł**,
- zmiana w systemach komputerowych oraz opieka autorska systemu RADIX za co Gmina zapłaciła **3 487,04 zł**,
- zakupiono 600szt. plomb wodomierzowych DN20 za co Gmina zapłaciła **1 476,00zł**
- wyczyszczono zbiorniki przepompowni ścieków w Wojciechowicach (stadion), Mikułowice (k/remizy OSP), Drygulec (wieś) i Drygulec (Podgajcze) z nagromadzonego i zalegającego osadu, tłuszczów i piasku za co Gmina zapłaciła: **10 800,00 zł**,
- wyczyszczono zbiorniki reaktora osadu nadmiernego i komory ścieków dowożonych oczyszczalni ścieków w Jasicach z nagromadzonego i zalegającego osadu, tłuszczów i piasku, za co Gmina zapłaciła: **11 601,24 zł**,
- zakupiono fabrycznie nową koparko – ładowarkę WARYŃSKI HYDROMATIC na potrzeby gospodarki wodno - kanalizacyjnej, za co Gmina zapłaciła: **244 669,50 zł**,
- zakupiono noże do pomp ściekowych SEG 40, za co Gmina zapłaciła: **1 303,80 zł**,
- zakupiono wodę z Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Ożarowie w celu zapewnienia wody mieszkańcom sołectwa Wlonice w ramach zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków, za co Gmina zapłaciła **36 444,10 zł**,
- przeprowadzono badanie wydajności hydrantów p. pożarowych na terenie Gminy Wojciechowice, za co Gmina zapłaciła: **1 900,00 zł**.
- zakupiono 1szt. zasuwy DN 150, za co Gmina zapłaciła: **1 704,39 zł**,
- zakupiono zawór ssawny do wozu asenizacyjnego MEPROZET, za co Gmina zapłaciła: **892,90 zł**,

- zakupiono szczęki hamulcowe do wozu asenizacyjnego MEPROZET za co Gmina zapłaciła: **1 669,00 zł**,
- zakupiono i wdrożono system AQUARIUS służącego do prowadzenia ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków za co Gmina zapłaciła: **1 230,00 zł**,
- czyszczenie przydomowych oczyszczalni ściekowych z nagromadzonych osadów ściekowych za które Gmina Wojciechowice (wyczyszczono 43 szt. oczyszczalni przydomowych) zapłaciła: **11 146,35 zł**,
- zakup materiałów i olejów na remonty i konserwacje sprzętu (ciągnik NEW HOLLAND, ciągnik PRONAR, ciągnik URSUS, koparko – ładowarka CASE, samochody WW TRANSPORTER szt. 2, samochód FIAT QUBO, samochód CITROEN BERLINHO) za które Gmina zapłaciła: **29 269,07 zł**,
- zakup oleju napędowego oraz benzyny Pb95 do samochodów, maszyn i sprzętów (sam. VV TRANSPORTER TOP 8F11, sam. VV TRANSPORTER TOP 3J11, sam. CITROEN BERLINGO TOP 4H67, sam. FIAT QUBO TOP 19726, KOPARKO-ŁADOWARKA CASE) za które Gmina zapłaciła: **39 457,90 zł**,
- remont zawieszenia samochodu IVECO EURO CARGO, za który Gmina zapłaciła: **2 644,50 zł**,
- zakup 4szt. okien wraz z materiałami do ich obsadzenia i obróbki za którą Gmina zapłaciła: **3 020,00 zł**,
- zakup 2szt. przednich opon i fotela kierowcy do ciągnika New Holland, za które Gmina zapłaciła: **10 250,00 zł**,
- zakup i wymiana chłodnicy w ciągniku NEW HOLLAND, za które Gmina zapłaciła: **2 573,20zł**,
- prace naprawczo-remontowe w czaszy zbiornika wieżowego na terenie ujęcia wody w Gierczycach MZW500/22,5 (wymieniono 13 szt. śrub łączeniowych wraz z uszczelnieniem łączy) oraz wyczyszczenie i pomalowanie wewnętrznej i zewnętrznej strony konstrukcji wsporczej zbiornika wieżowego MZW-5020/22/I na wodę pitną usytuowanego na terenie ujęcia wody w Gierczycach, za które Gmina zapłaciła: **29 606,41 zł** (remont przeprowadziła firma HIGH-WORK – PIOTR JAKUBCZAK, Jakubowice Murowane 89, 20-258 Lublin),
- zakup wapna przeznaczonego do wapnowania ustabilizowanych osadów ściekowych na poletkach ociekowych Oczyszczalni Ścieków w Jasicach, za które

Gmina zapłaciła: **1 265,40 zł** (remont przeprowadził: Naprawa Ciągników i Sprzętu Rolniczego – Grzegorz Wójcicki w Okręglicy),

- remont pompy wodnej KSB SIGMA 06-37/Kw/2000obr., za który Gmina zapłaciła: **2 810,00 zł** .
- zakup benzyny Pb95, materiałów, części oraz usługi serwisowe sprzętu do utrzymania terenów zielonych na obiektach wod. – kan. za które Gmina zapłaciła **6 422,11 zł**
- wynagrodzenia pracowników zatrudnionych w RGK z /s w Bidzinach na potrzeby gospodarki wodno – ściekowej w 2023r. wyniosły: **275.042,52 zł** (są to etaty: Kierownika RGK z/s w Bidzinach, konserwator sieci wodociągowej 2 etaty, pracownik oczyszczalni ścieków w Jasicach 1etat, inkasent 1 etat i podinspektor ds. rozliczeń 1 etat)

W zakresie utrzymania gminnych terenów zielonych i zakrzewień:

- utrzymanie terenów zielonych wokół świetlic wiejskich,
- utrzymanie terenów zielonych wokół strażnic OSP,
- utrzymanie terenów zielonych wokół stawów i innych zbiorników wodnych oraz parkach zielonych znajdujących się na terenie Gminy Wojciechowice,
- utrzymanie terenów zielonych wokół jednostek organizacyjnych Gminy,

Utrzymanie tych terenów zielonych odbywało się poprzez koszenie i odkrzaczanie w/w obiektów w zależności od konieczności (około 4-5 razy w sezonie każdy obiekt). Na cel utrzymania terenów zielonych Gmina Wojciechowice w 2023 r. przeznaczyła **4 524,64 zł** i są to koszty: benzyny Pb95 przeznaczonej do pił spalinowych, kos spalinowych STIHL, rębaka do gałęzi, oleju napędowego przeznaczonego do ciągnika pracującego z kosiarką rotacyjną oraz olejów, łańcuchów, linki tnącej a także koszty napraw sprzętu i urządzeń do utrzymania terenów zielonych.

W zakresie dowozu dzieci i młodzieży do szkół gminnych i z powrotem RGK z/s w Bidzinach w 2023 r. nie świadczył usługę dowozu i odwozu dzieci niepełnosprawnych.

W zakresie koordynowania i wykonywania zadań wynikających z ustawy „o utrzymaniu czystości i porządku w Gminach”, Gmina prowadziła następujące działania:

- likwidacja dzikich wysypisk śmieci oraz zapobieganie ich powstawaniu,
- zawieranie umów w zakresie dostawy wody i odprowadzania ścieków,
- prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych (szamb)
- przeprowadzanie kontroli w zakresie częstotliwości opróżniania zbiornika bezodpływowego (szamb) w gospodarstwach, które to w takie zbiorniki są wyposażone.

W zakresie bieżącego utrzymania sieci drogowej administrowanej przez Gminę Wojciechowice w 2023 r. to RGK z/s w Bidzinach wykonał następujące prace:

- koszenie poboczy dróg gminnych,
- odnowa oznakowania poziomego stosowanego na drogach gminnych o nawierzchni twardej w postaci znaków drogowych podłużnych, strzałek, poprzecznych i uzupełniających,
- sprzątanie wiat przystankowych usytuowanych przy drogach gminnych (średnio 2 razy w miesiącu),
- odśnieżanie dróg, chodników i placów użyteczności publicznej na terenie Gminy Wojciechowice (parkingi szkolne, place komunalne)
- usuwanie śliskości zimowej za pomocą soli drogowej i piasku.
- Trzykrotne koszenie poboczy dróg gminnych Gminy Wojciechowice na szerokość 1,5 m i więcej po każdej stronie drogi skarp i rowów przydrożnych dróg twardych (asfaltowych).
  - Pierwsze koszenie do 15 czerwca 2023 r.
  - Drugie koszenie do 10 sierpnia 2023 r.
  - Trzecie koszenie do 30 września 2023 r.

Łączna długość dróg twardych na terenie Gminy Wojciechowice to 88 km. Trzykrotne koszenie poboczy w roku po obu stronach drogi z poszerzeniem daje nam ok. 810 km.

Średnio na zrealizowanie tego zadania RGK z/s w Bidzinach potrzebował ok. 10 – 14 dni każde koszenie. Na cel koszenia i utrzymania poboczy dróg administrowanych przez Gminę, Gmina Wojciechowice przeznaczyła **25 541,48 zł** i są to koszty oleju napędowego, części, napraw oraz usług serwisowych sprzętu i maszyn przeznaczonych do tych prac.

- Do usuwania śliskości zimowej z dróg, parkingów i chodników w 2023 r. zużyto ok. 135 ton piasku z solą na kwotę ok. **13 489,00 zł**. Na cel odśnieżania i zimowego utrzymania dróg gminnych w 2023r. (dróg asfaltowych) gmina przeznaczyła kwotę: **31 415,92 zł** (są to koszty oleju napędowego, części, napraw oraz usług serwisowych sprzętu i maszyn przeznaczonych do tego celu).
- obkaszenie wokół przystanków autobusowych (ta czynność odbywała się za pomocą kos spalinowych)
- montaż i demontaż siatek przeciw śniegowych na drogach gminnych, siatki śniegowe montowano na najbardziej newralgicznych odcinkach. Łącznie na terenie gminy Wojciechowice w 2023 r. rozłożono 35 szt. siatek * 25mb co daje 875 m.b. siatki.
  - Mikułowice – 8 szt. siatek * 25 m.b.
  - Drygulec – 5 szt. siatek * 25 m.b.
  - Lisów – 5 szt. siatek * 25 m.b.
  - Stodoły – 6 szt. siatek * 25 m.b.
  - Kunice – 5 szt. siatek * 25 m.b.
  - Kaliszany – 6 szt. siatek * 25 m.b.

Transport kruszywa na potrzeby utwardzania dróg lokalnych nie asfaltowych.

- W 2023 r. RGK z/s w Bidzinach przywiózł i rozwiózł na drogi nie asfaltowe na terenie Gminy Wojciechowice **1 831 ton** kruszywa. Na ten cel Gmina przeznaczyła kwotę **11 932,25 zł** i są to koszty oleju napędowego, części, napraw oraz serwisu sprzętu przeznaczonego do tego celu (sam. ciężarowy IVECO EURO CARGO, Ciągnik PRONAR oraz ciągnik NEW HOLLAND i koparko-ładowarka CASE),
- niwelacja dróg lokalnych nie asfaltowych koparko – ładowarką – na ten cel gmina w 2023 r. przeznaczyła kwotę **16 517,93 zł** i są to koszty oleju napędowego oraz części, napraw oraz serwisu sprzętu przeznaczonego do tego celu koparko-ładowarka CASE).

W zakresie wykonywania innych usług na rzecz Gminy Wojciechowice i jej jednostek organizacyjnych w granicach zastrzeżonych przepisami prawa dla samorządowych zakładów budżetowych:

- organizowanie odławiania bezdomnych zwierząt z terenu Gminy Wojciechowice,
- w 2023 r. odłowiono i przekazano do Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Janik – schronisko dla zwierząt które zakład prowadzi, ul. Borowska 1, 27-415 Kunów 13 bezpańskich psów,
- organizowanie usuwania martwych bezdomnych zwierząt z terenu dróg, ulic i placów,
- remonty i konserwacje dróg i barierek ochronnych na przepustach drogowych dróg gminnych,
- bieżące naprawy wiat przystankowych usytuowanych na drogach gminnych Gminy Wojciechowice.

W zakresie kontrolowania i rozliczania usług komunalnych finansowych ze środków Gminy.

- zawierania umów w zakresie dostawy wody i odbioru ścieków,
- wydawano warunki techniczne na budowę przyłączy wodociągowych i kanalizacyjnych,
- nadzorowano sprawy utrzymania i czystości w Gminie.

Za wprowadzanie gazów lub pyłów pochodzących z silników spalinowych do atmosfery za rok 2023, Gmina Wojciechowice zapłaciła do Urzędu Marszałkowskiego opłatę w kwocie: od silników spalinowych i maszyn: **759,00zł**, a od kos spalinowych i pił spalinowych: **402,00zł**. Ogółem: **1 161,00zł**.

Dochody osiągnięte przez RGK z/s w Bidzinach na rzecz Gminy Wojciechowice z tytułu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków w 2023 roku to **835 051,61zł** natomiast wydatki związane z działalnością zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków RGK z/s w Bidzinach w 2023 roku to: **1 385 017,00 zł**. (dochody osiągnięte z tytułu gospodarki wodno – ściekowej zamykają się wynikiem minusowym kwotą: - 549 965,39 zł. Są to koszty zakupu fabrycznie nowej koparko – ładowarki WARYŃSKI HIDROMEK, a której koszt nie został skalkulowany do stawki taryfowej wody i ścieków w obowiązujących taryfach. Koszt ten zostanie wliczony do

kalkulacji na kolejny okres obowiązywania taryf tj. 2025 / 2027 i mowa tu o kwocie: 244 669,50 zł oraz koszty energii elektrycznej oraz wynagrodzeń, które znacznie wzrosły w czasie obowiązywania obecnych taryf, ale zdaniem regulatora czyli Wód Polskich nie był to warunek wystarczający do zmiany obowiązujących taryf, a mowa tu o kwocie: 305 295,89zł.

Końcem roku 2023 Gmina Wojciechowice otrzymała dofinansowanie z Polskiego Ładu w kwocie: 8 000 000,00zł na cel „Modernizacja oczyszczalni ścieków w Jasicach wraz z infrastrukturą towarzyszącą i rozbudowa sieci kanalizacji zbiorczej w miejscowości Bidziny i Jasice”. Na chwilę obecną Gmina Wojciechowice posiada już opracowaną dokumentację: Program Funkcjonalno-Użytkowy Oczyszczalni (PFU) i jest w trakcie opracowywania dokumentacji przetargowej na wyłonienie wykonawcy wyżej wymienionego zadania.

Koszty związane z utrzymaniem sieci drogowej administrowanej przez Gminę Wojciechowice w 2023 roku w RGK z/s w Bidzinach to: **98 896,58 zł**.

Koszty RGK z/s w Bidzinach związane z utrzymaniem gminnych terenów zielonych i zakrzewień to kwota: **4 524,64 zł**.

25. Posiedzenia Rady Gminy i realizacja uchwał

Rada Gminy jest organem stanowiącym i kontrolnym wybieranym na pięcioletnią kadencję. Do właściwości Rady Gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy. Są to m.in.: uchwalanie statutu gminy, uchwalanie budżetu gminy, uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, podejmowanie uchwał w sprawach podatków i opłat w granicach określonych w odrębnych ustawach. Rada obraduje na sesjach zwołanych przez Przewodniczącego Rady. Termin sesji, jej miejsce i porządek obrad podaje się do wiadomości mieszkańców. Rada Gminy w Wojciechowicach liczy 15 radnych.

Skład Rady Gminy w Wojciechowicach VIII kadencji w latach 2018 – 2024

- Grzegorz Wójcik – Przewodniczący Rady Gminy,
- Krystyna Żądło – Wiceprzewodnicząca Rady Gminy,
- Marek Wójcik - Wiceprzewodniczący Rady Gminy,
- Anna Czajkowska – Radna,
- Monika Gałka – Radna,

- Damian Jędrzejewski – Radny,
- Tadeusz Kabat – Radny,
- Marianna Kaczmarska – Radna,
- Magdalena Kordek – Radna,
- Jacek Majcher – Radny,
- Małgorzata Ostrowska – Radna,
- Marzena Pawlik – Radna,
- Artur Rędziak – Radny,
- Leszek Stępień – Radny,
- Jadwiga Wójcicka – Radna.

Przy Radzie Gminy w Wojciechowicach działają następujące komisje stałe:

- Komisja Rozwoju Gospodarczego, Rolnictwa i Budżetu w składzie:
  - Jadwiga Wójcicka – Przewodnicząca Komisji,
  - Krystyna Żądło,
  - Grzegorz Wójcik,
  - Marek Wójcik,
  - Marzena Pawlik,
  - Marianna Kaczmarska,
  - Damian Jędrzejewski,
  - Artur Rędziak,
  - Magdalena Kordek,
  - Leszek Stępień,
  - Małgorzata Ostrowska,
  - Tadeusz Kabat.
- Komisja Spraw Samorządowych, Oświatowych, Społecznych i Obywatelskich w składzie:
  - Marianna Kaczmarska – Przewodnicząca Komisji,
  - Krystyna Żądło,
  - Grzegorz Wójcik,
  - Marek Wójcik,
  - Damian Jędrzejewski,
  - Artur Rędziak,
  - Magdalena Kordek,

- Leszek Stępień,
- Małgorzata Ostrowska,
- Tadeusz Kabat.
- Komisja Rewizyjna w składzie:
  - Anna Czajkowska – Przewodnicząca Komisji,
  - Jacek Majcher,
  - Monika Gałka,
  - Marzena Pawlik,
  - Jadwiga Wójcicka.
- Komisja Skarg, Wniosków i Petycji w składzie:
  - Jacek Majcher – Przewodniczący Komisji,
  - Anna Czajkowska,
  - Monika Gałka.

W roku 2023 Rada Gminy w Wojciechowicach na 10 posiedzeniach podjęła 78 uchwał.

Na XLVI sesji Rady Gminy w Wojciechowicach w dniu 30 stycznia 2023 roku podjęte zostały uchwały:

1. Uchwała Nr XLVI/300/2023 w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wojciechowice na lata 2023-2033,
2. Uchwała Nr XLVI/301/2023 w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Wojciechowice na 2023 rok,
3. Uchwała Nr XLVI/302/2023 w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych niepochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
4. Uchwała Nr XLVI/303/2023 w sprawie uchwalenia ramowego planu pracy Rady Gminy w Wojciechowicach na 2023 rok i sposobu jego realizacji,
5. Uchwała Nr XLVI/304/2023 w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Rozwoju Gospodarczego, Rolnictwa i Budżetu Rady Gminy w Wojciechowicach na 2023 rok,
6. Uchwała Nr XLVI/305/2023 w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Spraw Samorządowych, Oświatowych, Społecznych i Obywatelskich Rady Gminy w Wojciechowicach na 2023 rok,
7. Uchwała Nr XLVI/306/2023 w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Rewizyjnej Rady Gminy w Wojciechowicach na 2023 rok,

8. Uchwała Nr XLVI/307/2023 w sprawie ustalenia stawki za 1 km przebiegu podjazdu, uwzględnionej przy obliczaniu zwrotu rodzicom kosztów przewozu niepełnosprawnych dzieci, młodzieży i uczniów do placówek oświatowych,
9. Uchwała Nr XLVI/308/2023 w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie przez Gminę Wojciechowice porozumienia z innymi Gminami i Powiatami w celu opracowania Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla Obszaru Strategicznej Interwencji - Dolina Wisły na lata 2021-2030,
10. Uchwała Nr XLVI/309/2023 w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie przez Gminę Wojciechowice Porozumienia dla utworzenia Partnerstwa „Ziemia Opatowska” w celu realizacji Strategii Terytorialnej Partnerstwo „Ziemia Opatowska” i innych wspólnych przedsięwzięć,
11. Uchwała Nr XLVI/310/2023 w sprawie zmieniająca uchwałę Nr IV/21/2018 Rady Gminy w Wojciechowicach z dnia 31 grudnia 2018 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do świadczenia pieniężnego z pomocy społecznej w formie zasiłku celowego na zakup posiłku i żywności dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023,
12. Uchwała Nr XLVI/311/2023 w sprawie zmieniająca uchwałę Nr IV/21/2018 Rady Gminy w Wojciechowicach z dnia 31 grudnia 2018 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do świadczenia pieniężnego z pomocy społecznej w formie zasiłku celowego na zakup posiłku i żywności dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023,

Na XLVII sesji Rady Gminy w Wojciechowicach w dniu 27 lutego 2023 r. podjęte zostały uchwały:

1. Uchwała Nr XLVII/312/2023 w sprawie przyjęcia na 2023 rok planu dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli, ustalenia maksymalnej kwoty dofinansowania opłat za kształcenie nauczycieli zatrudnionych w szkole prowadzonej przez Gminę Wojciechowice oraz specjalności i formy kształcenia, na które dofinansowanie będzie przyznawane,
2. Uchwała Nr XLVII/313/2023 w sprawie wyrażenia zgody Wójtowi Gminy Wojciechowice na sprzedaż nieruchomości w miejscowości Stodoły – Wieś w drodze przetargu stanowiącego mienie komunalne Gminy Wojciechowice,
3. Uchwała Nr XLVII/314/2023 w wyrażenia zgody Wójtowi Gminy Wojciechowice na ustanowienie służebności gruntowej,

4. Uchwała Nr XLVII/315/2023 w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Wojciechowice oraz warunków i zasad korzystania z przystanków,
5. Uchwała Nr LXVII/316/2023 w sprawie niewyrażenia zgody na wyodrębnienie w budżecie gminy na 2024 rok środków stanowiących fundusz sołecki,
6. Uchwała Nr LXVII/317/2023 w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wojciechowice na lata 2023-2033
7. Uchwała Nr LXVII/318/2023 w sprawie zmiany w budżecie Gminy Wojciechowice na 2023 rok.

Na XLVIII sesji Rady Gminy w Wojciechowicach w dniu 31 marca 2023 r. podjęte zostały uchwały:

1. Uchwała Nr XLVIII/319/2023 w sprawie określenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych oraz odbierania odpadów komunalnych,
2. Uchwała Nr XLVIII/320/2023 w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Wojciechowice,
3. Uchwała Nr XLVIII/321/2023 w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Wojciechowice w 2023 roku,
4. Uchwała Nr XLVIII/322/2023 w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wojciechowice na lata 2023-2033
5. Uchwała Nr XLVIII/223/2023 w sprawie zmiany w budżecie Gminy

Na XLIX sesji Rady Gminy w Wojciechowicach w dniu 8 maja 2023 r. podjęte zostały uchwały:

1. Uchwała Nr XLIX/324/2023 w sprawie zawarcia porozumienia o wspólnym przygotowaniu i przeprowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na zakup energii elektrycznej w ramach Staropolskiej Grupy Zakupowej,
2. Uchwała Nr XLIX/325/2023 w sprawie zmieniająca uchwałę Nr XLVIII/320/2023 Rady Gminy w Wojciechowicach z dnia 31.03.2023 roku w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Wojciechowice,

3. Uchwała Nr XLIX/326/2023 w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wojciechowice na lata 2022-2033,
4. Uchwała Nr XLIX/327/2023 w sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok.

Na L sesji Rady Gminy w Wojciechowicach w dniu 22 czerwca 2023 r. podjęte zostały uchwały:

1. Uchwała Nr L/328/2023 w sprawie udzielenia Wójtowi Gminy Wojciechowice wotum zaufania,
2. Uchwała Nr L/329/2023 w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za 2022 rok,
3. Uchwała Nr L/330/2023 w sprawie udzielenia absolutorium Wójtowi Gminy Wojciechowice za 2022 rok,
4. Uchwała Nr L/331/2023 w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Wojciechowice na lata 2023-2033,
5. Uchwała Nr L/332/2023 w sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok.
6. Uchwała Nr L/333/2023 w sprawie powołania Zespołu do spraw zaopiniowania kandydatów zgłoszonych na ławników,
7. Uchwała Nr L/334/2023 w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Wojciechowice na lata 2023-2030,
8. Uchwała Nr L/335/2023 w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Gminy Wojciechowice oraz warunków i zasad korzystania z przystanków,
9. Uchwała Nr L/336/2023 w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia o wspólnym przygotowaniu i przeprowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na WYKONANIE KOMPLEKSOWEJ DOSTAWY GAZU ZIEMNIEGO WYSOKOMETANOWEGO TYPU E w ramach Grupy Zakupowej na lata 2024-2025,

Na LI sesji Rady Gminy w Wojciechowicach w dniu 16 sierpnia 2023 r. podjęte zostały uchwały:

1. Uchwała Nr LI/337/2023 w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Wojciechowice,

2. Uchwała Nr LI/338/2023 w sprawie Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Wojciechowice,
3. Uchwała Nr LI/339/2023 w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy najmu nieruchomości stanowiącej własność Gminy Wojciechowice oraz odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu jej zawarcia,
4. Uchwała Nr LI/340/2023 w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wojciechowice na lata 2023-2033,
5. Uchwała Nr LI/341/2023 w sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok.

Na LII sesji Rady Gminy w Wojciechowicach w dniu 29 września 2023 r. podjęte zostały uchwały:

1. Uchwała Nr LII/342/2023 w sprawie określenia zasad udzielania dotacji z budżetu gminy Wojciechowice na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków, położnym na obszarze gminy Wojciechowice,
2. Uchwała Nr LII/343/2023 w sprawie zmieniająca uchwałę Nr L/335/2023 Rady Gminy w Wojciechowicach z dnia 22 czerwca 2023 r. w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Wojciechowice oraz warunków i zasad korzystania z przystanków,
3. Uchwała Nr LII/343/2023 w sprawie zmiany uchwały Nr XXX/215/2021 Rady Gminy w Wojciechowicach z dnia 30 listopada 2021 r. w sprawie zwrotu kosztów podróży służbowych dla sołtysów,
4. Uchwała Nr LII/345/2023 zmieniająca uchwałę Nr LI/338/2023 Rady gminy w Wojciechowicach z dnia 16 sierpnia 2023 r. w sprawie Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Wojciechowice,
5. Uchwała Nr LII/346/2023 w sprawie zmieniająca uchwałę Nr LII/346/2023 Rady Gminy w Wojciechowicach z dnia 16 sierpnia 2023 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Wojciechowice,
6. Uchwała Nr LII/347/2023 w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Wójta Gminy Wojciechowice,

7. Uchwała Nr LII/348/2023 w sprawie wystosowania Apelu dotyczącego podjęcia pracy związanej z budową chodnika przy drodze wojewódzkiej nr 755 relacji Ostrowiec Świętokrzyski – Zawichost w miejscowości Drygulec,
8. Uchwała Nr LII/349/2023 w sprawie przyjęcia stanowiska kierowanego do Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad o podjęcie działań w celu budowy chodnika,
9. Uchwała Nr LII/350/2023 w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wojciechowice na lata 2023-2033,
10. Uchwała Nr LII/351/2023 w sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok.

Na LIII sesji Rady Gminy w Wojciechowicach w dniu 20 listopada 2023 r. podjęte zostały uchwały:

1. Uchwała Nr LIII/352/2023 w sprawie pomnika przyrody w miejscowości Gierczyce, Gmina Wojciechowice,
2. Uchwała Nr LIII/353/2023 w sprawie przyjęcia Programu współpracy Gminy Wojciechowice z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2024,
3. Uchwała Nr LIII/354/2023 w sprawie przekazania skargi według właściwości,
4. Uchwała Nr LIII/355/2023 w sprawie przyjęcia realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochronie Osób Doznającej Przemocy Domowej na lata 2023-2027,
5. Uchwała Nr LIII/356/2023 w sprawie udzielenia dotacji celowej Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Św. Wojciecha w Wojciechowicach na realizację zadania w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków pn. „Remont kościoła parafialnego p.w. Św. Wojciecha w Wojciechowicach”,
6. Uchwała Nr LIII/357/2023 w sprawie udzielenia dotacji celowej Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Św. Piotra i Pawła w Bidzinach na realizację zadania w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków pn. „Remont kościoła parafialnego p.w. Św. Piotra i Pawła w Bidzinach”,
7. Uchwała Nr LIII/358/2023 w sprawie udzielenia dotacji celowej Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Św. Mikołaja Biskupa w Gierczycach na realizację zadania w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków pn. „Remont kościoła parafialnego p.w. Św. Mikołaja Biskupa w Gierczycach”,

8. Uchwała Nr LIII/359/2023 w sprawie udzielenia dotacji celowej Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Św. Teresy od Dzieciątka Jezus w Stodołach na realizację zadania w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków pn. „Remont kościoła parafialnego p.w. Św. Teresy od Dzieciątka Jezus w Stodołach”,
9. Uchwała Nr LIII/360/2023 w sprawie udzielenia dotacji celowej Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Św. Wojciecha w Wojciechowicach na realizację zadania w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków pn. „Remont kościoła parafialnego p.w. Św. Wojciecha w Wojciechowicach”,
10. Uchwała Nr LIII/361/2023 w sprawie udzielenia dotacji celowej Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Św. Piotra i Pawła w Bidzinach na realizację zadania w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków pn. „Remont kościoła parafialnego p.w. Św. Piotra i Pawła w Bidzinach”,
11. Uchwała Nr LIII/362/2023 w sprawie udzielenia dotacji celowej Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Św. Mikołaja Biskupa w Gierczycach na realizację zadania w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków pn. „Remont kościoła parafialnego p.w. Św. Mikołaja Biskupa w Gierczycach”,
12. Uchwała Nr LIII/363/2023 w sprawie udzielenia dotacji celowej Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Św. Teresy od Dzieciątka Jezus w Stodołach na realizację zadania w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków pn. „Remont kościoła parafialnego p.w. Św. Teresy od Dzieciątka Jezus w Stodołach”,
13. Uchwała Nr LIII/364/2023 w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wojciechowice na lata 2023-2033,
14. Uchwała Nr LIII/364/2023 w sprawie zmian w budżecie Gminy Wojciechowice.

Na LIV sesji Rady Gminy w Wojciechowicach w dniu 13 grudnia 2023 r. podjęte zostały uchwały:

1. Uchwała Nr XLII/287/2022 w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wojciechowice na lata 2022-2033,
2. Uchwała Nr XLII/288/2022 w sprawie zmian w budżecie gminy na 2022 rok.

Na LIV sesji rady Gminy w Wojciechowicach w dniu 14 grudnia 2023 r. podjęte zostały uchwały:

1. Uchwała Nr LIV/366/2023 w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy nieruchomości stanowiącej własność Gminy Wojciechowice oraz odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu jej zawarcia,
2. Uchwała Nr LIV/367/2023 w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznawania nieodpłatnie pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych oraz zasad zwrotu wydatków za świadczenia dla osób objętych wieloletnim programem rządowym „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028,
3. Uchwała Nr LIV/368/2023 w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta obliczonej za okres 11 kwartałów będącej podstawą do ustalenia podatku rolnego na rok podatkowy 2024,
4. Uchwała Nr LIV/369/2023 zmieniająca uchwałę Nr LIII/353/2023 Rady Gminy w Wojciechowicach z dnia 20 listopada 2023 r. w sprawie przyjęcia programu współpracy Gminy Wojciechowice z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2024,
5. Uchwała Nr LIV/370/2023 w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wojciechowice na lata 2023-2033,
6. Uchwała Nr LIV/371/2023 w sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok.

Na LV sesji rady Gminy w Wojciechowicach w dniu 29 grudnia 2023 r. podjęte zostały uchwały:

1. Uchwała Nr LV/372/2023 w sprawie zatwierdzenia ramowego planu pracy Rady Gminy w Wojciechowicach na 2024 rok i sposobu jego realizacji,
2. Uchwała Nr LV/373/2023 w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Spraw Samorządowych, Oświatowych, Społecznych i Obywatelskich Rady Gminy w Wojciechowicach na 2024 rok,
3. Uchwała Nr LV/374/2023 w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Rozwoju Gospodarczego, Rolnictwa i Budżetu Rady Gminy w Wojciechowicach na 2024 rok,
4. Uchwała Nr LV/375/2023 w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Rewizyjnej Rady Gminy w Wojciechowicach na 2024 rok,

5. Uchwała Nr LV/376/2023 w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wojciechowice na lata 2023-2033,
6. Uchwała Nr LV/377/2023 w sprawie zmian w budżecie Gminy Wojciechowice na 2023 rok.

26. Wybory do Sejmu i Senatu

15 października 2023 r. przeprowadzone zostały wybory do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej.

Z ogólnej liczby mieszkańców Gminy Wojciechowice w dniu wyborów uprawnionych do głosowania było 3 065 osób.

Tabela 18 Dane statystyczne wyników wyborów do Sejmu RP

Nr obwodu głosowania	Siedziba	Liczba wyborców uprawnionych do głosowania	Liczba wyborców, którym wydano karty do głosowania	Liczba głosów ważnych oddanych łącznie na wszystkie listy kandydatów	Frekwencja w obwodzie
1	Publiczna Szkoła Podstawowa w Wojciechowicach	622	398	387	70,26%
2	Publiczna Szkoła Podstawowa w Bidzinach	765	497	482	69,96%
3	Publiczna Szkoła Podstawowa w Gierczycach	621	425	388	68,44%
4	Publiczna Szkoła Podstawowa w Stodołach-Kolonie	582	391	417	67,18%
5	Świetlica Wiejska w Drygulcu	232	163	160	64,97%
6	Świetlica Wiejska w Kunicach	243	170	160	64,31%

Źródło: https://sejmsenat2023.pkw.gov.pl/sejmsenat2023/pl/dane_w_arkuszach stan na dzień 20.05.2024

Tabela 19 Dane statystyczne wyników wyborów do Senatu RP

Nr obwodu głosowania	Siedziba	Liczba wyborców uprawnionych do głosowania	Liczba wyborców, którym wydano karty do głosowania	Liczba głosów ważnych oddanych łącznie na wszystkie listy kandydatów	Frekwencja w obwodzie
1	Publiczna Szkoła Podstawowa w Wojciechowicach	622	398	387	64,31%
2	Publiczna Szkoła Podstawowa w Bidzinach	765	497	482	64,97%
3	Publiczna Szkoła Podstawowa w Gierczycach	621	425	417	68,44%
4	Publiczna Szkoła Podstawowa w Stodołach-Kolonie	582	391	388	67,18%
5	Świetlica Wiejska w Drygulcu	232	163	160	70,26%
6	Świetlica Wiejska w Kunicach	243	170	164	69,96%

Źródło: https://sejmsenat2023.pkw.gov.pl/sejmsenat2023/pl/dane_w_arkuszach stan na dzień 20.05.2024

Podczas wyborów Parlamentarnych przeprowadzone zostało Referendum ogólnokrajowym 2023 r.

Wyborcy odpowiedzieli na 4 pytania:

Pytanie 1:

Czy popierasz wyprzedaż majątku państwowego podmiotom zagranicznym, prowadzącą do utraty kontroli Polek i Polaków nad strategicznymi sektorami gospodarki?

Tak – 3,50%

Nie – 96,50%

Pytanie 2:

Czy popierasz podniesienie wieku emerytalnego, w tym przywrócenie podwyższonego do 67 lat wieku emerytalnego dla kobiet i mężczyzn?

Tak – 4,11%

Nie – 95,89%

Pytanie 3:

Czy popierasz likwidację bariery na granicy Rzeczypospolitej Polskiej z Republiką Białorusi?

Tak – 4,39%

Nie – 95,61%

Pytanie 4:

Czy popierasz przyjęcie tysięcy nielegalnych imigrantów z Bliskiego Wschodu i Afryki, zgodnie z przymusowym mechanizmem relokacji narzucanym przez biurokrację europejską?

Tak – 2,70%

Nie – 97,30%

Tabela 20 Frekwencja w poszczególnych obwodach

Nr obwodu głosowania	Siedziba	Liczba wyborców uprawnionych do głosowania	Liczba wyborców, którym wydano karty do głosowania	Frekwencja w obwodzie
1	Publiczna Szkoła Podstawowa w Wojciechowicach	622	301	48,39%
2	Publiczna Szkoła Podstawowa w Bidzinach	765	381	49,80%
3	Publiczna Szkoła Podstawowa w Gierczycach	621	326	52,50%
4	Publiczna Szkoła Podstawowa w Stodołach-Kolonie	582	277	47,59%

Nr obwodu głosowania	Siedziba	Liczba wyborców uprawnionych do głosowania	Liczba wyborców, którym wydano karty do głosowania	Frekwencja w obwodzie
5	Świetlica Wiejska w Drygulcu	232	120	51,72%
6	Świetlica Wiejska w Kunicach	243	121	49,79%

Źródło: https://sejmsenat2023.pkw.gov.pl/sejmsenat2023/pl/dane_w_arkuszach stan na dzień 20.05.2024

27. Budżet obywatelski

Gmina Wojciechowice w 2023 roku nie miała uchwalonego budżetu obywatelskiego.

W przypadku gminy Wojciechowice budżet obywatelski jest fakultatywny.

28. Podsumowanie

Serdecznie dziękuję za zapoznanie się z Raportem o stanie gminy Wojciechowice. Mam nadzieję, że niniejszy dokument w sposób kompleksowy i czytelny przekazał najważniejsze informacje związane z funkcjonowaniem gminy Wojciechowice.

Rok 2023 był kolejnym, który przyniósł zmiany w każdej miejscowości. Te działania nie byłyby możliwe, gdyby nie zaangażowanie i wiedza pracowników, radnych, sołtysów, rad sołeckich, organizacji pozarządowych, a przede wszystkim mieszkańców, którzy najlepiej wiedzą, co należy poprawić w ich otoczeniu.

Dziękuję wszystkim za wsparcie, informacje i napływające wnioski, z których część została zrealizowana w 2023 r., a kolejne oczekują na realizację w tegorocznym i przyszłych budżetach.